

Reynsla og viðhorf kjörinna fulltrúa í bæjar- og sveitarstjórnnum á Íslandi

Febrúar 2022

Ásdís A. Arnalds
Eva Marín Hlynsdóttir

EFNISYFIRLIT

Töfluyfirlit	3
Myndayfirlit	6
Inngangur	8
Aðferð	9
Úrtak og svörun könnunar	9
Úrvinnsla	9
Bakgrunnur þátttakenda	9
Hlutverkaskipting og áhrif á ákvarðanatöku	11
Samsetning í bæjar- eða sveitarstjórn	14
Fyrri reynsla og ástæða framboðs	16
Samskipti	19
Vinnutími og greiðslur	22
Mat á eigin hlutverki og ábyrgð	25
Aðgengi að upplýsingum	28
Pólítískur þrýstingur	29
Viðhorf til lýðræðis	30
Litið yfir farinn veg og horft til framtíðar	34
Viðauki 1	36
Viðauki 2	65

TÖFLUYFIRLIT

Tafla 1. Hvert er kyn þitt?.....	10
Tafla 2. Aldursdreifing þátttakenda	10
Tafla 3. Hvað búa margir í þínu sveitarfélagi?	11
Tafla 4. Hvar myndir þú staðsetja skoðanir þínar á kvarða þar sem 0 þýðir lengst til vinstri og 10 þýðir lengst til hægri?	11
Tafla 5. Vinsamlegast gerður grein fyrir pólitískri samsetningu þinnar bæjar-/sveitarstjórnar.....	15
Tafla 6. Er þinn flokkur/listi í meirihluta eða minnihluta í bæjar-/sveitarstjórn?	15
Tafla 7. Telur þú þig hafa verið vel eða illa undirbúin(n) fyrir að sinna stöðu þinni sem kjörinn fulltrúi þegar þú varst fyrst kjörin(n) í bæjar-/sveitarstjórn?.....	18
Tafla 8. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið?	19
Tafla 9. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfaðir síðast við áður en þú varst fyrst kosin/n sem fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn?	19
Tafla 10. Þegar á heildina er litið, hvernig metur þú tíðni pólitískra átaka á milli þeirra stjórn málaafra sem mynda bæjar-/sveitarstjórn í þínu sveitarfélagi?	20
Tafla 11. Hve miklum tíma á mánuði eyðir þú í eftirfarandi verkefni?	22
Tafla 12. Er starf þitt sem kjörinn fulltrúi fullt starf?.....	24
Tafla 13. Hversu ófullnægjandi eða fullnægjandi telur þú þau laun og/eða greiðslur sem þú færð sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn vera?	24
Tafla 14. Ef skoðanir kjörins fulltrúa í bæjar-/sveitarstjórn stangast á við skoðanir flokksfélaga í bæjar-/sveitarstjórn eða skoðanir kjósenda, hvernig ætti viðkomandi að kjósa að þínu mati?	28
Tafla 15. Nú líður að lokum kjörtímabilsins, hvað stefnir þú á að því loknu?	34
Tafla 16. Ef þú stefnir á að hætta sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn, vinsamlegast taktu fram mikilvægi eftirfarandi þátta í þeirri ákvörðun	35
Tafla i. Hlutverk sveitarfélaga er fyrst og fremst að veita góða þjónustu til íbúa sveitarfélagsins - Bakgrunnsgreining	36
Tafla ii. Starf kjörins fulltrúa á að snúast um stefnumótun en ekki útfærslu á daglegum verkefnum stjórnsýslunnar - Bakgrunnsgreining.....	36
Tafla iii. Það er kostur ef bæjar-/sveitarstjóri hefur sömu stjórn mála skoðanir og meirihlutinn í bæjar-/sveitarstjórn – Bakgrunnsgreining.....	37
Tafla iv. Hlutverk sveitarfélaga er fyrst og fremst að vera málsvari staðbundins lýðræðis – Bakgrunnsgreining.	37
Tafla v. Stjórnsýslan ætti að vera hlutlaus og taka ákvarðanir byggðar á sérþekkingu – Bakgrunnsgreining.....	37
Tafla vi. Sveitarfélögum ber að haga stefnumótun í einstökum málaflokkum á þann veg að hún endurspegli stefnu ríkisvaldsins - Bakgrunnsgreining	38

Tafla vii. Kjörnir fulltrúar ættu að geta gefið starfsfólki stjórnsýslunnar bein og milliliðalaus fyrirmæli – Bakgrunnsgreining	38
Tafla viii. Starfsfólk stjórnsýslunnar ætti að kynna sér skoðanir stjórnámamanna og leggja fram tillögur í samræmi við þær – Bakgrunnsgreining	39
Tafla ix. Kjörnir fulltrúar ættu fyrst og fremst að einbeita sér að verkefnum í eigin sveitarfélagi en láta aðra aðila um stefnumótun á héraða-/eða landshlutavísu - Bakgrunnsgreining	39
Tafla x. Vinsamlegast gerður grein fyrir pólitískri samsetningu þinnar bæjar-/sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining	40
Tafla xi Er þinn flokkur/listi í meirihluta eða minnihluta í bæjar-/sveitarstjórn? - Bakgrunnsgreining	41
Tafla xii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Almennur áhugi á stjórnámum - Bakgrunnsgreining	41
Tafla xiii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að tala fyrir hagsmunum ákveðinna hópa í samfélaginu - Bakgrunnsgreining	42
Tafla xiv. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að læra hvernig stjórnámálakerfið virkar - Bakgrunnsgreining.....	42
Tafla xv. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til að vinna gott starf fyrir flokkinn sem ég er fulltrúi fyrir - Bakgrunnsgreining.....	42
Tafla xvi. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að hafa áhrif á stjórnsýslu sveitarfélagsins - Bakgrunnsgreining	43
Tafla xvii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til að styrkja tengslanet mitt - Bakgrunnsgreining	43
Tafla xviii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til að hefja stjórnámálaferil - Bakgrunnsgreining	44
Tafla xix. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að hafa áhrif á ákveðin mál - Bakgrunnsgreining	44
Tafla xx. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Samfélagsleg skylda að taka þátt í sveitarstjórnarmálum - Bakgrunnsgreining.....	45
Tafla xxi. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Greiðslur fyrir setu sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining.....	45
Tafla xxii. Telur þú þig hafa verið vel eða illa undirbúin(n) fyrir að sinna stöðu þinni sem kjörinn fulltrúi þegar þú varst fyrst kjörin(n) í bæjar-/sveitarstjórn? - Bakgrunnsgreining.....	46
Tafla xxiii. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið? - Bakgrunnsgreining	46
Tafla xxiv. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfaðir síðast við áður en þú varst fyrst kosin/n sem fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn? - Bakgrunnsgreining	47
Tafla xxv. Þegar á heildina er litið, hvernig metur þú tíðni pólitískra átaka á milli þeirra stjórnámálaafila sem mynda bæjar-/sveitarstjórn í þínu sveitarfélagi? - Bakgrunnsgreining.....	48

Tafla xxvi. Hve miklum tíma á mánuði eyðir þú í verkefni tengd störfum þínum sem kjörinn fulltrúi (samanlagður tími)? - Bakgrunnsgreining	48
Tafla xxvii. Hefur þú átt erfitt með að sækja fundi bæjar-/sveitarstjórnar eða nefndarfundi vegna vinnu? - Bakgrunnsgreining	49
Tafla xxviii. Hefur þér verið neitað af vinnuveitanda um leyfi til að mæta á fund bæjar- sveitarstjórnar eða annarra nefndastarfa á vegum sveitarfélagsins? - Bakgrunnsgreining	49
Tafla xxix. Hefur þú verið beitt(ur) þrýstingi af hálfu vinnuveitanda til að sleppa fundum á vinnutíma? - Bakgrunnsgreining	50
Tafla xxx. Hefur þú upplifað neikvæð samskipti við yfirmann vegna pólitískrar þátttöku þinnar? - Bakgrunnsgreining	50
Tafla xxxi. Er starf þitt sem kjörinn fulltrúi fullt starf? – Bakgrunnsgreining	51
Tafla xxxii. Ég er í skertu starfshlutfalli sem kjörinn fulltrúi meðfram öðru starfi – Bakgrunnsgreining	51
Tafla xxxiii. Ég hef minnkað við mig vinnu til að sinna starfi kjörins fulltrúa - Bakgrunnsgreining.....	52
Tafla xxxiv. Ég er í fullu starfi annars staðar - Bakgrunnsgreining	52
Tafla xxxv. Hversu ófullnægjandi eða fullnægjandi telur þú þau laun og/eða greiðslur sem þú færð sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn vera? - Bakgrunnsgreining.....	53
Tafla xxxvi. Ertu formaður nefndar/stjórnar innan sveitarfélagsins? - Bakgrunnsgreining.....	53
Tafla xxxvii. Ertu oddviti sveitarstjórnar eða forseti bæjarstjórnar? - Bakgrunnsgreining.....	54
Tafla xxxviii. Ég gegni engum sérstökum ábyrgðarstörfum innan bæjar-/sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining ...	54
Tafla xxxix. Ég hef alltaf aðgengi að nægum upplýsingum til að taka upplýsta ákvörðun í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining.....	55
Tafla xl. Það hefur gerst á yfirstandandi kjörtímabili að einhver láti mig ekki hafa upplýsingar sem ég þarf til að sinna starfi mínu sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining	55
Tafla xli. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu byggingarverktaka - Bakgrunnsgreining	55
Tafla xlii. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu félagsamtaka - Bakgrunnsgreining.....	56
Tafla xliii. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu landeigenda - Bakgrunnsgreining	56
Tafla xliv. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu fyrirtækja innan sveitarfélagsins - Bakgrunnsgreining.....	57
Tafla xlv. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu annarra - Bakgrunnsgreining	57
Tafla xlvi. Heilt á litið er ég mjög sátt(ur) með feril minn sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining	58
Tafla xlvii. Ég hef auðveldlega getað sambætt störf mín sem kjörinn fulltrúi við aðrar skyldur í starfi og einkalífi - Bakgrunnsgreining	58

Tafla xlviii. Ég hef náð flestum þeim markmiðum sem ég setti mér í upphafi ferils míns sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining	59
Tafla xlix. Ég hef verið undir miklu álagi til lengri tíma í stöðu minni sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining ...	60
Tafla l. Nú líður að lokum kjörtímabilsins, hvað stefnir þú á að því loknu? - Bakgrunnsgreining	60
Tafla li. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég vil einbeita mér að öðru starfi sem ég gegni - Bakgrunnsgreining	61
Tafla lii. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég hef sinnt minni samfélagslegu skyldu með þátttöku í sveitarstjórnarmálum - Bakgrunnsgreining.....	61
Tafla liii. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég tel að verkefni tengd þátttöku í sveitarstjórnarmálum taki of mikinn tíma frá fjölskyldu og vinnu - Bakgrunnsgreining.....	62
Tafla liv. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég upplifi mig áhrifalaus(a) innan sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining	62
Tafla lv. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég upplifi minn flokk/lista áhrifalaus(a) innan sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining	63
Tafla lvi. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég er of gamall/gömul - Bakgrunnsgreining	63
Tafla lvii. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég stefni á að flytja úr sveitarfélaginu - Bakgrunnsgreining	64

MYNDAYFIRLIT

Mynd 1. Hvort telur þú að bæjar-/sveitarstjórn í þínu sveitarfélagi eða undirnefndir hennar gegni alla jafna eftirfarandi hlutverkum?.....	12
Mynd 2. Hversu mikil eða lítil áhrif hafa eftirfarandi aðilar að þínu mati á ákvarðanatöku bæjar-/sveitarstjórnar í þínu sveitarfélagi?	13
Mynd 3. Vinsamlegast taktu afstöðu til eftirfarandi fullyrðinga út frá afstöðu þinni til sveitarstjórnarmála	14
Mynd 4. Áður en þú varst fyrst kjörin(n) aðalmaður í bæjar-/sveitarstjórn varst þú.....	16
Mynd 5. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður?.....	17
Mynd 6. Hefur þú sótt námskeið til að styrkja þig sem kjörinn fulltrúi?	18
Mynd 7. Hversu oft að jafnaði áttu í samskiptum við eftirfarandi aðila?	21
Mynd 8. Hversu oft hefur þú haft samband við eftirfarandi aðila til að vinna staðbundnum málefnum sveitarfélagsins eða byggðarlagsins brautargengi?.....	22
Mynd 9. Sveigjanleiki af hálfu atvinnurekenda er mikilvægur fyrir kjörna fulltrúa. Vinsamlegast svaraðu eftirfarandi spurningum út frá þinni reynslu á yfirstandandi kjörtímabili	23
Mynd 10. Eiga eftirfarandi fullyrðingar við um þig og þitt starf?	24
Mynd 11. Gegnir þú einhverri af eftirtöldum ábyrgðarstöðum innan bæjar-/sveitarstjórnar?.....	26

Mynd 12. Hversu mikilvæg eða lítilvæg telur þú eftirfarandi verkefni vera fyrir þig sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn?.....	27
Mynd 13. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi staðhæfingum um aðgengi að upplýsingum?	28
Mynd 14. Vinsamlegast leggðu mat á hvert þú sækir helst aðstoð eða upplýsingar innan stjórnsýslunnar í þínu sveitarfélagi	29
Mynd 15. Vinsamlegast taktu afstöðu til eftirfarandi fullyrðinga um þrýsting þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum.....	30
Mynd 16. Vinsamlegast taktu afstöðu til eftirfarandi fullyrðinga um hvernig lýðræði ætti að virka.....	31
Mynd 17. Hversu áhrifamiklar eða áhrifalitlar telur þú eftirfarandi leiðir vera þegar kemur að því að kanna hug íbúa til ólíkra málaflokka?	32
Mynd 18. Hér eru nokkrar lýðræðisumbætur sem hafa verið kynntar í evrópskum sveitarfélögum. Óháð því hvort slíkar breytingar hafa verið gerðar í þínu sveitafélagi, hversu æskilegar eða óæskilegar telur þú þær vera?	33
Mynd 19. Þegar þú horfir til baka yfir tíma þinn sem kjörinn fulltrúi hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum?	34

INNGANGUR

Íslenska sveitarstjórnarstigið hefur tekið miklum breytingum á síðustu áratugum. Þar fer mest fyrir fjölgun verkefna samhliða mikilli fækkun sveitarfélaga. Þannig hefur hlutur sveitarfélaga í umsvifum hins opinbera farið stigvaxandi. Þessi þróun hefur ekki síst haft áhrif á aðstæður kjörinna fulltrúa. Á sama tíma hefur samfélagsleg umræða um erfiðar starfsaðstæður kjörinna fulltrúa orðið háværi. Markmið þessarar skýrslu og könnunarinnar sem hún byggir á er að draga fram helstu þætti er varða bakgrunn, viðhorf, og almennar starfsaðstæður kjörinna aðalfulltrúa í íslenskum sveitar- og bæjarstjórnnum ásamt borgarstjórn kjörtímabilið 2018-2022. Kann ég öllum þátttakendum í könnuninni mínar bestu þakkir.

Við gerð spurningalistans var sérstaklega litið til íslenskra aðstæðna og bætt við spurningum í samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga og innviðaráðuneyti¹ sem var ætlað að draga fram sérkenni sveitarstjórnarkerfisins. Í meginráttum var könnunin hins vegar unnin að evrópskri fyrirmynd og byggir á spurningum sem lagðar voru til grundvallar bókarinnar *Local Councillors in Europe* (2013) eftir Björn Egner, David Sweeting og Pieter-Jan Klok (ritstj.). Þar sem aðeins fimm einstaklingar svöruðu því játandi að annað eða báðir foreldrar þeirra væru fæddir erlendis, var frekara niðurbroti á þeim svörum sleppt. Þá er einnig gagnlegt að hafa í huga við lestur skýrslunnar að íslenskar sveitarstjórnir teljast til næstfámennustu sveitarstjórna í Evrópu samkvæmt yfirliti í *The Routledge Handbook of Local elections and Voting in Europe*. Meðalfjöldi íslenskra fulltrúa í íslenskum sveitarstjórnnum eru sjö einstaklingar á móti 24,8 í Danmörku, 26,2 í Noregi, 30,5 í Finnlandi og 43,8 í Svíþjóð.

Könnunin var framkvæmd í samstarfi við Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands og þakka ég starfsmönnum stofnunarinnar fyrir gott samstarf. Skýrslan var unnin í samstarfi við innviðaráðuneytið í tengslum við vinnu verkefnisstjórnar um starfsaðstæður kjörinna fulltrúa, sbr. 8. aðgerð innan aðgerðaráætlunar stjórnvalda á sviði sveitarstjórnarmála. Í viðauka 2 við skýrsluna er jafnframt að finna skýrslu um reynslu kjörinna fulltrúa af áreiti sem unnin var fyrir innviðaráðuneyti á grundvelli sömu gagna í febrúar 2021.

Rannsóknin var styrkt af Rannsóknarsjóði Háskóla Íslands og Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Eva Marín Hlynsdóttir, prófessor Stjórnmálafræðideild Háskóla Íslands

Reykjavík, 28. febrúar 2022

¹ Áður samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti.

AÐFERÐ

Notast var við meginlegt rannsóknarsnið. Lagður var spurningalisti fyrir alla kjörna aðalfulltrúa bæjar- og sveitarstjórna á landinu öllu fyrir utan kjörna fulltrúa sveitarstjórnar Múlaþings sem þá voru nýkjörnir.

Úrtak og svörun könnunar

Könnunin beindist að kjörnum fulltrúum bæjar- og sveitarstjórna. Hlekkur að könnun var sendur fulltrúunum í tölvupósti og voru þeir beðnir að svara könnuninni á netinu. Könnunin var lögð fyrir dagana 16. nóvember til 4. desember 2020. Alls var könnunin send á 466 kjörna fulltrúa og var heildarfjöldi þátttakenda 236. Heildarsvarhlutfall var því um 51%.

Úrvinnsla

Í kafla um niðurstöður eru tölur og myndir sem birta dreifingu svara við spurningum könnunarinnar. Í viðauka er afstaða til valdra spurninga greind eftir kyni, aldri, stærð sveitarfélags og staðsetningu svarenda á vinstri-hægri kvarða. Notast var við marktektarprófið kí-kvaðrat til að meta hvort tölfræðilega marktækur munur væri á hlutföllum mismunandi hópa. Ef tölfræðileg marktækt kemur fram er það gefið til kynna með stjörnumerkjum (*). Ein stjarna þýðir að innan við 5% líkur séu á því að munur sem sést í hópi svarenda sé kominn til af tilviljun ($p < 0,05$). Með öðrum orðum getum við sagt með 95% vissu að sá munur sem birtist meðal svarenda sé einnig til staðar meðal allra kjörinna fulltrúa bæjar- og sveitarstjórna. Tvær stjörnur þýða að munurinn sé marktækur miðað við 99% öryggi ($p < 0,01$) og þrjár stjörnur þýða að fullyrða megi með 99,9% vissu að munurinn sé til staðar í þýði ($p < 0,001$). Í þeim tilvikum þar sem munur var ómarktækur eru engin tákn. Skammstöfunin *óg.* merkir að marktektarprófið hafi reynst ógilt vegna fámennis í hópum.

BAKGRUNNUR ÞÁTTTAKENDA

Í tölflum 1 til 4 er að finna dreifingu svara við þeim spurningum sem svör eru greind eftir í viðauka skýrslunnar. Hlutfall karla og kvenna var nokkuð jafnt og stærstur hluti þátttakenda, eða tæplega helmingur, var 50 ára eða eldri. Hlutfallslega flestir (24%) bjuggu í 2.000 til 4.999 manna sveitarfélagi.

Þegar þátttakendur voru spurðir hvar þeir staðsettu sig á vinstri-hægri kvarða, reyndust hlutfallslega fleiri staðsetja sig hægra megin við miðju en vinstra megin við miðju. Vinstri-hægri kvarðinn tók gildi frá 0 og upp í 10 og var meðaltal kvarðans 5,2. Í viðauka eru svör flokkuð þannig að gildi á bilinu 0 til 3 eru skilgreind sem vinstra megin við miðju, gildi á bilinu 4 til 6 skilgreind á miðju og gildi á bilinu 7 til 10 skilgreind hægra megin við miðju.

Tafla 1. Hvert er kyn þitt?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Karl	114	48%	 48%
Kona	122	52%	 52%
Fjöldi svara	236	100%	
Vil ekki svara	0		
Alls	236		

Tafla 2. Aldursdreifing þátttakenda

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
25 til 39 ára	38	20%	 20%
40 til 49 ára	62	32%	 32%
50 ára eða eldri	92	48%	 48%
Fjöldi svara	192	100%	
Veit ekki / vil ekki svara	44		
Alls	236		

Tafla 3. Hvað búa margir í þínu sveitarfélagi?

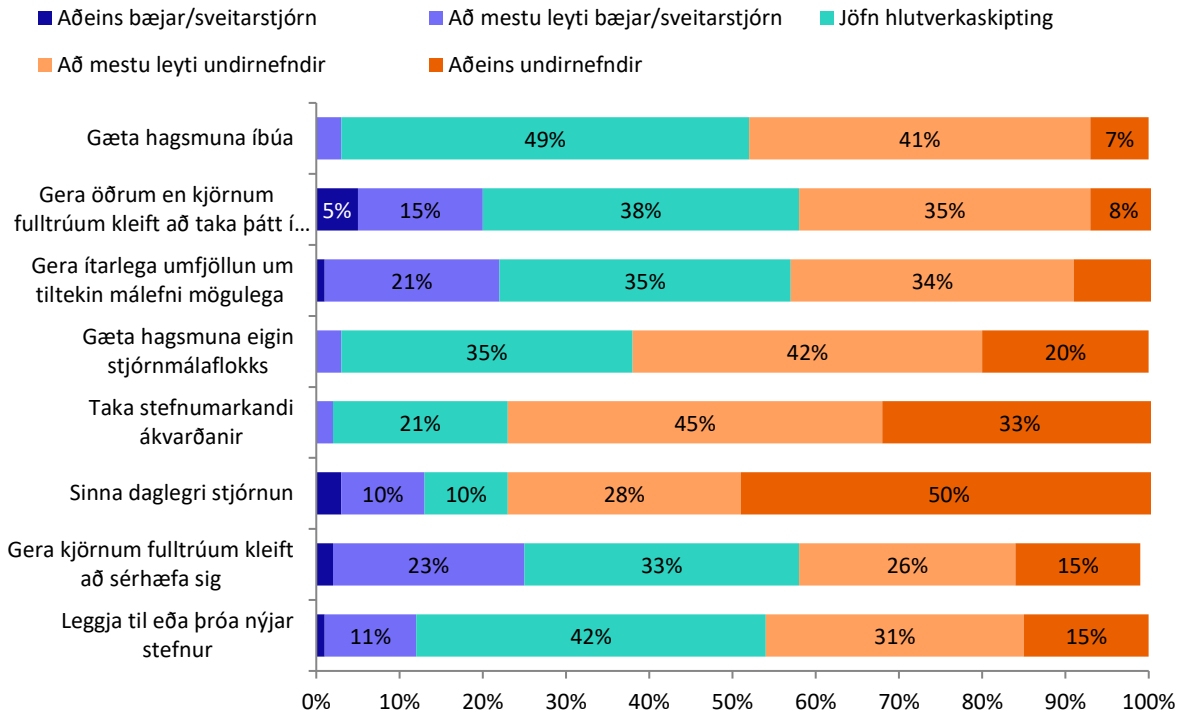
	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Færri en 500	48	20%	20%
500-999	38	16%	16%
1000-1999	34	14%	14%
2000-4999	56	24%	24%
5000-14999	25	11%	11%
15000 eða fleiri	34	14%	14%
Fjöldi svara	235	100%	
Vil ekki svara	1		
Alls	236		

Tafla 4. Hvar myndir þú staðsetja skoðanir þínar á kvarða þar sem 0 þýðir lengst til vinstri og 10 þýðir lengst til hægri?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Vinstri - 0	19	10%	10%
1	3	2%	2%
2	5	3%	3%
3	21	11%	11%
4	19	10%	10%
5	40	20%	20%
6	16	8%	8%
7	39	20%	20%
8	28	14%	14%
9	5	3%	3%
Hægri - 10	3	2%	2%
Fjöldi svara	198	100%	
Vil ekki svara	38		
Alls	236		

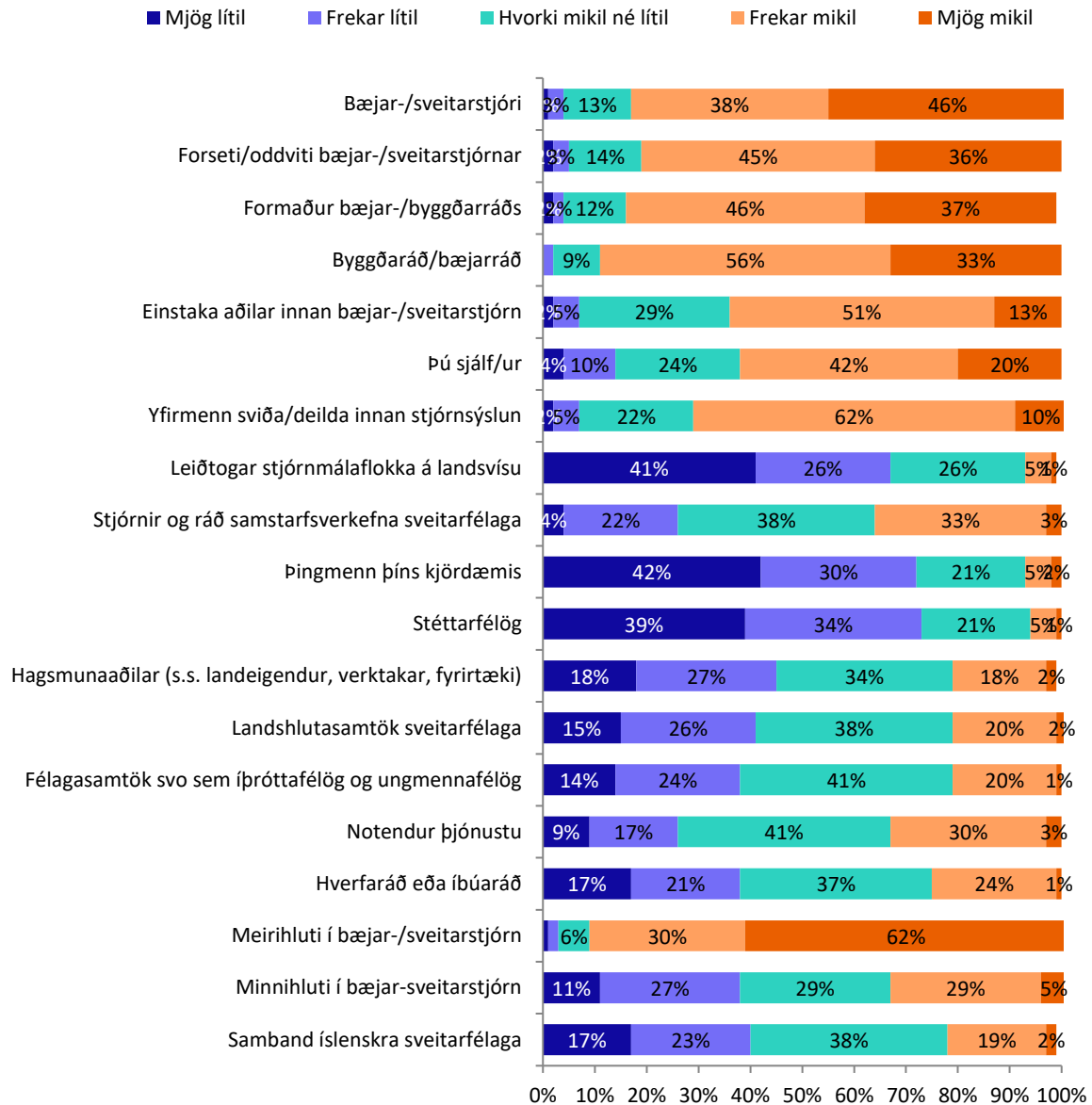
HLUTVERKASKIPTING OG ÁHRIF Á ÁKVARÐANATÖKU

Kjörnir fulltrúar í bæjar- og sveitarstjórnnum voru fyrst spurðir um hlutverkaskiptingu milli bæjar- eða sveitarstjórnar í sveitarfélaginu og undirnefnda hennar. Mynd 1 sýnir að um og yfir 20% svarenda töldu bæjar- og sveitarstjórn gegna því hlutverki, umfram undirnefndir, að gera öðrum en kjörnum fulltrúm kleift að taka þátt í umræðum, að gera ítarlega umfjöllun um tiltekin málefni mögulega og að gera kjörnum fulltrúm kleift að sérhæfa sig. Öllu færri töldu það alla jafna vera hlutverk bæjar- og sveitarstjórna að gæta hagsmuna íbúa, að gæta hagsmuna eigin stjórnmálaflokks og að taka stefnumarkandi ákvarðanir. Slíkt þótti oftara koma í hlut undirnefnda eða að jöfn hlutverkaskipting væri milli bæjar- og sveitarstjórna og undirnefnda.

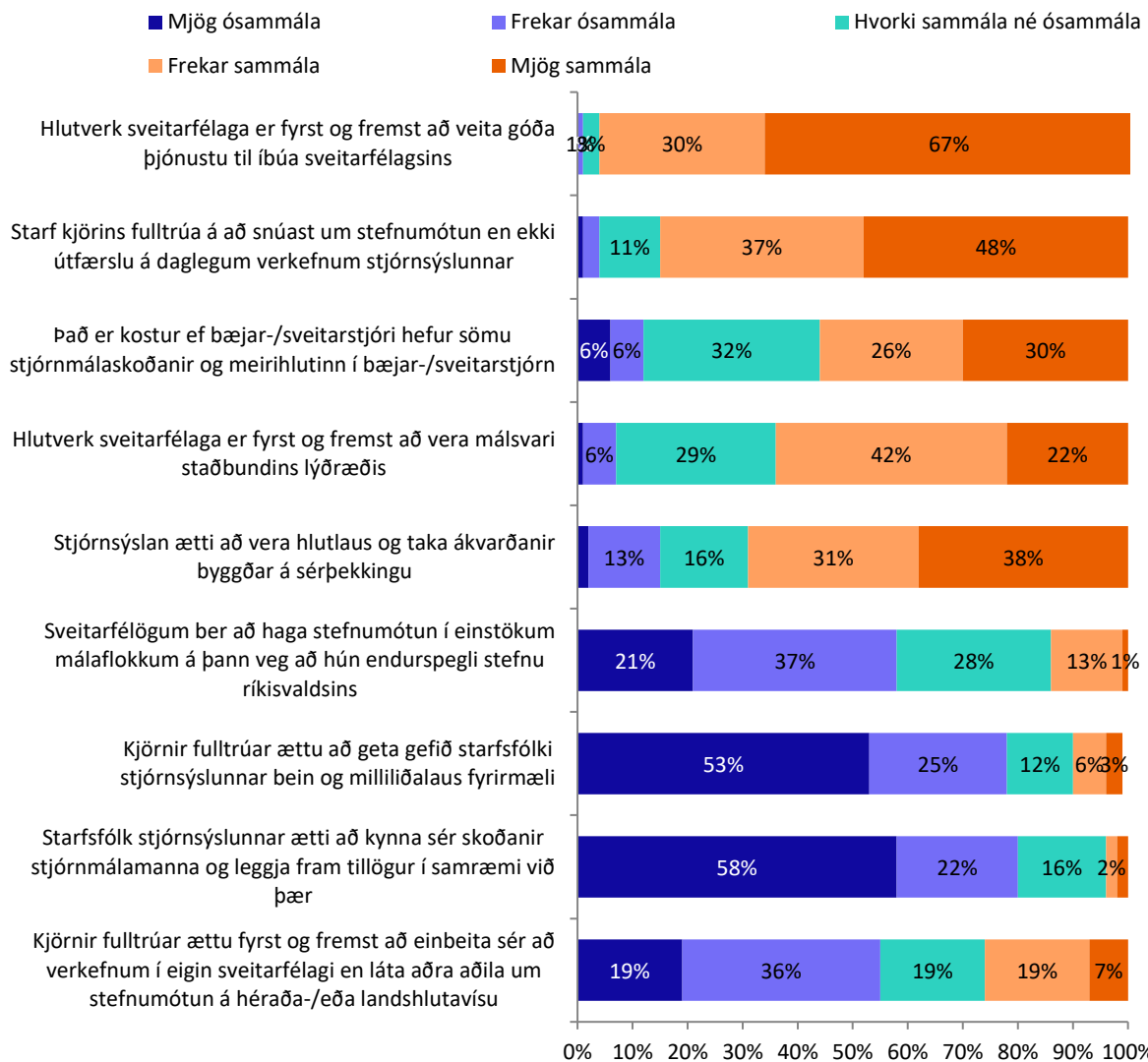
Mynd 1. Hvort telur þú að bæjar-/sveitarstjórn í þínu sveitarfélagi eða undirnefndir hennar gegni alla jafna eftirfarandi hlutverkum?

Í könnuninni voru taldir upp ýmsir aðilar sem kunna að hafa áhrif á ákvarðanatöku og voru kjörnir fulltrúar spurðir hvort þeir teldu þessa aðila hafa mikil eða lítil áhrif á ákvarðanatöku í sveitarfélaginu. Mynd 2 sýnir að meirihluti, eða 62%, taldi meirihluta í bæjar- eða sveitarstjórn hafa mjög mikil áhrif. Hlutfallslega fæstir, eða um 7%, töldu leiðtoga stjórnmálaflokka á landsvísu, þingmenn kjördæmisins og stéttarfélag hafa frekar eða mjög mikil áhrif á ákvarðanatöku.

Mynd 2. Hversu mikil eða lítil áhrif hafa eftirfarandi aðilar að þínu mati á ákvarðanatöku bæjar-/sveitarstjórnar í þínu sveitarfélagi?

Næst voru svarendur beðnir að meta hvert væri hlutverk sveitarfélaga og kjörinna fulltrúa. Mynd 3 sýnir að mikill meirihluti taldi hlutverk sveitarfélaga fyrst og fremst vera að veita góða þjónustu til íbúa sveitarfélagsins. Þá voru flestir á þeirri skoðun að starf kjörins fulltrúa ætti að snúast um stefnumótun en ekki útfærslu á daglegum verkefnum stjórnsýslunnar. Á hinn bóginn voru afar fáir sammála því að stefnumótun sveitarfélaga ætti að endurspegla stefnu ríkisvaldsins, að kjörnir fulltrúar ættu að geta gefið starfsfólki stjórnsýslunnar bein og milliliðalaus fyrirmæli eða að starfsfólk stjórnsýslu ætti að leggja fram tillögur í samræmi við skoðanir stjórnmálanna.

Mynd 3. Vinsamlegast taktu afstöðu til eftirfarandi fullyrðinga út frá afstöðu þinni til sveitarstjórnarmála

Í viðauka eru svör við fullyrðingunum sem sýndar eru á mynd 3 greind eftir bakgrunni þátttakenda (sjá töflur i til ix). Í stærri sveitarfélögum reyndust hlutfallslega fleiri á þeirri skoðun en í minni sveitarfélögum að hlutverk sveitarfélaga ætti fremur að snúast um stefnumótun en útfærslu á daglegum verkefnum stjórnsýslunnar. Í stærstu sveitarfélögum var fólk síður á þeirri skoðun en í minni sveitarfélögum að hlutverk sveitarfélaga væri fyrst og fremst að vera málsvari staðbundins lýðræðis. Þá voru hlutfallslega fleiri konur en karlar á því að sveitarfélögum bæri að haga stefnumótun í einstökum málaflokkum á þann veg að hún endurspegli stefnu ríkisvaldsins.

SAMSETNING Í BÆJAR- EÐA SVEITARSTJÓRN

Tafla 5 sýnir að algengast var að svarendur tilheyrðu bæjar- eða sveitarstjórn þar sem var eins flokks eða eins lista meirihluti eða þar sem var tveggja flokka eða tveggja lista meirihluti. Í töflu x í viðauka má sjá að í sveitarfélögum með 500 til 1.999 íbúa var eins flokks eða eins lista meirihluti algengari en í stærri sveitarfélögum.

Tafla 5. Vinsamlegast gerður grein fyrir pólitískri samsetningu þinnar bæjar-/sveitarstjórnar

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Eins flokks/lista meirihluti	63	30%	30%
Tveggja flokka/lista meirihluti	74	35%	35%
Þriggja eða fleiri flokka/lista meirihluti	39	19%	19%
Í mínu sveitarfélagi er enginn skýr meiri- eða minnihluti	34	16%	16%
Fjöldi svara	210	100%	
Á ekki við	6		
Vil ekki svara	20		
Alls	236		

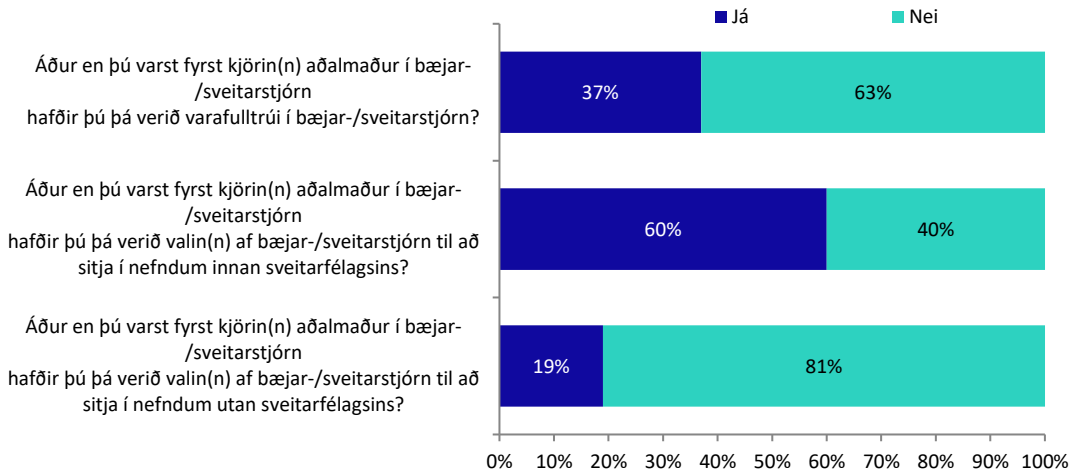
Helmingur þátttakenda kvað sinn flokk eða lista vera í meirihluta í bæjar- eða sveitarstjórn (sjá töflu 6). Eins og sjá má í töflu xi í viðauka, voru sveitarfélög með færri en 500 íbúa mun líklegri til að hafa engan skýran meirihluta en stærri sveitarfélög.

Tafla 6. Er þinn flokkur/listi í meirihluta eða minnihluta í bæjar-/sveitarstjórn?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Meirihluta	106	50%	50%
Minnihluta	71	33%	33%
Í mínu sveitarfélagi er enginn skýr meiri- eða minnihluti	37	17%	17%
Fjöldi svara	214	100%	
Veit ekki / vil ekki svara	22		
Alls	236		

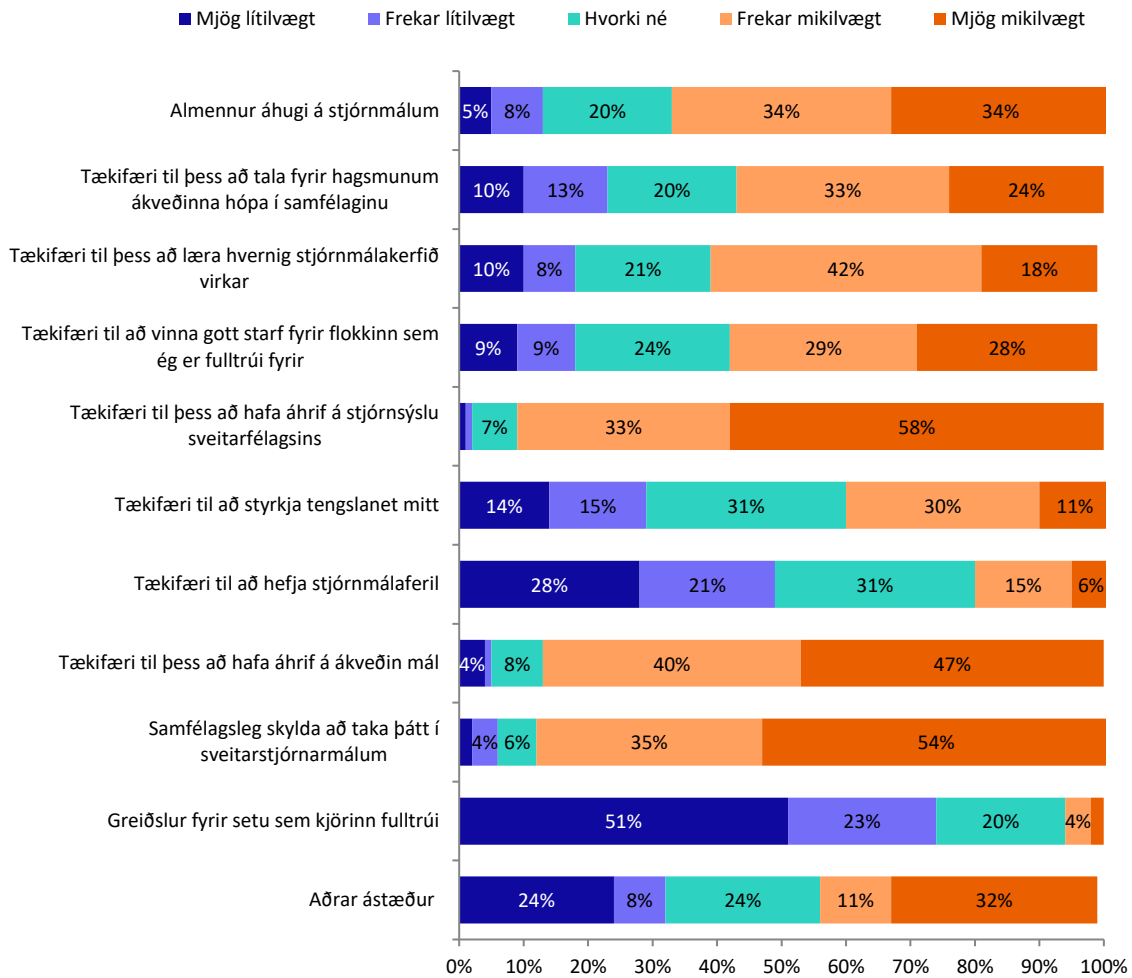
FYRRI REYNSLA OG ÁSTÆÐA FRAMBOÐS

Mynd 4 sýnir að 37% þátttakenda höfðu fyrst verið varafulltrúar í bæjar- eða sveitarstjórn áður en þeir voru kjörnir aðalmenn og 60% höfðu áður verið valdir til að sitja í nefndum innan sveitarfélagsins. Öllu færri, eða 19%, höfðu verið valdir til að sitja í nefndum utan sveitarfélagsins áður en kom að því að þeir voru kjörnir aðalmenn í bæjar- eða sveitarstjórn.

Mynd 4. Áður en þú varst fyrst kjörin(n) aðalmaður í bæjar-/sveitarstjórn varst þú...

Einnig var spurt út í ástæður fyrsta framboðs til kjörins fulltrúa í bæjar- eða sveitarstjórn. Mynd 5 sýnir að hlutfallslega flestir töldu það vera mikilvæga ástæðu að geta haft tækifæri til að hafa áhrif á stjórnsýslu sveitarfélagsins, að fá tækifæri til þess að hafa áhrif á ákveðin mál og að það væri samfélagsleg skylda þeirra að taka þátt í stjórnmálum. Hlutfallslega fæstir töldu greiðslur fyrir setu sem kjörinn fulltrúi vera mikilvæga ástæðu. Bakgrunnsgreining leiddi í ljós að líkur á að kjörnir fulltrúar nefndu almennan áhuga á stjórnmálum, sem mikilvæga ástæðu framboðs, jukust með aukinni stærð sveitarfélags. Ungt fólk var líklegri en hið eldra til að telja það mikilvæga ástæðu að fá tækifæri til að læra hvernig stjórnkerfið virkar og þá ástæðu nefndu einnig frekar þátttakendur sem voru vinstra megin við miðju en þeir sem voru hægra megin við miðju. Þá voru konur líklegri en karlar til að telja það mikilvæga ástæðu að vilja vinna gott starf fyrir flokkinn (sjá töflur xii-xxi í viðauka).

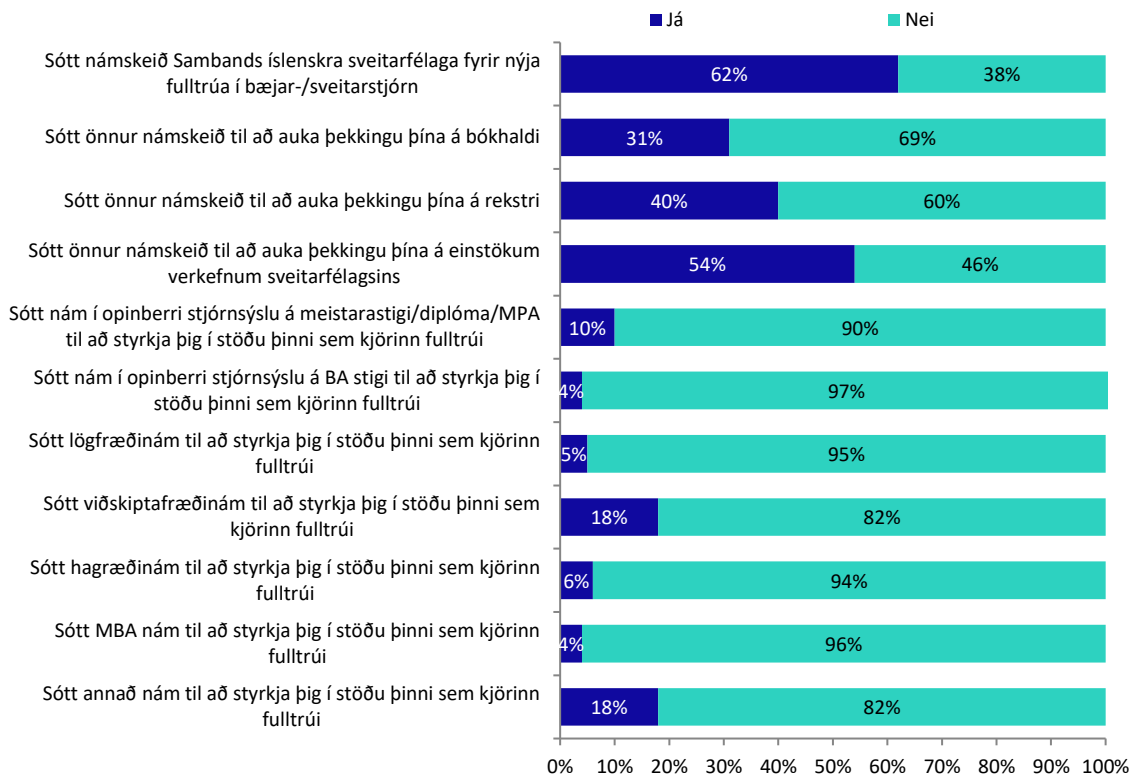
Mynd 5. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður?

Töluverð dreifing var á svörum við spurningunni um hversu vel eða illa undirbúna kjörnir fulltrúar töldu sig vera, þegar þeir voru fyrst kjörnir í bæjar- eða sveitarstjórn. Þó voru hlutfallslega fleiri sem töldu sig vara frekar eða mjög vel undirbúna (46%) en sem töldu sig vera frekar eða mjög illa undirbúna (28%) (sjá töflu 7).

Tafla 7. Telur þú þig hafa verið vel eða illa undirbúin(n) fyrir að sinna stöðu þinni sem kjörinn fulltrúi þegar þú varst fyrst kjörin(n) í bæjar-/sveitarstjórn?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Mjög illa	14	7%	■ 7%
Frekar illa	44	21%	■ 21%
Hvorki vel né illa	58	27%	■ 27%
Frekar vel	69	33%	■ 33%
Mjög vel	27	13%	■ 13%
Fjöldi svara	212	100%	
Veit ekki / vil ekki svara	24		
Alls	236		

Ekki var munur á því hversu vel eða illa svarendur voru undirbúinir fyrir stöðu sína sem kjörinn fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn eftir bakgrunni (sjá töflu xxii í viðauka). Spurt var nánar út í undirbúning kjörinna fulltrúa með spurningum um hvaða nám eða námskeið þeir höfðu sótt. Mynd 6 sýnir að stór hluti (62%) hafði sótt námskeið Sambands íslenskra sveitarfélaga fyrir nýja fulltrúa í bæjar-/sveitarstjórn og ríflega helmingur hafði sótt námskeið til að auka þekkingu sína á einstökum verkefnum sveitarfélagsins.

Mynd 6. Hefur þú sótt námskeið til að styrkja þig sem kjörinn fulltrúi?

Þegar spurt var um menntun og fyrri störf kom í ljós að mikill meirihluti hafði lokið háskólanámi eða sambærilegu námi (sjá töflu 8). Hlutfallslega fleiri konur en karlar höfðu lokið háskólanámi og elsti

aldurshópurinn, 50 ára og eldri, var ólíklegri til að hafa lokið námi á háskólastigi en hinir yngri. Þá kom í ljós að í stærri sveitarfélögum voru hlutfallslega fleiri sem höfðu lokið háskólanámi en í minni sveitarfélögum (sjá töflu xxiii í viðauka).

Tafla 8. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Grunnskólanám	8	4%	■ 4%
Framhaldsskóli eða sambærilegt nám	45	23%	■ 23%
Háskóli eða sambærilegt nám	141	73%	■ 73%
Fjöldi svara	194	100%	
Vil ekki svara	42		
Alls	236		

Töluverð dreifing var á svörum við spurningunni um hvaða starfi svarendur höfðu sinnt áður. Tafla 9 sýnir að algengast var að um hafi verið að ræða stjórnunarstarf hjá einkafyrirtæki. Elstu þátttakendurnir voru líklegri en hinir yngri til að hafa gegnt stjórnunarstöðu og í stærstu sveitarfélögum var algengara en í hinum minni að fólk hafði gegnt stjórnunarstöðu áður en það var kosið sem fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn (sjá töflu xxiv í viðauka).

Tafla 9. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfaðir síðast við áður en þú varst fyrst kosin/n sem fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Þingmaður	2	1%	■ 1%
Starfsmaður í opinberri stjórnsýslu	16	8%	■ 8%
Starfsmaður hjá félagasamtökum	6	3%	■ 3%
Stjórnandi hjá félagasamtökum	3	2%	■ 2%
Stjórnandi hjá hinu opinbera	22	11%	■ 11%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	38	20%	■ 20%
Kennari	22	11%	■ 11%
Aðrar fagstéttir (t.d. lögfræðingur eða læknir)	16	8%	■ 8%
Tæknigreinar	6	3%	■ 3%
Skrifstofustarf	12	6%	■ 6%
Verslun og þjónusta	5	3%	■ 3%
Verkamaður	4	2%	■ 2%
Bóndi eða sjómaður	20	10%	■ 10%
Námsmaður	3	2%	■ 2%
Hef látið af störfum sökum aldurs	1	1%	■ 1%
Annað	17	9%	■ 9%
Fjöldi svara	193	100%	
Vil ekki svara	43		
Alls	236		

SAMSKIPTI

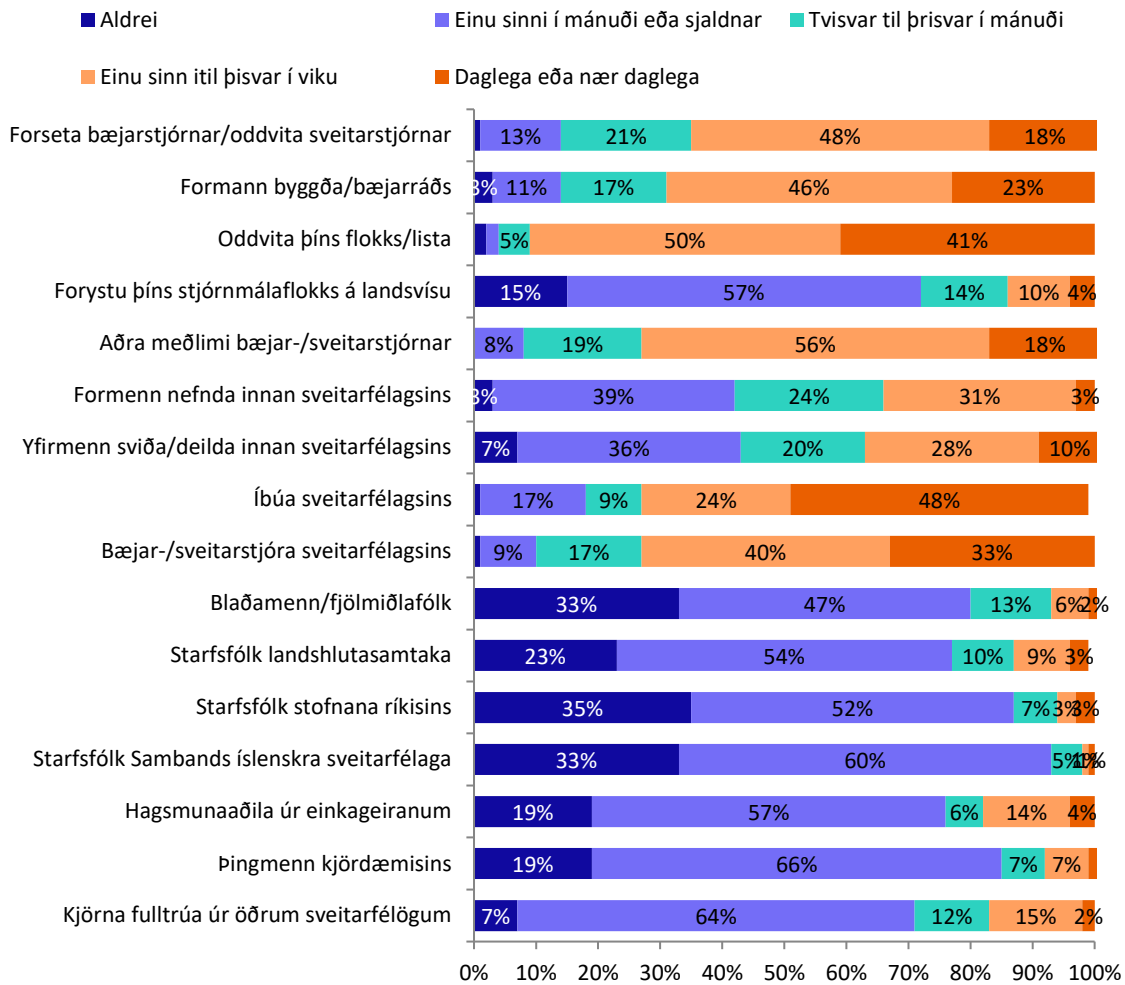
Þegar svarendur voru spurðir hvort þeir teldu pólitísk átök vera milli stjórn málafla sem mynda bæjar- eða sveitarstjórn kom í ljós að 20% töldu átök vera tíð, um helmingur taldi einhver átök vera til staðar en 31% kvað engin átök vera milli stjórn málafla (sjá töflu 10).

Tafla 10. Þegar á heildina er litið, hvernig metur þú tíðni pólitískra átaka á milli þeirra stjórn málafla sem mynda bæjar-/sveitarstjórn í þínu sveitarfélagi?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Átök eru tíð	41	20%	20%
Einhver átök eru til staðar	98	49%	49%
Engin átök eru á milli stjórn málafla	62	31%	31%
Fjöldi svara	201	100%	
Á ekki við	15		
Veit ekki / vil ekki svara	20		
Alls	236		

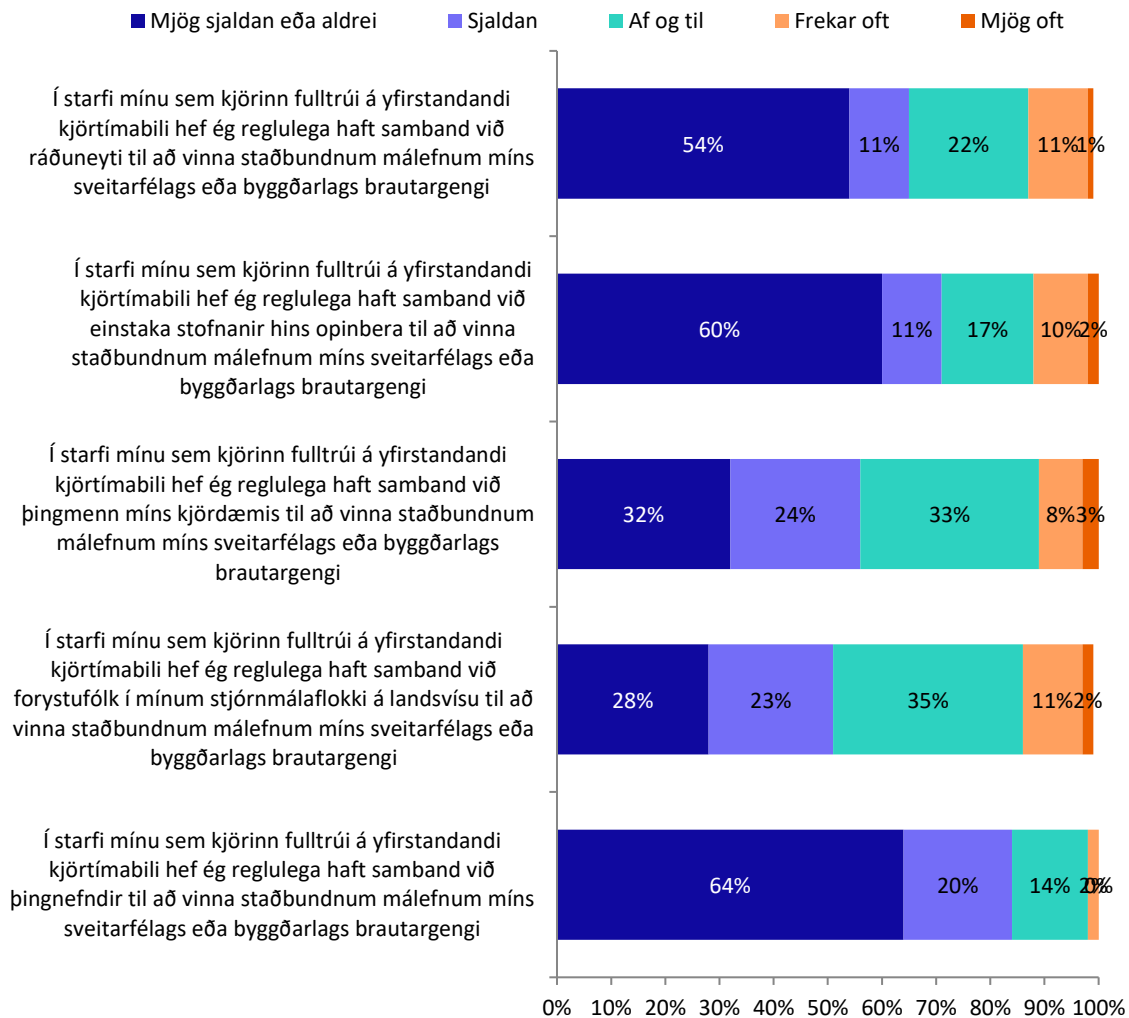
Í viðauka er að finna bakgrunnsgreiningu á svörum við spurningunni um mat á pólitískum átökum milli stjórn málafla í bæjar- eða sveitarstjórn (sjá töflu xxv). Þar sést að átök þóttu vera mun tíðari í stærri sveitarfélögum en í hinum smærri.

Þá voru svarendur spurðir hversu oft þeir áttu í samskiptum við ýmsa kjörna fulltrúa, starfsfólk í stjórnsýslu sveitarfélags, almenning og fjölmiðlafólk. Mynd 7 sýnir að nærri helmingur svarenda átti í daglegum samskiptum við íbúa sveitarfélagsins. Þá átti 41% í daglegum samskiptum við oddvita síns flokks eða lista. Á hinn bóginn var nokkuð stór hluti, eða um og yfir þriðjungur, sem átti aldrei í samskiptum við fjölmiðlafólk, starfsfólk stofnana ríkisins og starfsfólk Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Mynd 7. Hversu oft að jafnaði áttu í samskiptum við eftirfarandi aðila?

Mynd 8 sýnir að kjörnir fulltrúar höfðu sjaldnast samband við þingnefndir til að vinna staðbundnum málefnum sveitarfélagsins eða byggðarlagsins brautargengi. Algengast var að kjörnir fulltrúar hefðu samband við þingmenn síns kjördæmis eða forystufólk í sínum stjórnmálaflokki á landsvísu til að vinna málefnum brautargengi.

Mynd 8. Hversu oft hefur þú haft samband við eftirfarandi aðila til að vinna staðbundnum málefnum sveitarfélagsins eða byggðarlagsins brautargengi?

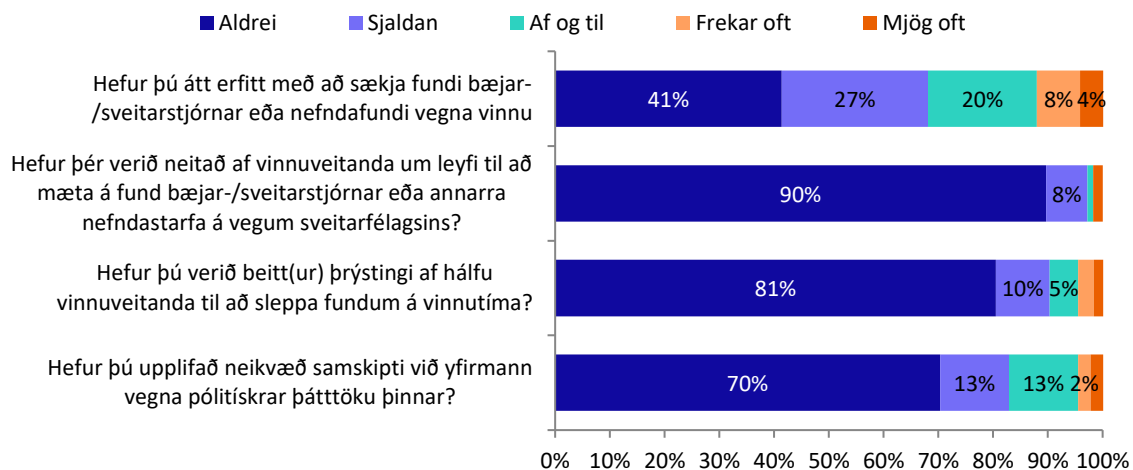
VINNUTÍMI OG GREIÐSLUR

Nokkuð misjafnt var hve miklum tíma var varið í hin ýmsu verkefni sem fylgja því að vera í bæjar- eða sveitarstjórn. Þegar öll verkefni voru talin til, kom í ljós að svarendur vörðu 50 tímum á mánuði, að meðaltali, í verkefni tengd stöðu sinni sem kjörinn fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn (sjá töflu 11). Bakgrunnsgreining leiddi í ljós að eftir því sem sveitarfélagið var stærra, þeim mun meiri tíma var varið í verkefni tengd því að vera fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn (sjá töflu xxvi í viðauka).

Tafla 11. Hve miklum tíma á mánuði eyðir þú í eftirfarandi verkefni?

	Fjöðlisvara	Læ gsta gildi	Hæ sta gildi	Meðaltal	Staðalfhávik
Bæ jar-/sveitarstjórnarfundir	203	0	50	7,0	6,0
Aðra nefndarfundir (þ.m.t. bæ jarstjórn)	198	0	60	10,4	11,2
Fundir með sam flokksfélögum í bæ jar-/sveitarstjórn	195	0	32	5,7	5,8
Opnar um ræ ður, fundir með búum o.s.frv.	191	0	15	2,3	2,8
Þátttöku á opnbrennum vettvangi	188	0	44	3,7	5,9
Vettvangsheim sóknir til stofnana sveitarfélagsins	185	0	10	1,5	2,2
Undirbúningur fyrir bæ jar-/sveitarstjórnarfundir eða aðra nefndarfundir	202	0	120	12,6	14,9
Önnur mikilvæg verkefni kjörins fulltrúa	193	0	60	8,4	9,8
Sam anagður fjöðli til a íofantalin verkefni	203	4	212	50,0	39,9

Jafnframt var kannað hvort önnur vinna kæmi niður á möguleikum svarenda til að sinna hlutverki sínu sem kjörinn fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn. Mynd 9 sýnir að yfir helmingur þátttakenda hafði einhvern tíma átt erfitt með að sækja fundi bæjar- eða sveitarstjórnar eða nefndarfundir vegna vinnu. Á hinn bóginn var fátítt að vinnuveitandi hafi neitað svarendum um leyfi til að mæta á fundi. Þó sögðu um 20% að vinnuveitandi hafi einhvern tíma beitt svarendur þrýstingi til að sleppa fundum á vinnutíma og 30% höfðu upplifað neikvæð samskipti við yfirmann vegna pólitískrar þátttöku. Hlutfallslega fleiri karlar en konur höfðu átt erfitt með að sækja fundi bæjar- eða sveitarstjórnar eða nefndarfundir vegna vinnu. Þá voru svarendur, sem staðsettu stjórn mála skoðanir sínar nálægt miðju, líklegastir til að hafa verið neitað um leyfi til að mæta á slíka fundi og þessi hópur var jafnframt líklegri en sá sem staðsetti skoðanir sínar til vinstri eða hægri til að hafa upplifað neikvæð samskipti við yfirmann vegna pólitískrar þátttöku sinnar (sjá töflur xxvii - xxx í viðauka).

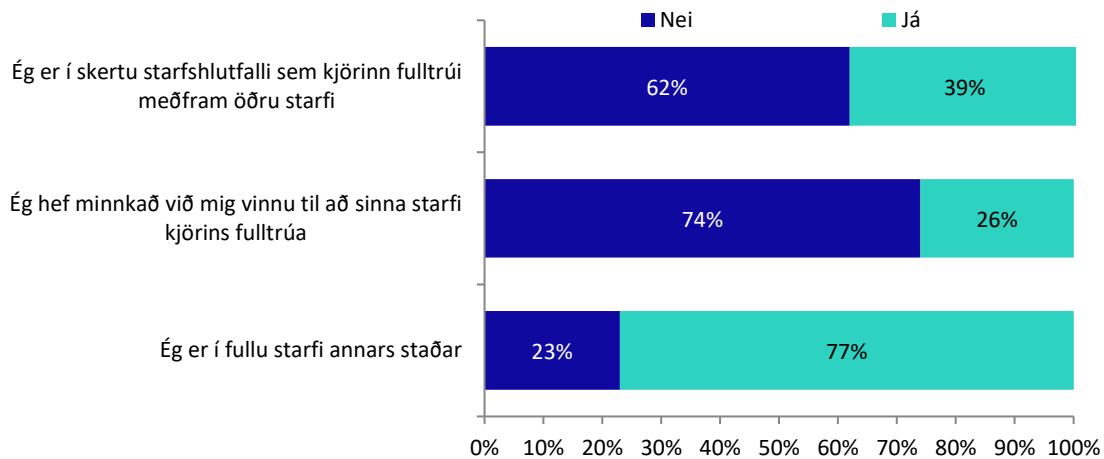
Mynd 9. Sveigjanleiki af hálfu atvinnurekenda er mikilvægur fyrir kjörna fulltrúa. Vinsamlegast svaraðu eftirfarandi spurningum út frá þinni reynslu á yfirstandandi kjörtímabili

Kannað var hvort starfið sem kjörinn fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn væri fullt starf. Í ljós kom að einungis 15% voru í fullu starfi sem kjörinn fulltrúi (sjá töflu 12). Svarendur í sveitarfélögum þar sem bjuggu a.m.k. 5.000 manns voru mun líklegri til að vera í fullu starfi sem kjörinn fulltrúi en svarendur úr smærri sveitarfélögum (sjá töflu xxxi í viðauka).

Tafla 12. Er starf þitt sem kjörinn fulltrúi fullt starf?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Nei	166	85%	85%
Já	29	15%	15%
Fjöldi svara	195	100%	
Vil ekki svara	41		
Alls	236		

Mynd 10 sýnir að nærri 40% svarenda voru í skertu starfshlutfalli sem kjörinn fulltrúi meðfram öðru starfi og fjórðungur hafði minnkað við sig vinnu til að sinna starfi kjörins fulltrúa. Meirihluti, eða 77%, var í fullu starfi annars staðar. Með aukinni stærð sveitarfélags, jukust líkur á að svarendur höfðu minnkað við sig vinnu til að sinna starfi kjörins fulltrúa. Jafnframt leiddi bakgrunnsgreining í ljós að fólk sem staðsetti stjórnmalaskoðanir sínar til hægri var líkleggra til að vera í fullu starfi annars staðar en vinstri- og miðjufólk (sjá töflur xxxii – xxxiv í viðauka).

Mynd 10. Eiga eftirfarandi fullyrðingar við um þig og þitt starf?

Tafla 13 sýnir að þátttakendur skiptust í tvo næstum jafnstóra stóra hópa þegar spurt var um viðhorf til greiðslna fyrir að vera kjörinn fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn. Ýmist þótti svarendum greiðslur vera ófullnægjandi eða fullnægjandi.

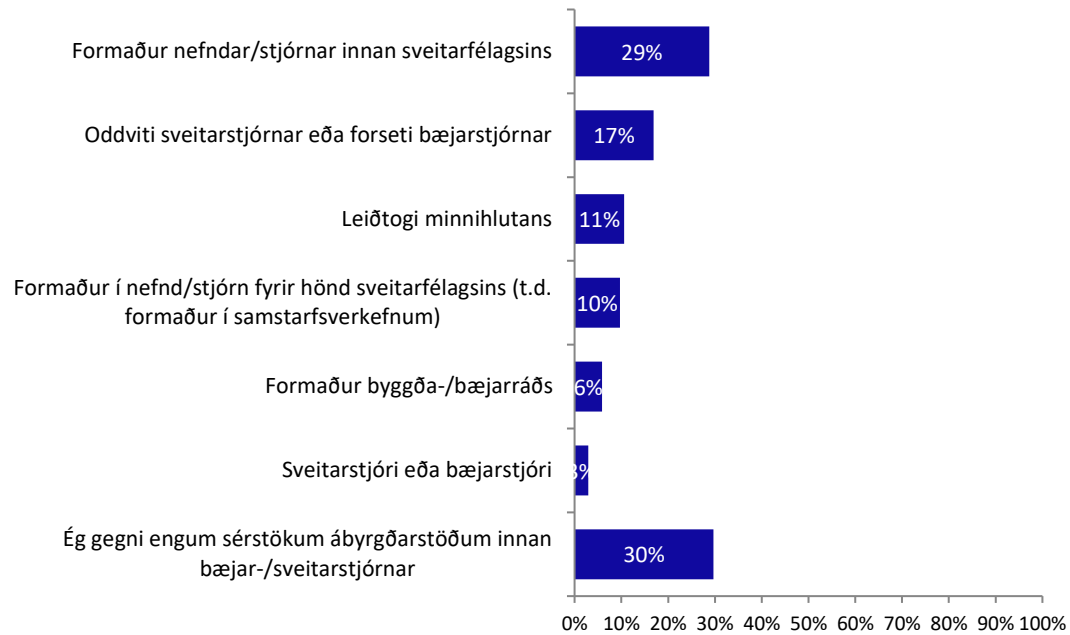
Tafla 13. Hversu ófullnægjandi eða fullnægjandi telur þú þau laun og/eða greiðslur sem þú færð sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn vera?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Greiðslur eru ófullnægjandi	42	22%	 22%
2	31	16%	 16%
3	26	13%	 13%
4	14	7%	 7%
5	22	11%	 11%
6	21	11%	 11%
Greiðslur eru fullnægjandi	38	20%	 20%
Fjöldi svara	194	100%	
Vil ekki svara	42		
Alls	236		

Í ljós kom að svarendur í stærstu sveitarfélögum voru líklegri til að telja greiðslur vera fullnægjandi en svarendur í minni sveitarfélögum (sjá töflu xxxv í viðauka).

MAT Á EIGIN HLUTVERKI OG ÁBYRGÐ

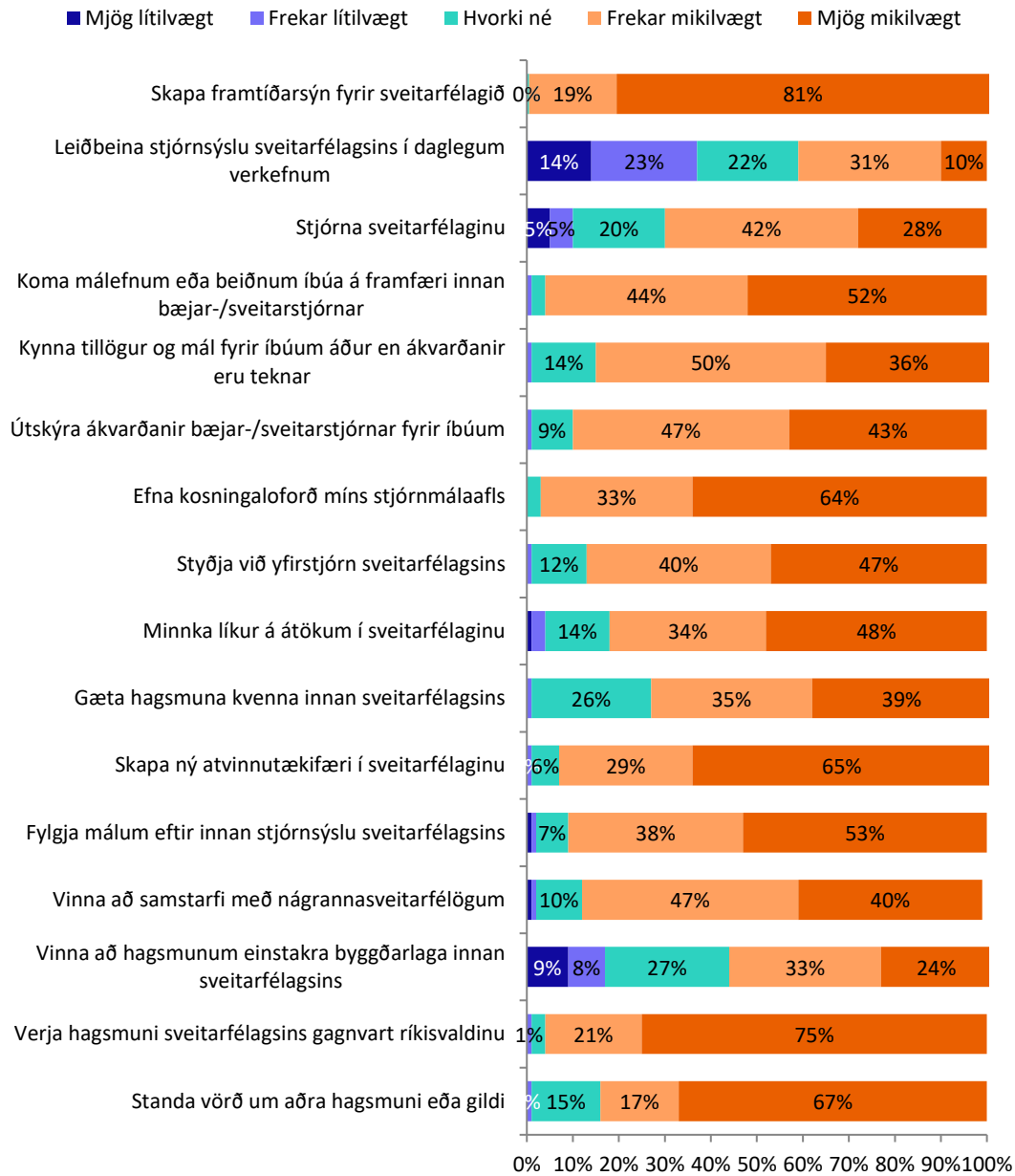
Svarendur voru spurðir hvaða hlutverki þeir gegndu innan bæjar- eða sveitarstjórnar. Eins og sjá á mynd 11 kváðust 29% svarenda vera formenn nefnda eða stjórna í sveitarfélaginu en jafnhátt hlutfall sagðist ekki gegna neinni sérstakri ábyrgðastöðu innan bæjar- eða sveitarstjórnar. Gerð var bakgrunnsgreining á tveimur algengustu ábyrgðarhlutverkunum, þ.e. að gegna formennsku í nefnd eða stjórn og að vera oddviti sveitarstjórnar eða forseti bæjarstjórnar, en ekki reyndist vera munur á því hvort svarendur gegndu þessum stöðum eftir kyni, aldri, stærð sveitarfélags og staðsetningu á vinstri-hægri kvarða (sjá töflur xxxvi - xxxviii í viðauka).

Nefna mátti fleira en eitt atriði. Þess vegna er samanlagt hlutfall svarenda hærra en 100%

Mynd 11. Gegnir þú einhverri af eftirtöldum ábyrgðarstöðum innan bæjar-/sveitarstjórnar?

Mynd 12 birtir mikilvægustu verkefni kjörinna fulltrúa í bæjar- og sveitarstjórn, að mati svarenda. Af þeim atriðum sem listuð eru á myndi, þótti hlutfallslega flestum mjög mikilvægt að skapa framtíðarsýn fyrir sveitarfélagið (81%) og að verja hagsmuni sveitarfélagsins gagnvart ríkisvaldinu (75%).

Mynd 12. Hversu mikilvæg eða lítilvæg telur þú eftirfarandi verkefni vera fyrir þig sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn?

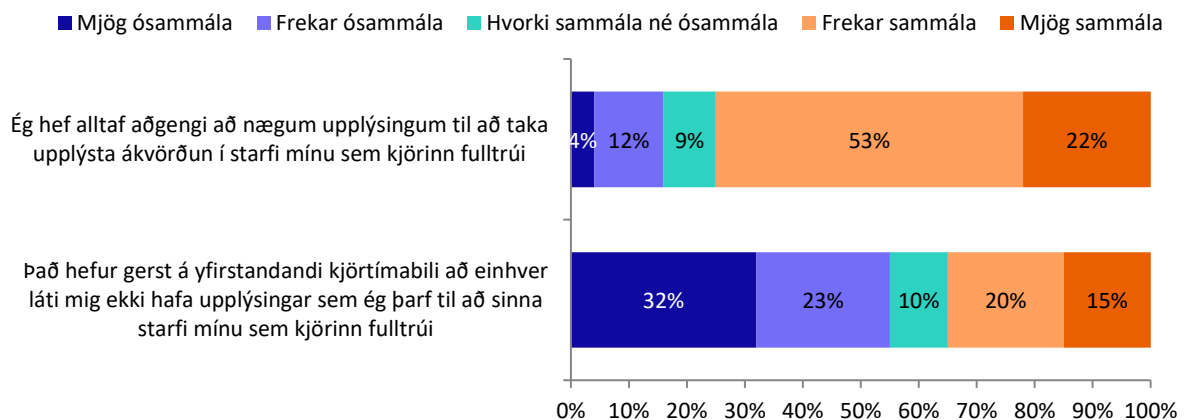
Eins og sjá má í töflu 14, taldi mikill meirihluti svarenda að kjörinn fulltrúi ætti að kjósa samkvæmt eigin sannfæringu þó skoðanir viðkomandi stönguðust á við skoðanir flokksfélaga í bæjar- eða sveitarstjórn eða kjósenda.

Tafla 14. Ef skoðanir kjörins fulltrúa í bæjar-/sveitarstjórn stangast á við skoðanir flokksfélaga í bæjar-/sveitarstjórn eða skoðanir kjósenda, hvernig ætti viðkomandi að kjósa að þínu mati?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Kjósa samkvæmt eigin sannfæringu	180	89%	89%
Kjósa samkvæmt stefnu flokksins/listans	17	8%	8%
Kjósa samkvæmt álitni kjósenda	6	3%	3%
Fjöldi svara	203	100%	
Veit ekki / vil ekki svara	33		
Alls	236		

AÐGENGI AÐ UPPLÝSINGUM

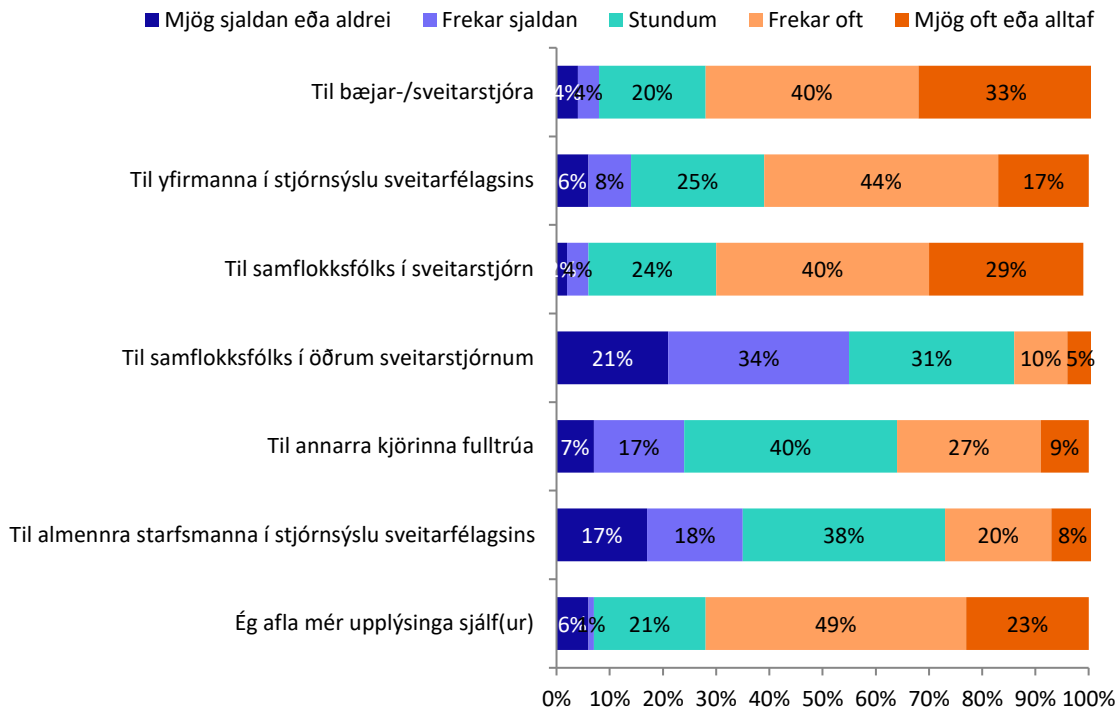
Mynd 13 sýnir að hlutfallslega flestir svarenda voru sammála staðhæfingunni um að aðgengi að upplýsingum væri alltaf nægilegt til að taka upplýsta ákvörðun í starfinu sem kjörinn fulltrúi. Aftur á móti kvaðst ríflega þriðjungur vera sammála því að það hafi gerst á yfirstandandi kjörtímabili að einhver hafi ekki látið upplýsingar í té, sem þóttu nauðsynlegar til að sinna starfinu sem kjörinn fulltrúi.

Mynd 13. Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi staðhæfingum um aðgengi að upplýsingum?

Í viðauka eru svör við spurningum um aðgengi að upplýsingum greind eftir bakgrunni þátttakenda (sjá töflur xxxix og xl). Þar sést að hlutfallslega fleiri konur en karlar voru ósammála því að hafa alltaf aðgengi að nægum upplýsingum til að taka upplýsta ákvörðun í starfi.

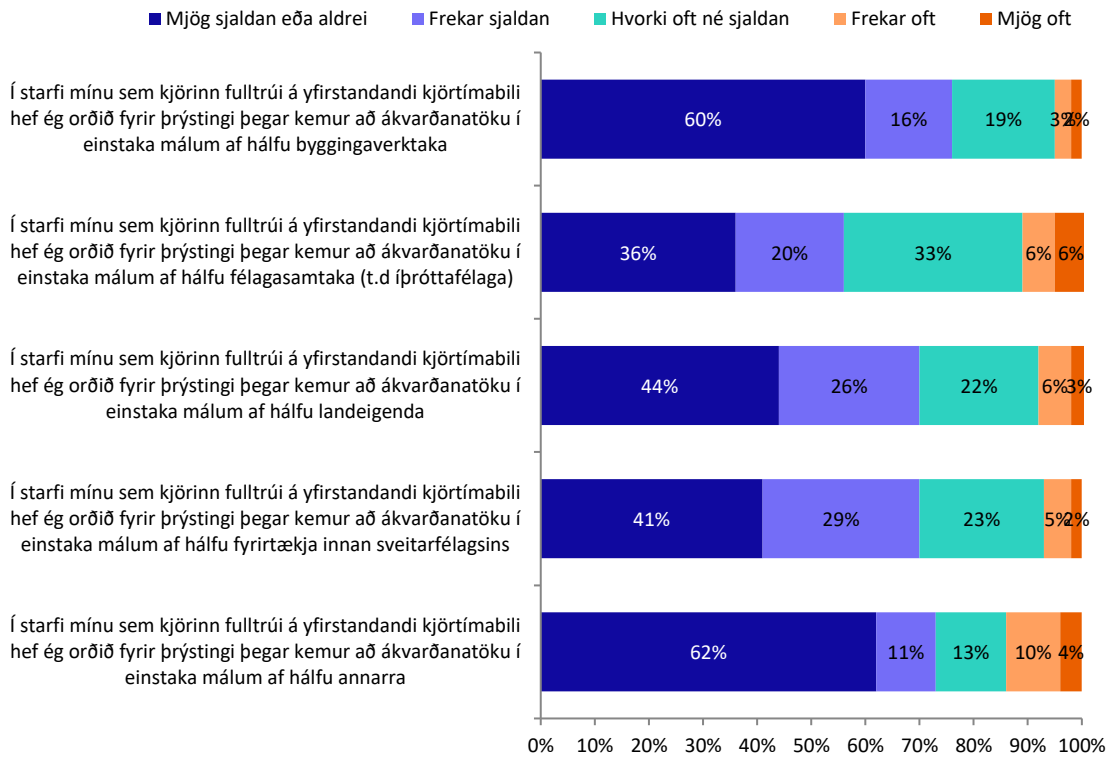
Mynd 14 sýnir að algengast var að svarendur sæktu upplýsingar til bæjar- eða sveitarstjóra, en um þriðjungur svarenda kvaðst gera það mjög oft eða alltaf. Sömuleiðis sótti stór hópur aðstoð eða upplýsingar til samflokksfólks í sveitarstjórn og tæplega fjórðungur kvaðst mjög oft eða alltaf afla upplýsinga sjálf(ur).

Mynd 14. Vinsamlegast leggðu mat á hvert þú sækir helst aðstoð eða upplýsingar innan stjórnsýslunnar í þínu sveitarfélagi

PÓLÍTIÐSKUR ÞRÝSTINGUR

Kjörnir fulltrúar voru spurðir hvort þeir hafi á yfirstandandi kjörtímabili orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvörðunartöku í einstaka málum af hálfu byggingaverktaka, félagasamtaka, landeigenda, fyrirtækja innan sveitarfélagsins og annarra. Í ljós kom að meira en helmingur þátttakenda hafði einhvern tíma verið beittur þrýstingi af hálfu félagasamtaka, landeigenda eða fyrirtækja en minna var um að kjörnir fulltrúar hafi verið beittir þrýstingi af hálfu byggingaverktaka eða annarra (sjá mynd 15).

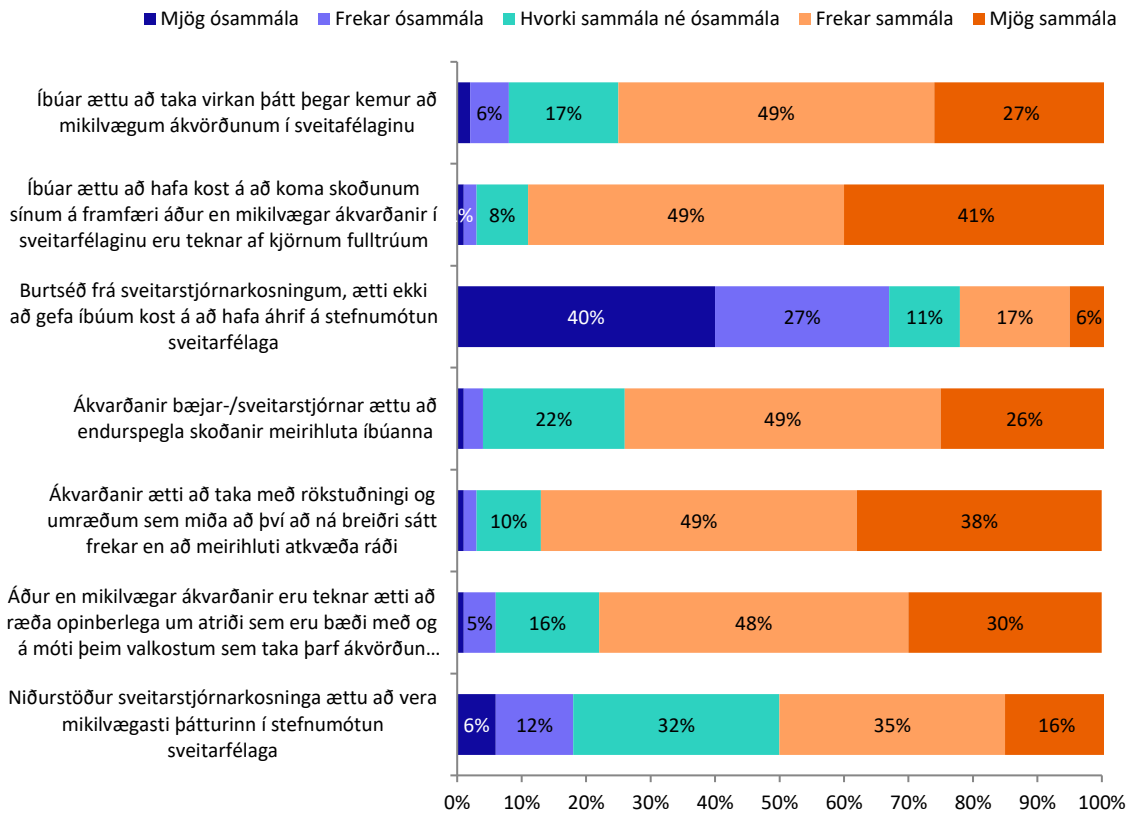

Mynd 15. Vinsamlegast taktu afstöðu til eftirfarandi fullyrðinga um þrýsting þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum

Í viðauka eru svör við spurningum um pólitískan þrýsting greind eftir bakgrunni þátttakenda (sjá töflur xli - xlv). Þar sést að í stærstu sveitarfélögum þótti pólitískur þrýstingur af hálfu byggingaverktaka og félagasamtaka vera algengari en í smærri sveitarfélögum.

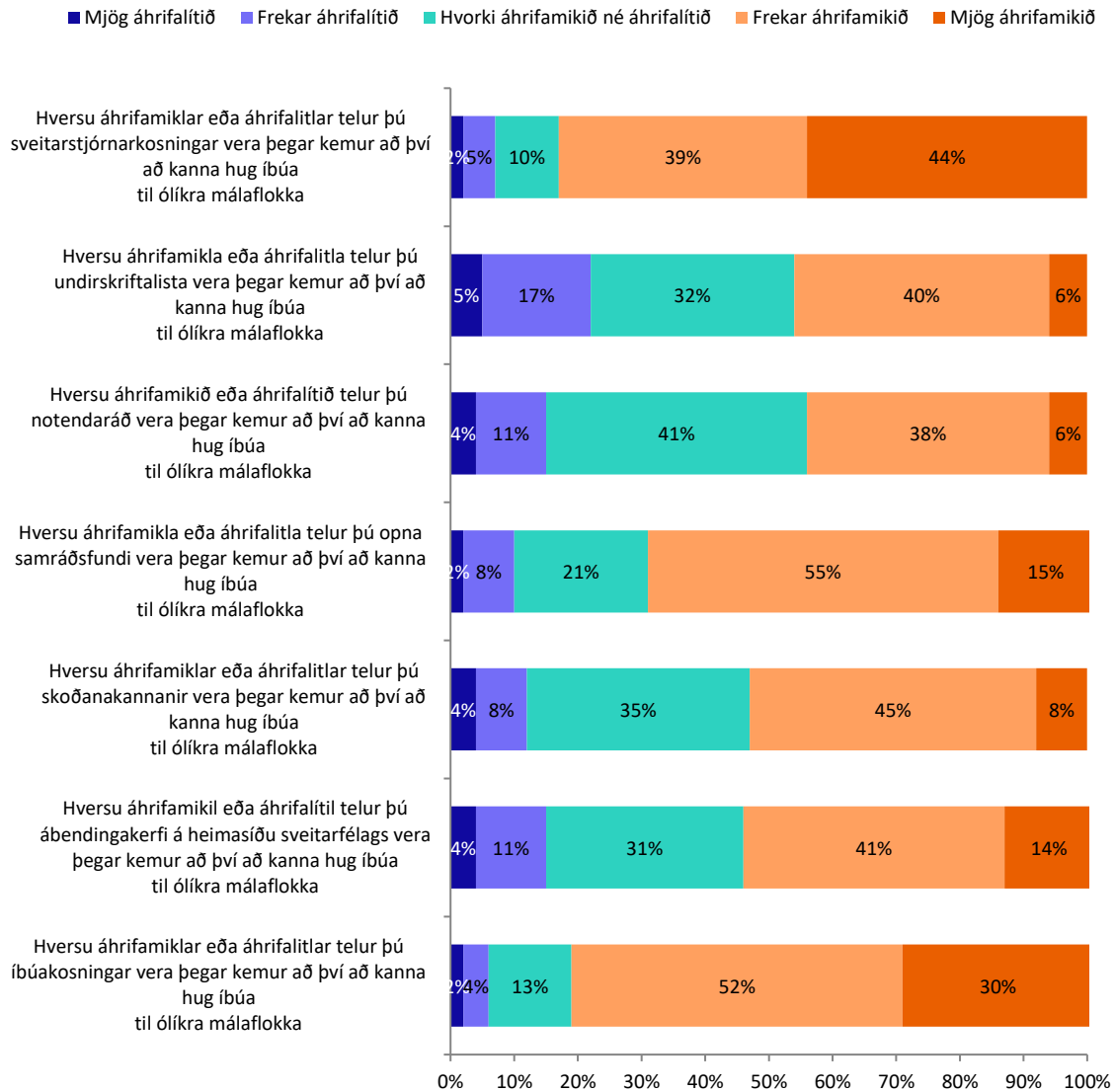
VIÐHORF TIL LÝÐRÆÐIS

Mynd 16 sýnir að almennt voru kjörnir fulltrúar á þeirri skoðun að íbúar ættu að taka virkan þátt í ákvarðanatöku. Til dæmis voru 90% svarenda mjög eða frekar sammála því að íbúar ættu að hafa kost á að koma skoðunum sínum á framfæri áður en mikilvægar ákvarðanir í sveitarfélaginu eru teknar af kjörnum fulltrúum.

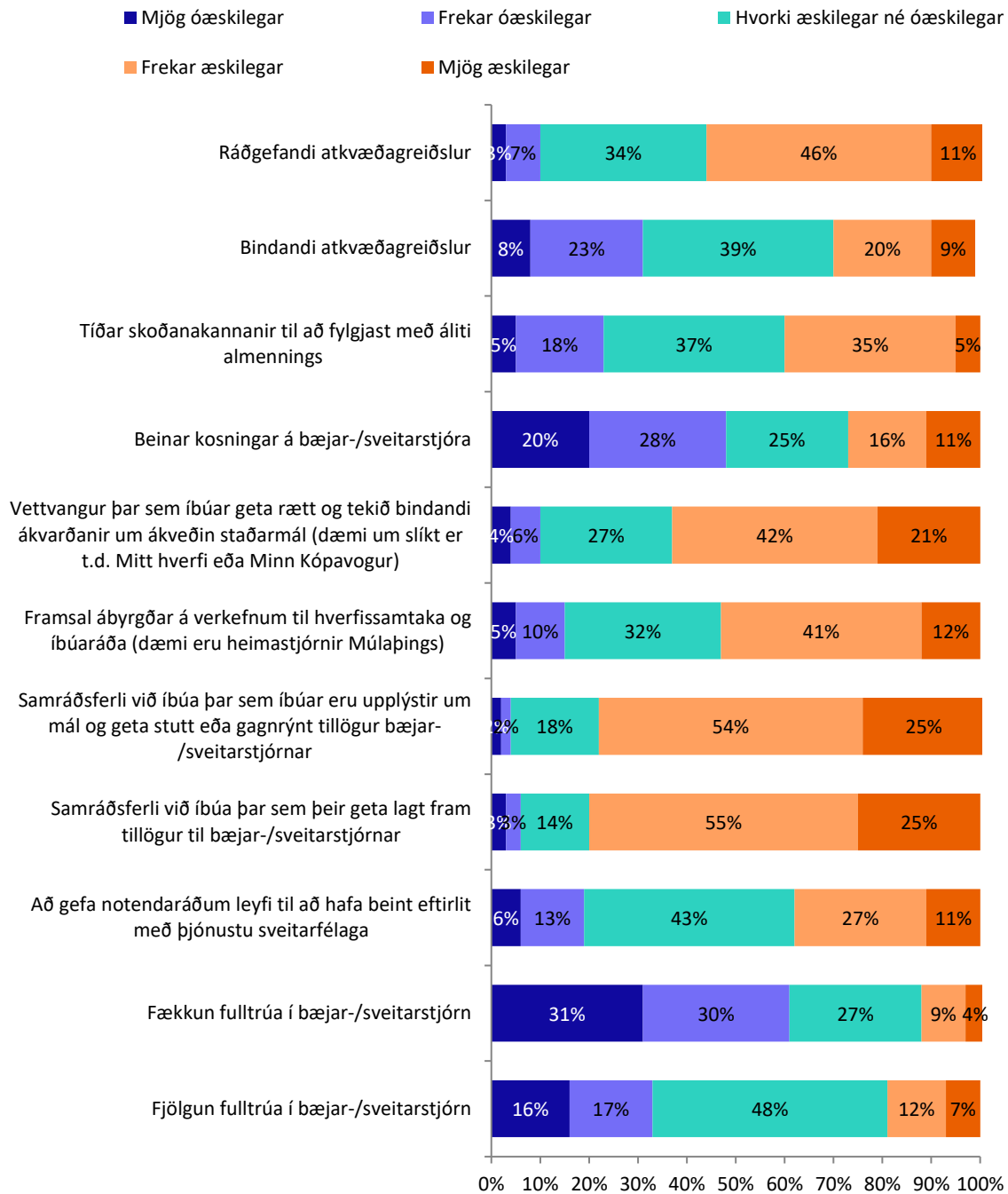
Mynd 16. Vinsamlegast taktu afstöðu til eftirfarandi fullyrðinga um hvernig lýðræði ætti að virka

Mynd 17 sýnir að sveitarstjórnarkosningar og íbúakosningar þóttu vera áhrifamiklar leiðir til að kanna hug íbúa til ólíkra málaflokka. Svarendur voru hvað neikvæðastir í garð undirskriftalista, en tæplega fjórðungur taldi þá vera mjög eða frekar áhrifalitla, þegar kemur að því að kanna hug íbúa.

Mynd 17. Hversu áhrifamiklar eða áhrifalitlar telur þú eftirfarandi leiðir vera þegar kemur að því að kanna hug íbúa til ólíkra málaflokka?

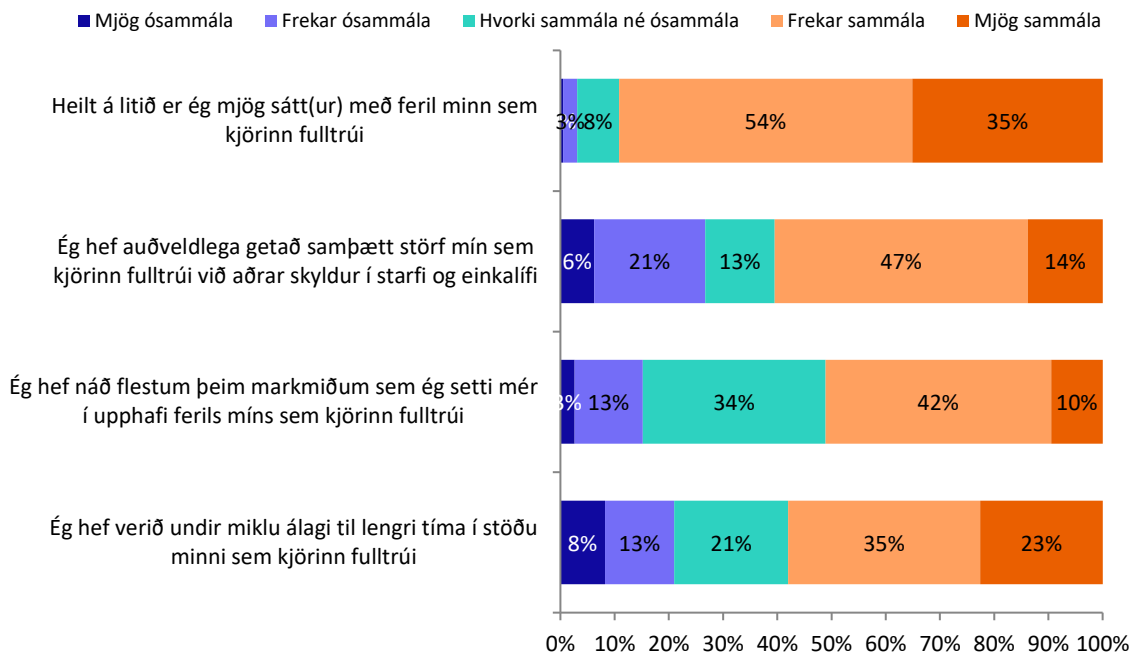
Mynd 18 sýnir hlutfallslega dreifingu svara við spurningum um afstöðu til ýmissa lýðræðisumbóta. Myndin sýnir að svarendum hugnaðist síst beinar kosningar á bæjar- og sveitarstjóra og fækkun fulltrúa í bæjar-/sveitarstjórn en voru jákvæðastir í garð samráðsferlis við íbúa þar sem íbúar geta stutt eða gagnrýnt tillögur bæjar- sveitarstjórnar og samráðsferlis þar sem íbúar geta lagt fram tillögur til bæjar-/sveitarstjórnar.

Mynd 18. Hér eru nokkrar lýðræðisumbætur sem hafa verið kynntar í evrópskum sveitarfélögum. Óháð því hvort slíkar breytingar hafa verið gerðar í þínu sveitafélagi, hversu æskilegar eða óæskilegar telur þú þær vera?

LITID YFIR FARINN VEG OG HORFT TIL FRAMTÍÐAR

Eins og sjá má á mynd 19, var mikill meirihluti sáttur með feril sinn sem kjörinn fulltrúi en þó kvaðst einungis ríflega helmingur hafa náð flestum þeim markmiðum sem sett voru við upphaf ferilsins. Þá benda niðurstöður til þess að starfinu fylgi nokkuð álag, þar sem ríflega fjórðungur var ósammála því að auðvelt hafi verið að samþætta starf kjörins fulltrúa öðrum starfsskyldum og fjölskyldulífi og 58% voru sammála því að hafa verið undir álagi í langan tíma vegna starfsins sem kjörinn fulltrúi. Bakgrunnsgreining á svörum leiddi í ljós að með auknum aldri jukust líkurnar á að svarendur ættu auðvelt með að samþætta starfið sem kjörinn fulltrúi við vinnu og fjölskyldulíf. Þá voru þátttakendur sem staðsettu stjórnálaskoðanir sínar hægra megin við miðju líklegri til að hafa náð þeim markmiðum sem þeir settu sér í upphafi ferilsins sem kjörinn fulltrúi og til að hafa verið undir miklu álagi sem kjörinn fulltrúi í bæjar- eða sveitarstjórn (sjá töflur xlví – xlix í viðauka).

Mynd 19. Þegar þú horfir til baka yfir tíma þinn sem kjörinn fulltrúi hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum?

Þegar þátttakendur voru spurðir hvert þeir stefndu eftir lok kjörtímabilsins, kvaðust 28% vilja halda áfram sem kjörinn fulltrúi. Öllu fleiri, eða 38% hugðust hætta í sveitarstjórnarmálum en 34% voru óákveðin (sjá töflu 15). Ekki var munur á því hvert þátttakendur stefndu að loknu kjörtímabili eftir bakgrunni þeirra (sjá töflu l í viðauka).

Tafla 15. Nú líður að lokum kjörtímabilsins, hvað stefnir þú á að því loknu?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Ég myndi vilja halda áfram sem kjörinn fulltrúi	54	28%	28%
Ég stefni á að hætta í sveitarstjórnarmálum	74	38%	38%
Ég er óákveðin(n)	65	34%	34%
Fjöldi svara	193	100%	
Vil ekki svara	43		
Alls	236		

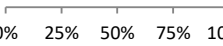

Þátttakendur sem hugðust hætta í sveitarstjórnarmálum voru spurðir um ástæðu þessa. Gefnir voru nokkrir valkostir og voru þátttakendur beðnir að taka afstöðu til þess hve stóran þátt þeir vögu í ákvörðuninni um að vilja hætta á kvarða frá 0 - 10 þar sem 0 táknaði alls ekki mikilvægan þátt og 10 táknaði mjög mikilvægan þátt. Eins og sjá má í töflu 16, þóttu mikilvægustu þættirnir annars vegar vera að vilja einbeita sér að öðru starfi og hins vegar að starfið sem kjörinn fulltrúi taki of mikinn tíma frá fjölskyldu og vinnu. Yngstu þátttakendurnir mátu það mikilvægara að vilja einbeita sér að öðru starfi en hinir eldri og þeir voru einnig líklegri til að meta það sem mikilvægan þátt að telja verkefni tengd þátttöku í sveitarstjórnarmálum taka of mikinn tíma frá fjölskyldu og vinnu. Á hinn bóginn voru það einungis hin elstu (þ.e. 50 ára eða eldri) sem töldu sig vera of gömul til að halda áfram í sveitarstjórnarmálum (sjá töflur li - lvii í viðauka).

Tafla 16. Ef þú stefnir á að hætta sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn, vinsamlegast taktu fram mikilvægi eftirfarandi þátta í þeirri ákvörðun

	Fjöldi svara	Meðaltal	Staðalfrávik
Ég vil einbeita mér að öðru starfi sem ég gegni	115	6,9	3,1
Ég hefsinntm inni samfélagslegu skyldu með þátttöku í sveitarstjórnarmálum	123	5,7	3,2
Ég tel að verkefni tengd þátttöku í sveitarstjórnarmálum taki of mikinn tíma frá fjölskyldu og vinnu	125	6,9	2,9
Ég upplifim ig áhrifa lausa (n) innan sveitarstjórnar	119	3,1	3,6
Ég upplifim inn flokk/ lista áhrifa lausan innan sveitarstjórnar	103	2,9	3,5
Ég er of gamall/gömul	121	1,8	2,9
Ég stefni á að flytja úr sveitarfélaginu	106	1,3	2,8
Önnur ástæða	37	7,6	3,6

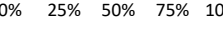

VIÐAUKI 1

Tafla i. Hlutverk sveitarfélaga er fyrst og fremst að veita góða þjónustu til íbúa sveitarfélagsins - Bakgrunnsgreining

	Mjög/frekar ósammála, hvorki né eða frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála
Heild	33%	67%	216	 67%
Kyn				
Karl	33%	67%	71	 67%
Kona	33%	67%	75	 67%
Aldur				
25-39 ára	32%	68%	25	 68%
40-49 ára	37%	63%	47	 63%
50 ára eða eldri	30%	70%	57	 70%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	33%	67%	29	 67%
500 - 1.999	33%	67%	43	 67%
2.000 - 4.999	29%	71%	31	 71%
5.000 eða fleiri	39%	61%	45	 61%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	25%	75%	25	 75%
Á miðju eða nálægt miðju	31%	69%	47	 69%
Hægra megin við miðju	40%	60%	61	 60%

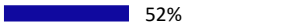

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla ii. Starf kjörins fulltrúa á að snúast um stefnumótun en ekki útfærslu á daglegum verkefnum stjórnsýslunnar - Bakgrunnsgreining

	Mjög/frekar ósammála, hvorki né eða frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi svara	Mjög sammála
Heild	52%	48%	216	 48%
Kyn				
Karl	56%	44%	118	 44%
Kona	48%	52%	107	 52%
Aldur				
25-39 ára	61%	39%	46	 39%
40-49 ára	50%	50%	63	 50%
50 ára eða eldri	50%	50%	93	 50%
Stærð sveitarfélags*				
Færri en 500	60%	40%	52	 40%
500 - 1.999	59%	41%	76	 41%
2.000 - 4.999	35%	65%	37	 65%
5.000 eða fleiri	51%	49%	58	 49%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	48%	52%	47	 52%
Á miðju eða nálægt miðju	47%	53%	71	 53%
Hægra megin við miðju	57%	43%	86	 43%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla iii. Það er kostur ef bæjar-/sveitarstjóri hefur sömu stjórnmalaskoðanir og meirihlutinn í bæjar-/sveitarstjórn – Bakgrunnsgreining

	Mjög/frekar ósammála eða hvorki né	Mjög/frekar sammála	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála
Heild	44%	56%	198	 56%
Kyn				
Karl	44%	56%	87	 56%
Kona	44%	56%	89	 56%
Aldur				
25-39 ára	31%	69%	23	 69%
40-49 ára	44%	56%	49	 56%
50 ára eða eldri	48%	52%	83	 52%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	45%	55%	29	 55%
500 - 1.999	51%	49%	62	 49%
2.000 - 4.999	45%	55%	47	 55%
5.000 eða fleiri	35%	65%	39	 65%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	44%	56%	41	 56%
Á miðju eða nálægt miðju	42%	58%	61	 58%
Hægri megin við miðju	44%	56%	61	 56%

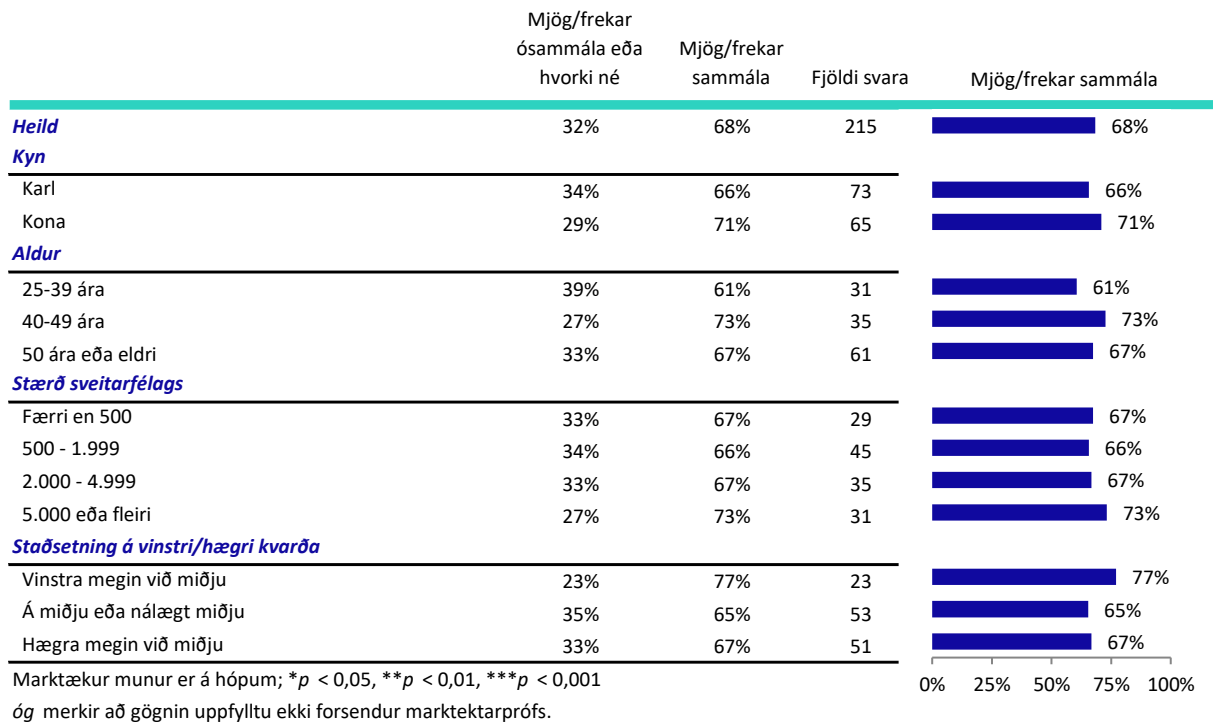
Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla iv. Hlutverk sveitarfélaga er fyrst og fremst að vera málsvári staðbundins lýðræðis – Bakgrunnsgreining

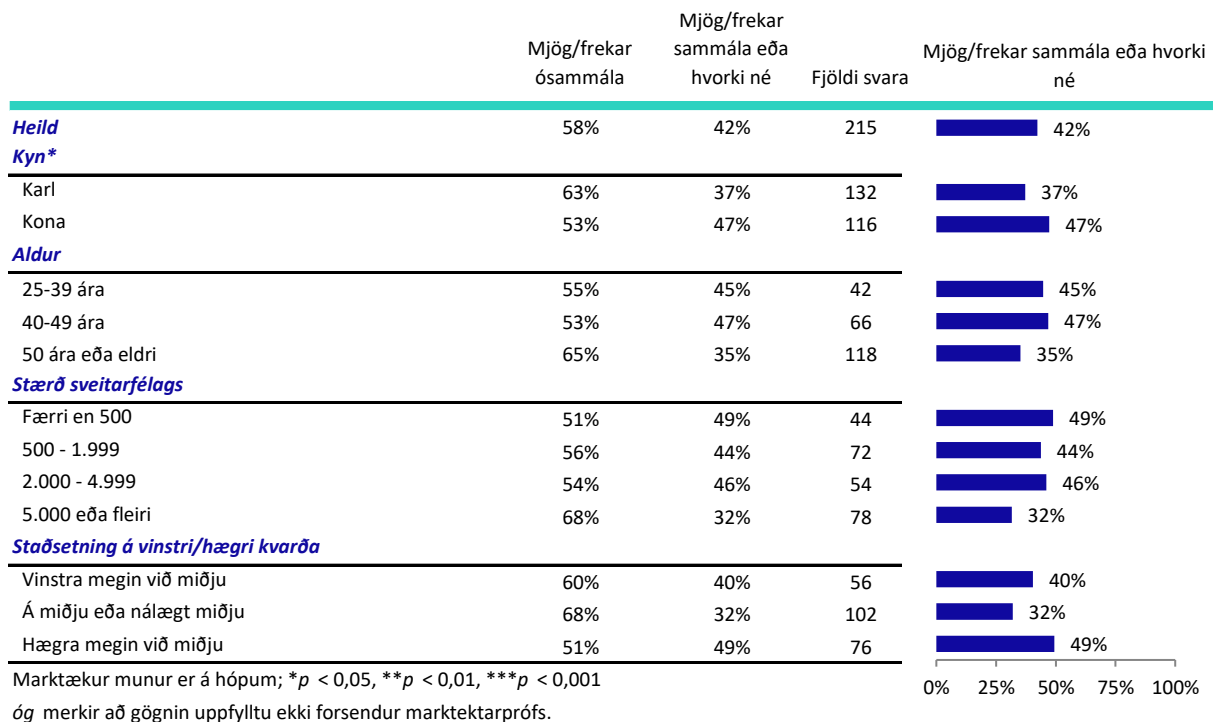
	Mjög/frekar ósammála eða hvorki né	Mjög/frekar sammála	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála
Heild	36%	64%	210	 64%
Kyn				
Karl	41%	59%	85	 59%
Kona	31%	69%	67	 69%
Aldur				
25-39 ára	35%	65%	27	 65%
40-49 ára	36%	64%	45	 64%
50 ára eða eldri	37%	63%	67	 63%
Stærð sveitarfélags*				
Færri en 500	29%	71%	25	 71%
500 - 1.999	34%	66%	43	 66%
2.000 - 4.999	27%	73%	29	 73%
5.000 eða fleiri	51%	49%	56	 49%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða*				
Vinstra megin við miðju	26%	74%	25	 74%
Á miðju eða nálægt miðju	29%	71%	43	 71%
Hægri megin við miðju	46%	54%	67	 54%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla v. Stjórnsýslan ætti að vera hlutlaus og taka ákvarðanir byggðar á sérþekkingu – Bakgrunnsgreining

Tafla vi. Sveitarfélögum ber að haga stefnumótun í einstökum málaflokkum á þann veg að hún endurspeglir stefnu ríkisvaldsins - Bakgrunnsgreining

Tafla vii. Kjörnir fulltrúar ættu að geta gefið starfsfólki stjórnsýslunnar bein og milliliðalaus fyrirmæli – Bakgrunnsgreining

	Mjög/frekar ósammála	Mjög/frekar sammála eða hvorki né	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála eða hvorki né
Heild	79%	21%	210	21%
Kyn				
Karl	83%	17%	170	17%
Kona	75%	25%	160	25%
Aldur				
25-39 ára	68%	32%	50	32%
40-49 ára	79%	21%	98	21%
50 ára eða eldri	86%	14%	154	14%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	75%	25%	60	25%
500 - 1.999	79%	21%	100	21%
2.000 - 4.999	82%	18%	82	18%
5.000 eða fleiri	79%	21%	88	21%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	83%	17%	78	17%
Á miðju eða nálægt miðju	79%	21%	116	21%
Hægri megin við miðju	77%	23%	112	23%

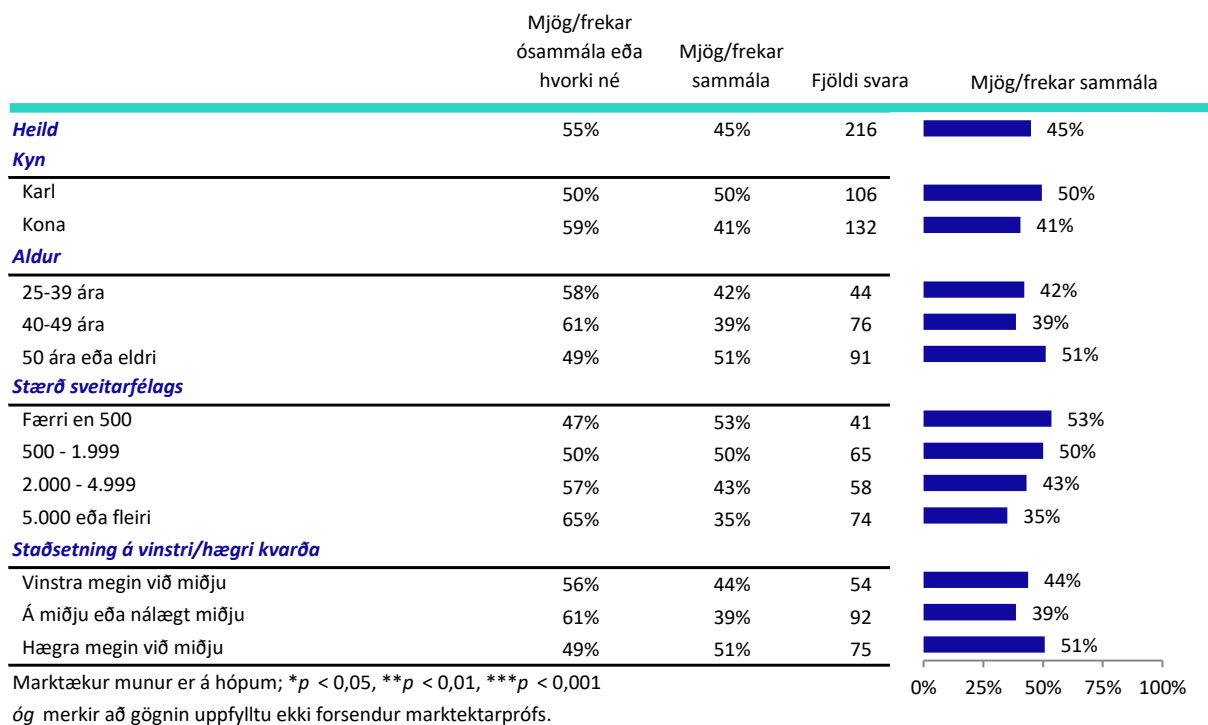
Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla viii. Starfsfólk stjórnsýslunnar ætti að kynna sér skoðanir stjórnmalamanna og leggja fram tillögur í samræmi við þær – Bakgrunnsgreining

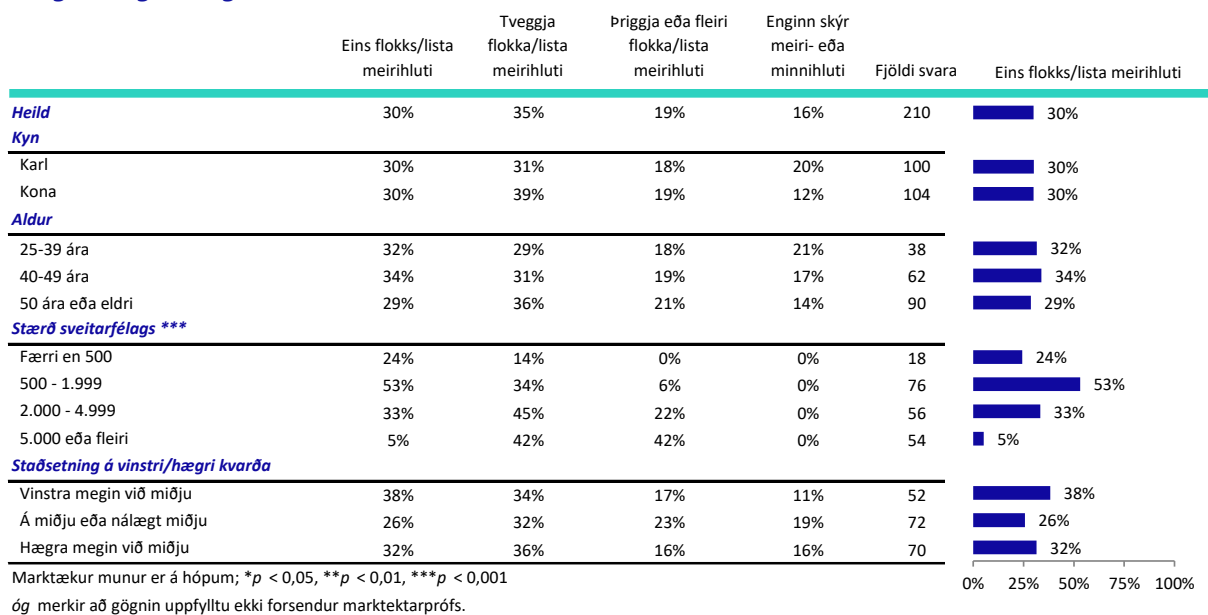
	Mjög/frekar ósammála	Mjög/frekar sammála eða hvorki né	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála eða hvorki né
Heild	78%	22%	214	22%
Kyn				
Karl	81%	19%	170	19%
Kona	75%	25%	164	25%
Aldur				
25-39 ára	68%	32%	52	32%
40-49 ára	82%	18%	102	18%
50 ára eða eldri	84%	16%	152	16%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	76%	24%	62	24%
500 - 1.999	75%	25%	96	25%
2.000 - 4.999	88%	12%	90	12%
5.000 eða fleiri	75%	25%	86	25%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	85%	15%	82	15%
Á miðju eða nálægt miðju	76%	24%	112	24%
Hægri megin við miðju	81%	19%	120	19%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla ix. Kjörnir fulltrúar ættu fyrst og fremst að einbeita sér að verkefnum í eigin sveitarfélagi en láta aðra aðila um stefnumótun á héraða-/eða landshlutavísu - Bakgrunnsgreining

Tafla x. Vinsamlegast gerður grein fyrir pólitískri samsetningu þinnar bæjar-/sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining

Tafla xi Er þinn flokkur/listi í meirihluta eða minnihluta í bæjar-/sveitarstjórn? - Bakgrunnsgreining

	Meirihluta	Minnihluta	Enginn skýr meiri- eða minnihluti	Fjöldi svara	Enginn skýr meiri- eða minnihluti
Heild	50%	30%	16%	214	16%
Kyn					
Karl	49%	31%	20%	144	20%
Kona	50%	35%	15%	142	15%
Aldur					
25-39 ára	55%	26%	18%	56	18%
40-49 ára	47%	31%	23%	86	23%
50 ára eða eldri	51%	36%	13%	118	13%
Stærð sveitarfélags ***					
Færri en 500	19%	19%	63%	70	63%
500 - 1.999	63%	31%	6%	88	6%
2.000 - 4.999	57%	43%	0%	58	0%
5.000 eða fleiri	53%	38%	9%	68	9%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	48%	40%	13%	58	13%
Á miðju eða nálægt miðju	53%	32%	15%	102	15%
Hægri megin við miðju	51%	29%	20%	106	20%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Almennur áhugi á stjórnámálum - Bakgrunnsgreining

	Lítillvægt eða hvorki né	Mikilvægt	Fjöldi svara	Mikilvægt
Heild	33%	67%	191	67%
Kyn				
Karl	34%	66%	65	66%
Kona	32%	68%	63	68%
Aldur				
25-39 ára	38%	62%	29	62%
40-49 ára	35%	65%	45	65%
50 ára eða eldri	26%	74%	47	74%
Stærð sveitarfélags ***				
Færri en 500	63%	38%	40	38%
500 - 1.999	35%	65%	41	65%
2.000 - 4.999	31%	69%	31	69%
5.000 eða fleiri	13%	87%	15	87%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	33%	67%	29	67%
Á miðju eða nálægt miðju	28%	72%	41	72%
Hægri megin við miðju	34%	66%	49	66%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xiii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að tala fyrir hagsmunum ákveðinna hópa í samfélaginu - Bakgrunnsgreining

	Lítillvægt eða hvorki né	Mikilvægt	Fjöldi svara	Mikilvægt
Heild	43%	57%	191	 57%
Kyn				
Karl	49%	51%	93	 51%
Kona	37%	63%	73	 63%
Aldur				
25-39 ára	30%	70%	23	 70%
40-49 ára	40%	60%	51	 60%
50 ára eða eldri	49%	51%	87	 51%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	50%	50%	33	 50%
500 - 1.999	35%	65%	41	 65%
2.000 - 4.999	50%	50%	49	 50%
5.000 eða fleiri	42%	58%	45	 58%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	36%	64%	31	 64%
Á miðju eða nálægt miðju	44%	56%	65	 56%
Hæggra megin við miðju	47%	53%	67	 53%

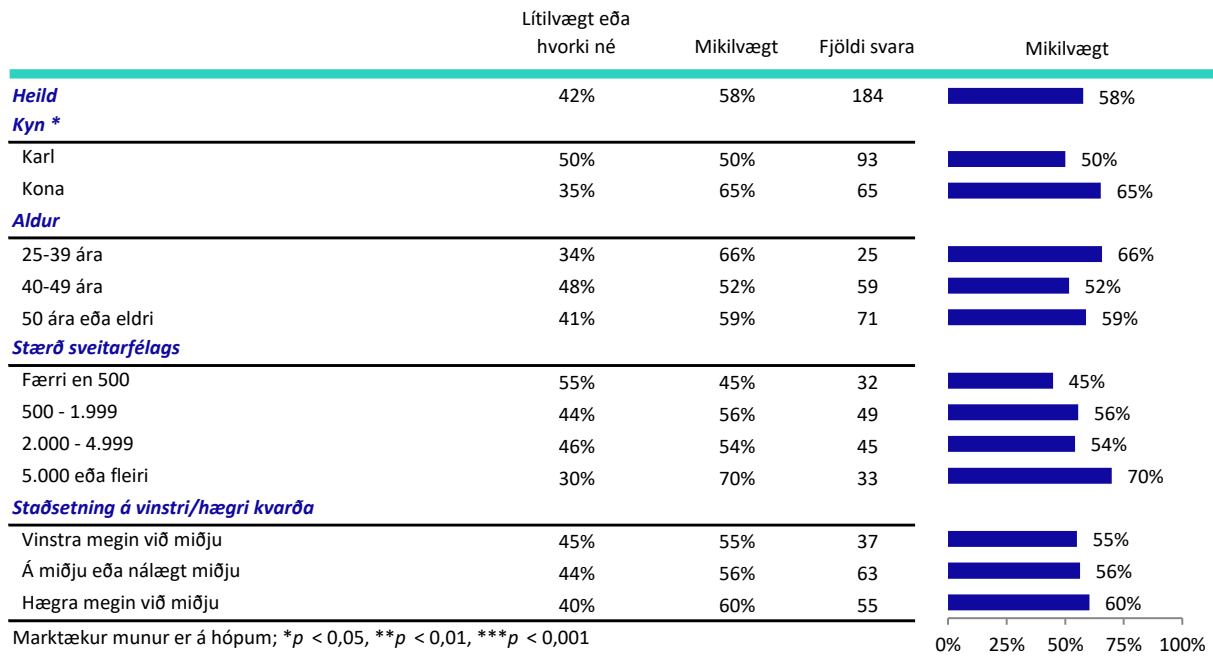
Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xiv. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að læra hvernig stjórnmalakerfið virkar - Bakgrunnsgreining

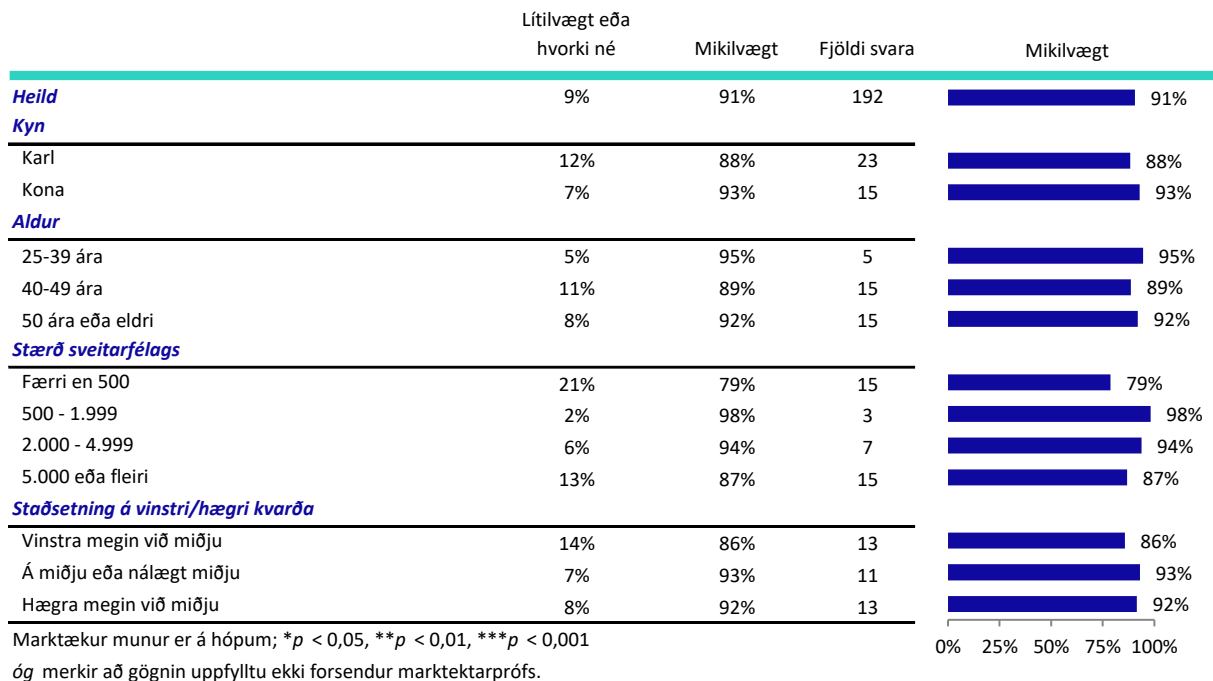
	Lítillvægt eða hvorki né	Mikilvægt	Fjöldi svara	Mikilvægt
Heild	40%	60%	192	 60%
Kyn				
Karl	44%	56%	83	 56%
Kona	36%	64%	71	 64%
Aldur *				
25-39 ára	19%	81%	15	 81%
40-49 ára	45%	55%	57	 55%
50 ára eða eldri	43%	57%	77	 57%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	45%	55%	31	 55%
500 - 1.999	28%	72%	33	 72%
2.000 - 4.999	35%	65%	35	 65%
5.000 eða fleiri	51%	49%	54	 49%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða *				
Vinstra megin við miðju	29%	71%	25	 71%
Á miðju eða nálægt miðju	35%	65%	51	 65%
Hæggra megin við miðju	51%	49%	72	 49%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

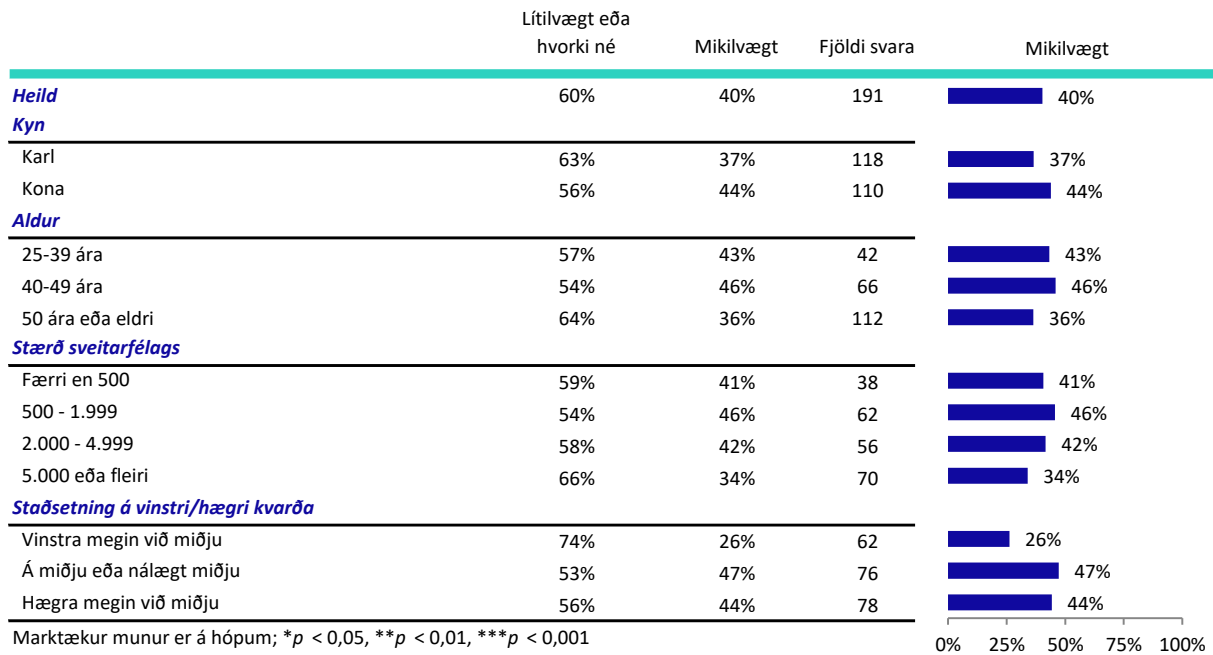
Tafla xv. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítilvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til að vinna gott starf fyrir flokkinn sem ég er fulltrúi fyrir - Bakgrunnsgreining

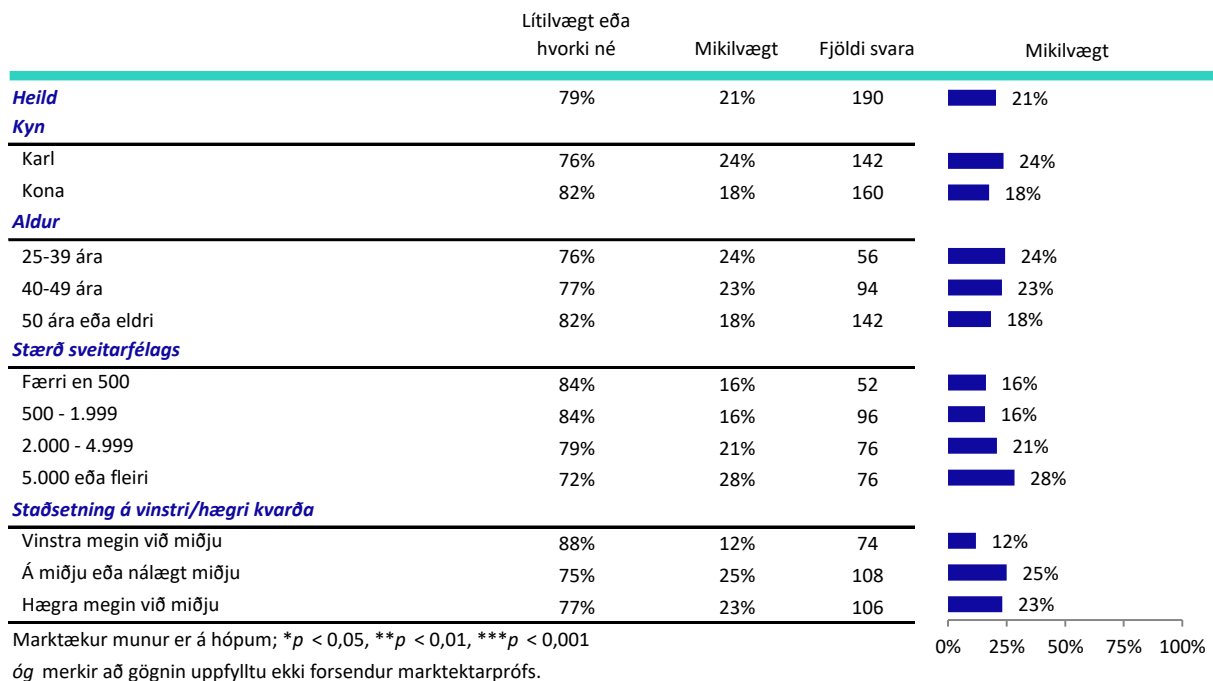
Tafla xvi. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítillvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að hafa áhrif á stjórnsýslu sveitarfélagsins - Bakgrunnsgreining

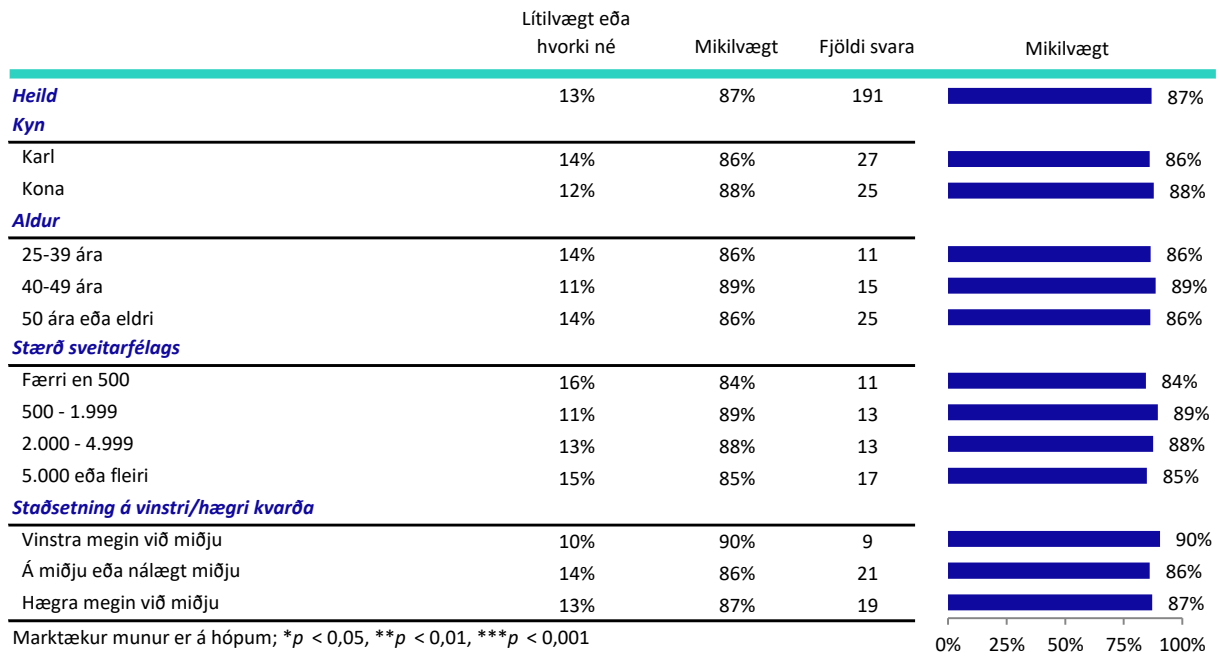
Tafla xvii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram, hve mikilvægar eða lítillvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til að styrkja tengslanet mitt - Bakgrunnsgreining

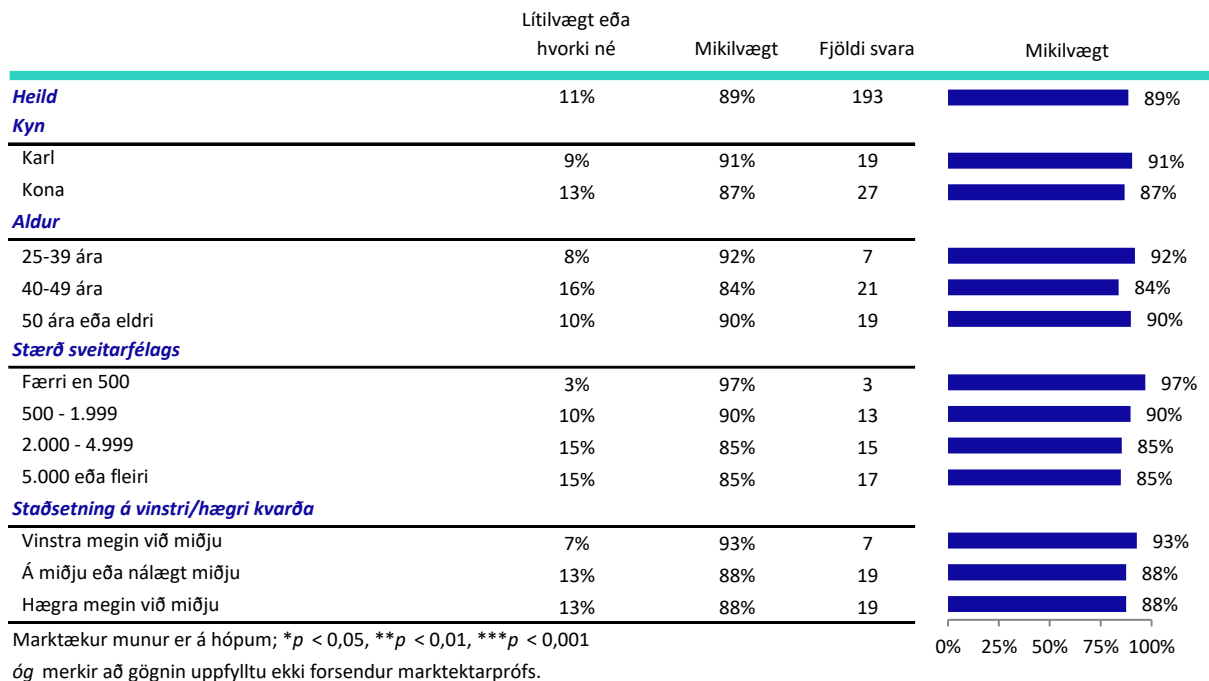
Tafla xviii. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítillvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til að hefja stjórn málaferil - Bakgrunnsgreining

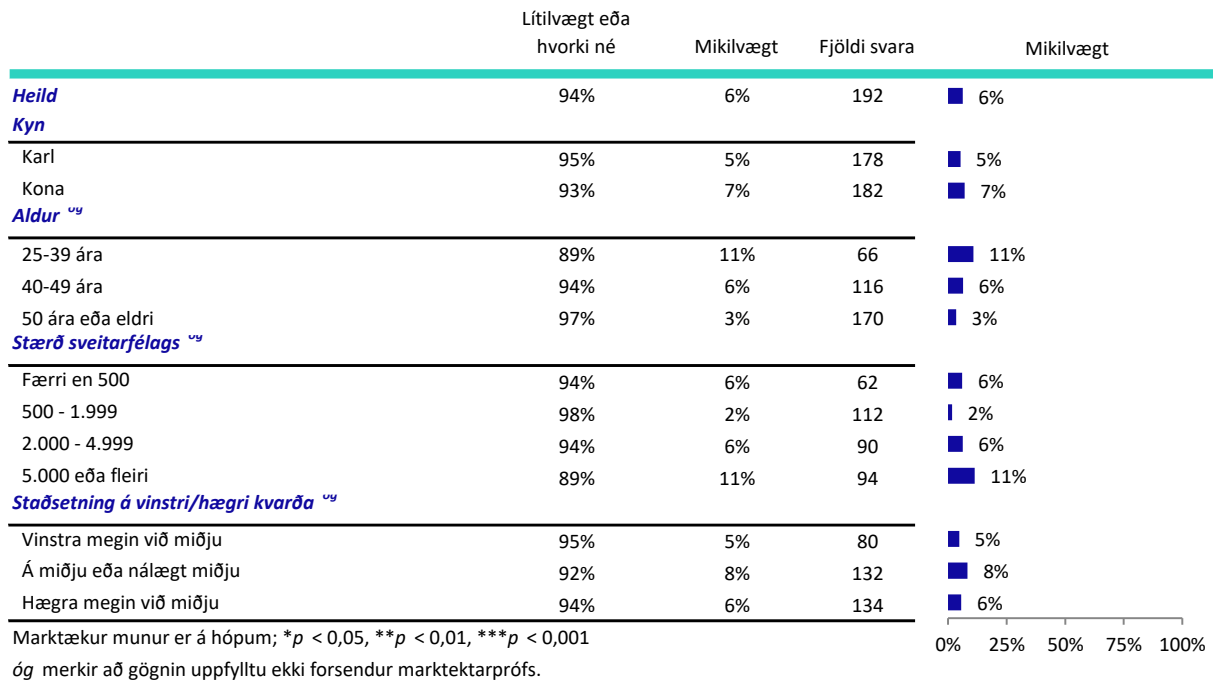
Tafla xix. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítillvægar voru eftirfarandi ástæður? Tækifæri til þess að hafa áhrif á ákveðin mál - Bakgrunnsgreining

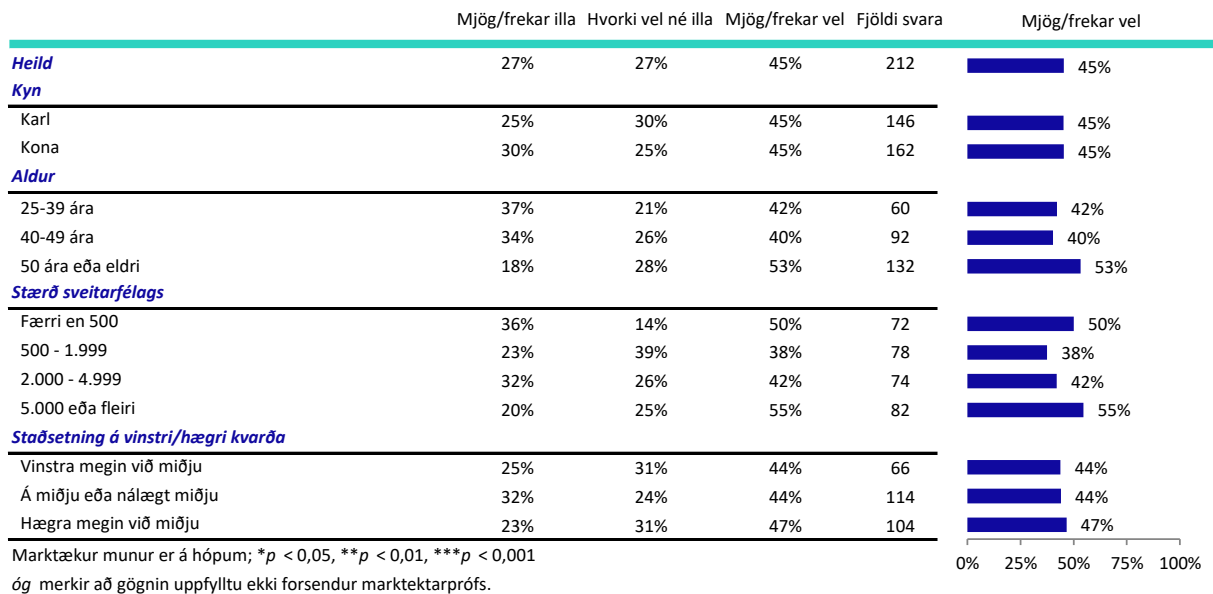
Tafla xx. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn fulltrúi, hve mikilvægar eða lítillvægar voru eftirfarandi ástæður? Samfélagsleg skylda að taka þátt í sveitarstjórnarmálum - Bakgrunnsgreining

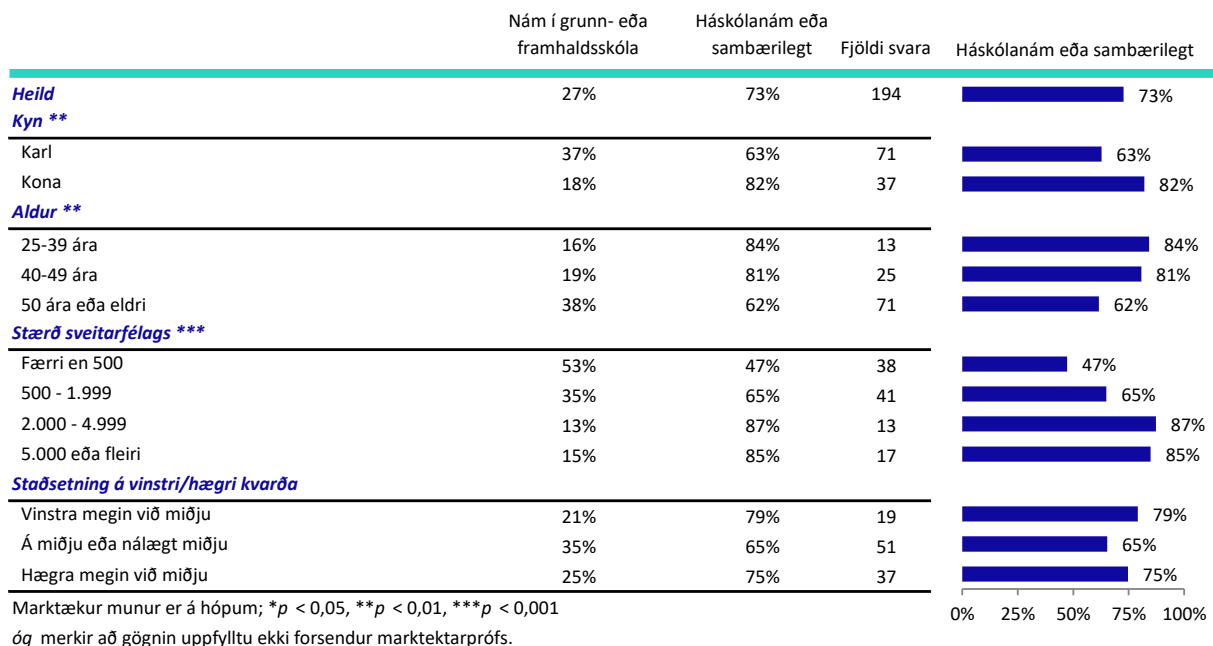
Tafla xxi. Þegar þú bauðst þig fyrst fram sem kjörinn, hve mikilvægar eða lítillvægar voru eftirfarandi ástæður? Greiðslur fyrir setu sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining

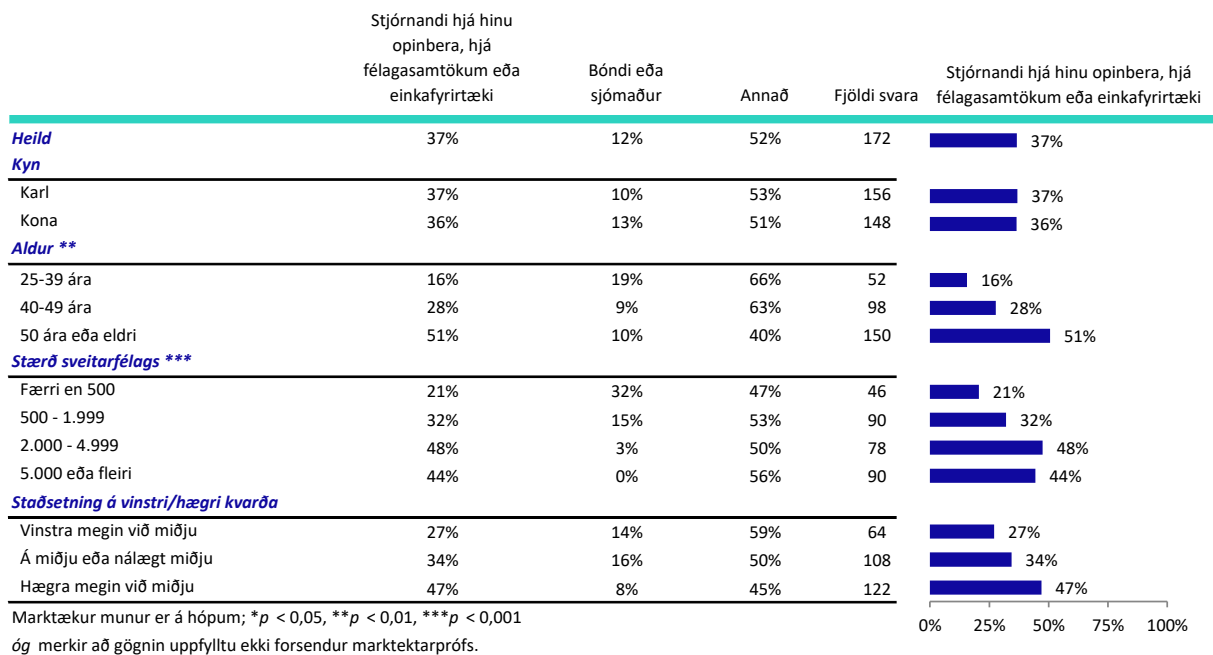
Tafla xxii. Telur þú þig hafa verið vel eða illa undirbúin(n) fyrir að sinna stöðu þinni sem kjörinn fulltrúi þegar þú varst fyrst kjörin(n) í bæjar-/sveitarstjórn? - Bakgrunnsgreining

Tafla xxiii. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið? - Bakgrunnsgreining

Tafla xxiv. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfaðir síðast við áður en þú varst fyrst kosin/n sem fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn? - Bakgrunnsgreining

Tafla xxv. Þegar á heildina er litið, hvernig metur þú tíðni pólitískra átaka á milli þeirra stjórn málaaflla sem mynda bæjar-/sveitarstjórn í þínu sveitarfélagi? - Bakgrunnsgreining

	Átök eru tíð	Einhver átök eru til staðar	Engin átök eru á milli stjórn málaaflla	Fjöldi svara	Engin átök eru á milli stjórn málaaflla
Heild	20%	49%	31%	201	31%
Kyn					
Karl	19%	46%	35%	106	35%
Kona	21%	51%	27%	101	27%
Aldur					
25-39 ára	28%	39%	33%	44	33%
40-49 ára	20%	46%	34%	60	34%
50 ára eða eldri	22%	51%	28%	87	28%
Stærð sveitarfélags***					
Færri en 500	10%	38%	52%	36	52%
500 - 1.999	2%	44%	54%	70	54%
2.000 - 4.999	27%	55%	18%	47	18%
5.000 eða fleiri	40%	54%	5%	53	5%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	21%	47%	33%	46	33%
Á miðju eða nálægt miðju	23%	51%	26%	73	26%
Hægra megin við miðju	20%	43%	36%	78	36%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxvi. Hve miklum tíma á mánuði eyðir þú í verkefni tengd störfum þínum sem kjörinn fulltrúi (samanlagður tími)? - Bakgrunnsgreining

	Innan við 25 klst á mánuði	25-40 klst á mánuði	Yfir 40 klst á mánuði	Fjöldi svara	Yfir 40 klst á mánuði
Heild	29%	28%	44%	203	44%
Kyn					
Karl	28%	28%	45%	142	45%
Kona	30%	28%	43%	152	43%
Aldur					
25-39 ára	24%	35%	41%	48	41%
40-49 ára	33%	26%	41%	90	41%
50 ára eða eldri	28%	26%	47%	134	47%
Stærð sveitarfélags***					
Færri en 500	55%	32%	13%	52	13%
500 - 1.999	33%	34%	33%	80	33%
2.000 - 4.999	33%	29%	39%	70	39%
5.000 eða fleiri	0%	17%	83%	90	83%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	35%	29%	35%	68	35%
Á miðju eða nálægt miðju	24%	27%	49%	104	49%
Hægra megin við miðju	28%	30%	42%	104	42%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxvii. Hefur þú átt erfitt með að sækja fundi bæjar-/sveitarstjórnar eða nefndarfundi vegna vinnu? - Bakgrunnsgreining

	Aldrei	Einhvern tíma	Fjöldi svara	Einhvern tíma
Heild	41%	59%	191	59%
Kyn *				
Karl	34%	66%	67	66%
Kona	48%	52%	93	52%
Aldur				
25-39 ára	40%	60%	29	60%
40-49 ára	46%	54%	53	54%
50 ára eða eldri	40%	60%	71	60%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	38%	62%	29	62%
500 - 1.999	55%	45%	66	45%
2.000 - 4.999	35%	65%	35	65%
5.000 eða fleiri	33%	67%	31	67%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	44%	56%	41	56%
Á miðju eða nálægt miðju	35%	65%	49	65%
Hægri megin við miðju	46%	54%	67	54%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxviii. Hefur þér verið neitað af vinnuveitanda um leyfi til að mæta á fund bæjar-/sveitarstjórnar eða annarra nefndastarfa á vegum sveitarfélagsins? - Bakgrunnsgreining

	Aldrei	Einhvern tíma	Fjöldi svara	Einhvern tíma
Heild	90%	10%	174	10%
Kyn				
Karl	90%	10%	154	10%
Kona	90%	10%	158	10%
Aldur				
25-39 ára	91%	9%	58	9%
40-49 ára	91%	9%	96	9%
50 ára eða eldri	88%	12%	136	12%
Stærð sveitarfélags ^{uv}				
Færri en 500	91%	9%	60	9%
500 - 1.999	89%	11%	96	11%
2.000 - 4.999	91%	9%	82	9%
5.000 eða fleiri	88%	12%	74	12%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða ***				
Vinstra megin við miðju	93%	8%	74	8%
Á miðju eða nálægt miðju	78%	22%	102	22%
Hægri megin við miðju	98%	2%	130	2%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxix. Hefur þú verið beitt(ur) þrýstingi af hálfu vinnuveitanda til að sleppa fundum á vinnutíma? - Bakgrunnsgreining

	Aldrei	Einhvern tíma	Fjöldi svara	Einhvern tíma
Heild	80%	20%	174	20%
Kyn				
Karl	79%	21%	136	21%
Kona	82%	18%	144	18%
Aldur				
25-39 ára	75%	25%	48	25%
40-49 ára	81%	19%	86	19%
50 ára eða eldri	83%	17%	128	17%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	88%	12%	58	12%
500 - 1.999	78%	22%	84	22%
2.000 - 4.999	82%	18%	74	18%
5.000 eða fleiri	76%	24%	64	24%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	78%	23%	62	23%
Á miðju eða nálægt miðju	74%	26%	96	26%
Hægra megin við miðju	89%	11%	118	11%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxx. Hefur þú upplifað neikvæð samskipti við yfirmann vegna pólitískrar þátttöku þinnar? – Bakgrunnsgreining

	Aldrei	Einhvern tíma	Fjöldi svara	Einhvern tíma
Heild	70%	30%	175	30%
Kyn				
Karl	74%	26%	128	26%
Kona	67%	33%	118	33%
Aldur				
25-39 ára	69%	31%	44	31%
40-49 ára	67%	33%	72	33%
50 ára eða eldri	74%	26%	114	26%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	79%	21%	52	21%
500 - 1.999	72%	28%	78	28%
2.000 - 4.999	71%	29%	64	29%
5.000 eða fleiri	60%	40%	52	40%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða *				
Vinstra megin við miðju	78%	22%	64	22%
Á miðju eða nálægt miðju	60%	40%	78	40%
Hægra megin við miðju	79%	21%	104	21%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxi. Er starf þitt sem kjörinn fulltrúi fullt starf? – Bakgrunnsgreining

	Nei	Já	Fjöldi svara	Já
Heild	85%	15%	195	15%
Kyn				
Karl	88%	12%	166	12%
Kona	82%	18%	166	18%
Aldur				
25-39 ára	84%	16%	64	16%
40-49 ára	81%	19%	100	19%
50 ára eða eldri	88%	12%	162	12%
Stærð sveitarfélags ***				
Færri en 500	97%	3%	70	3%
500 - 1.999	95%	5%	110	5%
2.000 - 4.999	94%	6%	88	6%
5.000 eða fleiri	58%	42%	62	42%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	88%	12%	76	12%
Á miðju eða nálægt miðju	84%	16%	122	16%
Hægri megin við miðju	86%	14%	122	14%

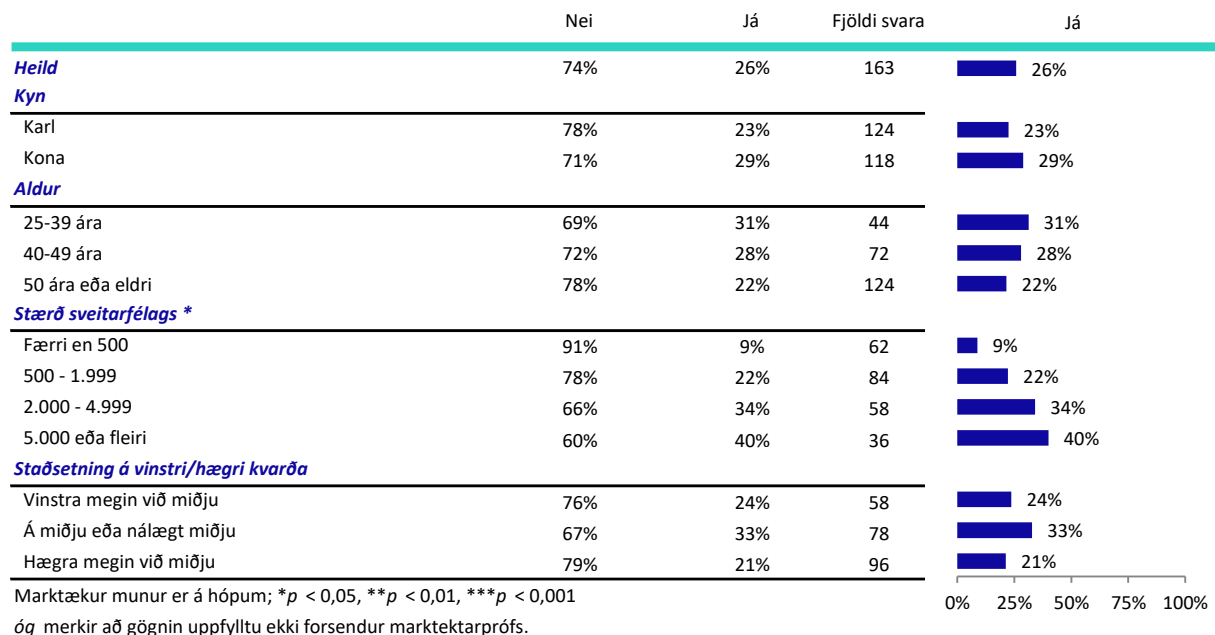
Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxii. Ég er í skertu starfshlutfalli sem kjörinn fulltrúi meðfram öðru starfi – Bakgrunnsgreining

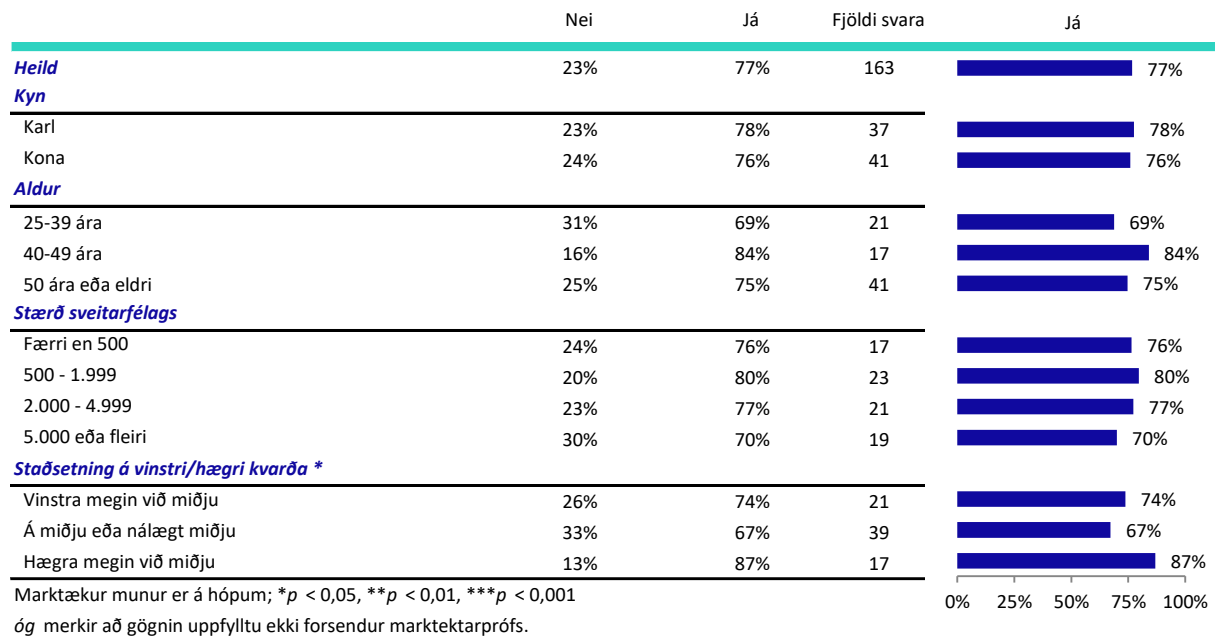
	Nei	Já	Fjöldi svara	Já
Heild	61%	39%	161	39%
Kyn				
Karl	63%	38%	100	38%
Kona	60%	40%	98	40%
Aldur				
25-39 ára	66%	34%	42	34%
40-49 ára	53%	47%	52	47%
50 ára eða eldri	64%	36%	100	36%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	74%	26%	50	26%
500 - 1.999	58%	42%	62	42%
2.000 - 4.999	64%	36%	56	36%
5.000 eða fleiri	50%	50%	31	50%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	50%	50%	39	50%
Á miðju eða nálægt miðju	63%	37%	72	37%
Hægri megin við miðju	64%	36%	78	36%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxiii. Ég hef minnkað við mig vinnu til að sinna starfi kjörins fulltrúa - Bakgrunnsgreining

Tafla xxxiv. Ég er í fullu starfi annars staðar - Bakgrunnsgreining

Tafla xxxv. Hversu ófullnægjandi eða fullnægjandi telur þú þau laun og/eða greiðslur sem þú færð sem kjörinn fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn vera? - Bakgrunnsgreining

	Ófullnægjandi (1-2 á kvarða)	Hvorki né (3-5 á kvarða)	Fullnægjandi (6-7 á kvarða)	Fjöldi svara	Fullnægjandi (6-7 á kvarða)
Heild	43%	30%	28%	213	28%
Kyn					
Karl	43%	30%	28%	148	28%
Kona	43%	30%	28%	152	28%
Aldur					
25-39 ára	34%	32%	34%	52	34%
40-49 ára	48%	27%	24%	90	24%
50 ára eða eldri	34%	33%	34%	124	34%
Stærð sveitarfélags *					
Færri en 500	47%	23%	30%	66	30%
500 - 1.999	56%	28%	16%	92	16%
2.000 - 4.999	40%	36%	24%	64	24%
5.000 eða fleiri	27%	31%	42%	76	42%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	46%	38%	17%	60	17%
Á miðju eða nálægt miðju	32%	29%	39%	106	39%
Hægri megin við miðju	47%	29%	24%	106	24%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxvi. Ertu formaður nefndar/stjórnar innan sveitarfélagsins? - Bakgrunnsgreining

	Ekki merkt við	Formaður nefndar/stjórnar innan sveitarfélagsins	Fjöldi svara	Formaður nefndar/stjórnar innan sveitarfélagsins
Heild	71%	29%	236	29%
Kyn				
Karl	73%	27%	166	27%
Kona	70%	30%	170	30%
Aldur				
25-39 ára	63%	37%	48	37%
40-49 ára	63%	37%	78	37%
50 ára eða eldri	68%	32%	126	32%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	75%	25%	72	25%
500 - 1.999	76%	24%	110	24%
2.000 - 4.999	66%	34%	74	34%
5.000 eða fleiri	66%	34%	78	34%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	71%	29%	68	29%
Á miðju eða nálægt miðju	60%	40%	90	40%
Hægri megin við miðju	72%	28%	108	28%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxvii. Ertu oddviti sveitarstjórnar eða forseti bæjarstjórnar? - Bakgrunnsgreining

	Ekki merkt við	Oddviti sveitarstjórnar eða forseti bæjarstjórnar	Fjöldi svara	Oddviti sveitarstjórnar eða forseti bæjarstjórnar
Heild	83%	17%	236	17%
Kyn				
Karl	82%	18%	186	18%
Kona	84%	16%	206	16%
Aldur				
25-39 ára	84%	16%	64	16%
40-49 ára	77%	23%	96	23%
50 ára eða eldri	82%	18%	150	18%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	77%	23%	74	23%
500 - 1.999	79%	21%	114	21%
2.000 - 4.999	91%	9%	102	9%
5.000 eða fleiri	85%	15%	100	15%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	75%	25%	72	25%
Á miðju eða nálægt miðju	81%	19%	122	19%
Hægra megin við miðju	85%	15%	128	15%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxviii. Ég gegni engum sérstökum ábyrgðarstöðum innan bæjar-/sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining

	Ekki merkt við	Ég gegni engum sérstökum ábyrgðarstöðum innan bæjar-/sveitarstjórnar	Fjöldi svara	Ég gegni engum sérstökum ábyrgðarstöðum innan bæjar-/sveitarstjórnar
Heild	70%	30%	236	30%
Kyn				
Karl	69%	31%	158	31%
Kona	71%	29%	174	29%
Aldur				
25-39 ára	71%	29%	54	29%
40-49 ára	76%	24%	94	24%
50 ára eða eldri	60%	40%	110	40%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	65%	35%	62	35%
500 - 1.999	75%	25%	108	25%
2.000 - 4.999	71%	29%	80	29%
5.000 eða fleiri	68%	32%	80	32%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	69%	31%	66	31%
Á miðju eða nálægt miðju	67%	33%	100	33%
Hægra megin við miðju	67%	33%	100	33%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xxxix. Ég hef alltaf aðgengi að nægum upplýsingum til að taka upplýsta ákvörðun í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining

	Mjög/frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Mjög/frekar sammála	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála
Heild	17%	9%	75%	211	75%
Kyn*					
Karl	12%	13%	76%	180	76%
Kona	21%	5%	74%	206	74%
Aldur					
25-39 ára	13%	11%	76%	68	76%
40-49 ára	21%	5%	74%	118	74%
50 ára eða eldri	11%	11%	78%	164	78%
Stærð sveitarfélags^{vv}					
Færri en 500	17%	10%	73%	74	73%
500 - 1.999	11%	11%	78%	114	78%
2.000 - 4.999	22%	8%	70%	92	70%
5.000 eða fleiri	18%	5%	76%	104	76%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	15%	10%	75%	86	75%
Á miðju eða nálægt miðju	16%	11%	73%	132	73%
Hægra megin við miðju	16%	5%	79%	142	79%

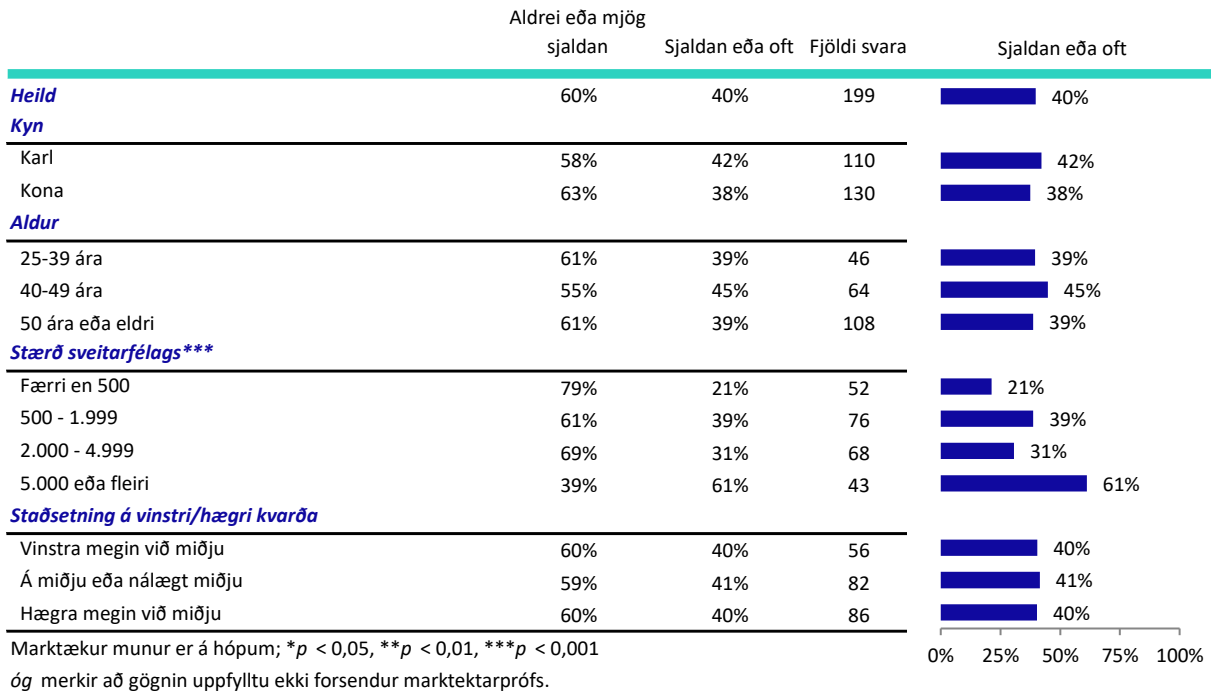
Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla xl. Það hefur gerst á yfirstandandi kjörtímabili að einhver láti mig ekki hafa upplýsingar sem ég þarf til að sinna starfi mínu sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining

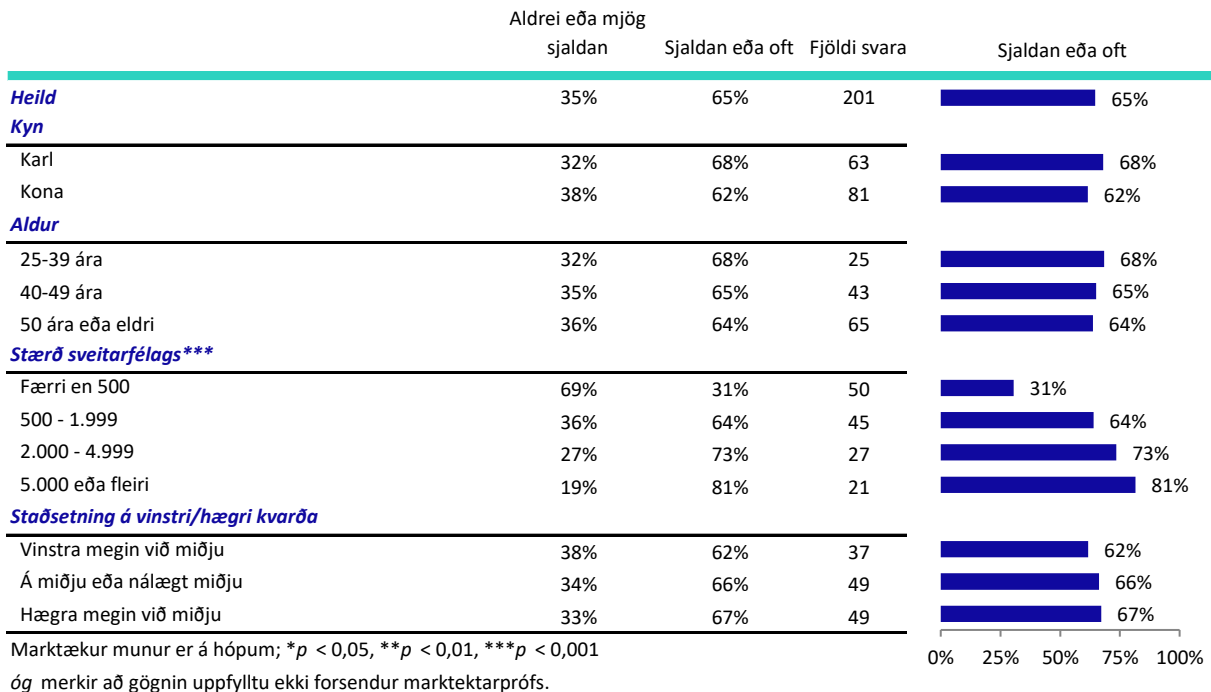
	Mjög/frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Mjög/frekar sammála	Fjöldi svara	Mjög/frekar sammála
Heild	55%	10%	35%	211	35%
Kyn					
Karl	53%	12%	35%	182	35%
Kona	56%	9%	35%	196	35%
Aldur					
25-39 ára	53%	13%	34%	66	34%
40-49 ára	53%	13%	34%	108	34%
50 ára eða eldri	58%	7%	36%	172	36%
Stærð sveitarfélags					
Færri en 500	56%	12%	32%	72	32%
500 - 1.999	61%	9%	30%	116	30%
2.000 - 4.999	52%	10%	38%	90	38%
5.000 eða fleiri	49%	9%	42%	100	42%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	65%	6%	29%	90	29%
Á miðju eða nálægt miðju	59%	9%	31%	134	31%
Hægra megin við miðju	47%	11%	43%	134	43%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

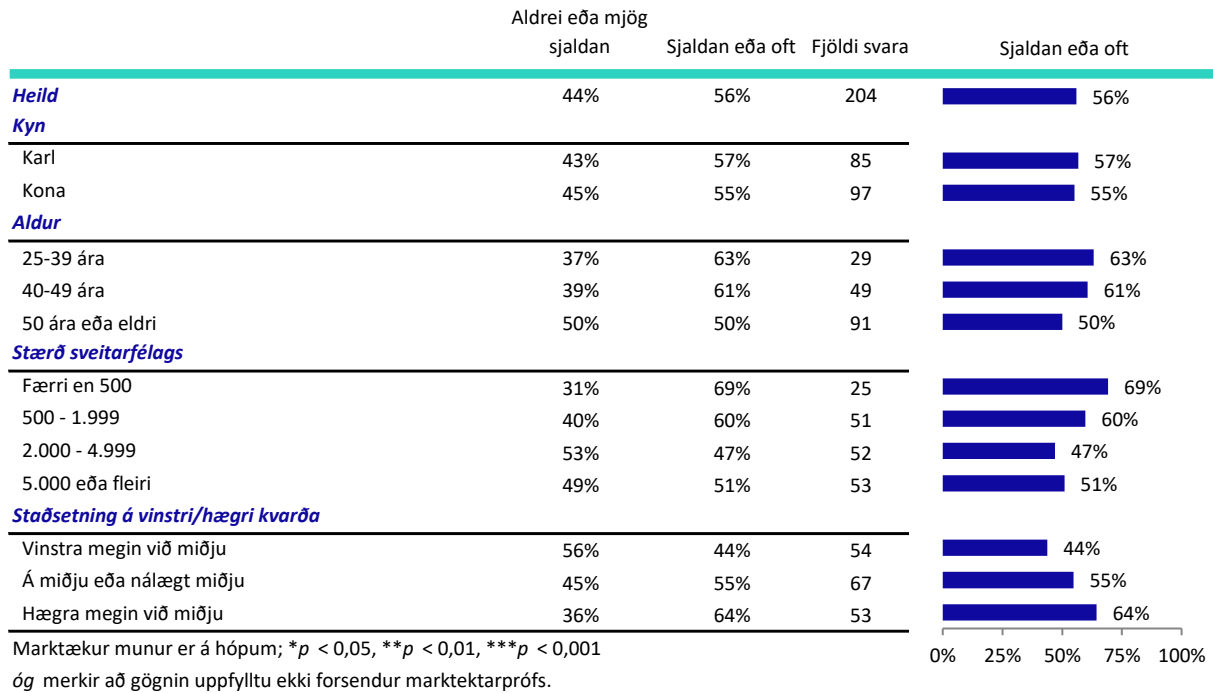
Tafla xli. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu byggingarverktaka - Bakgrunnsgreining

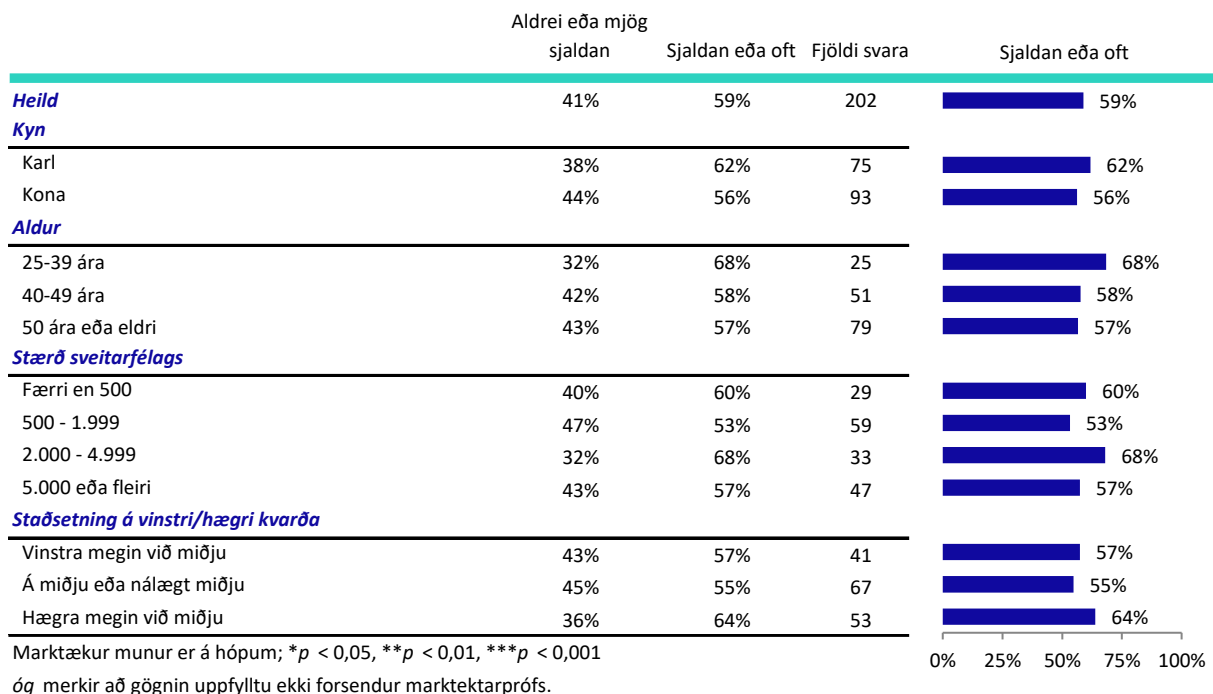
Tafla xlii. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu félagasamtaka - Bakgrunnsgreining

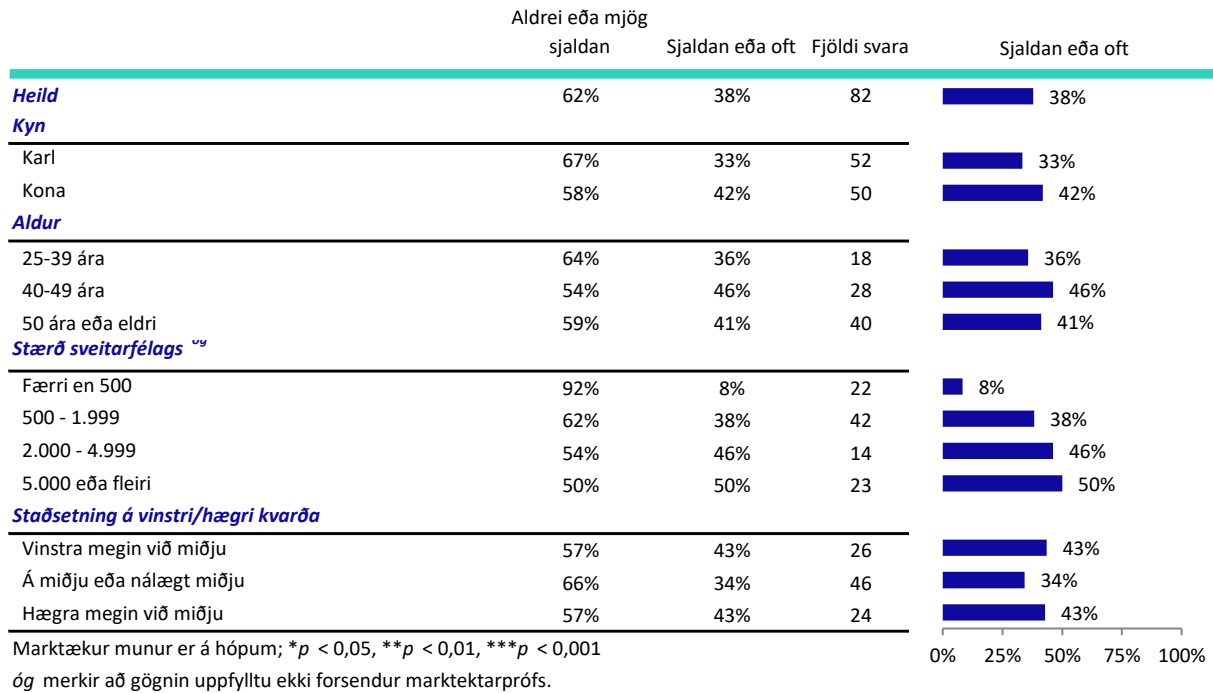
Tafla xliii. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu landeigenda - Bakgrunnsgreining

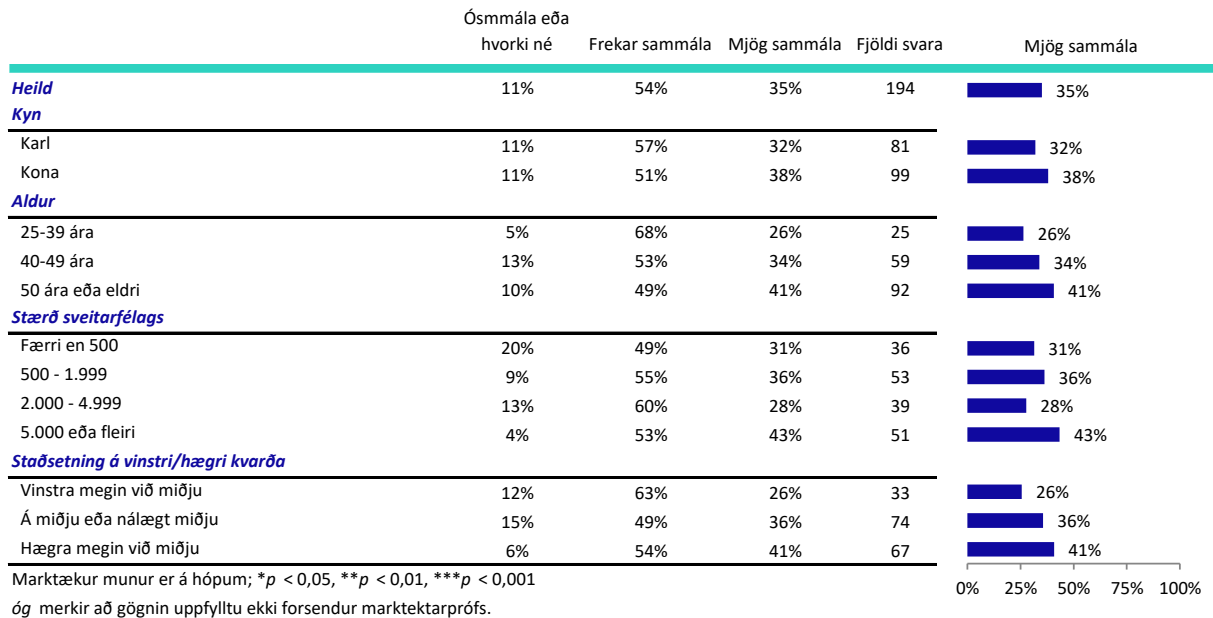
Tafla xlv. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu fyrirtækja innan sveitarfélagsins - Bakgrunnsgreining

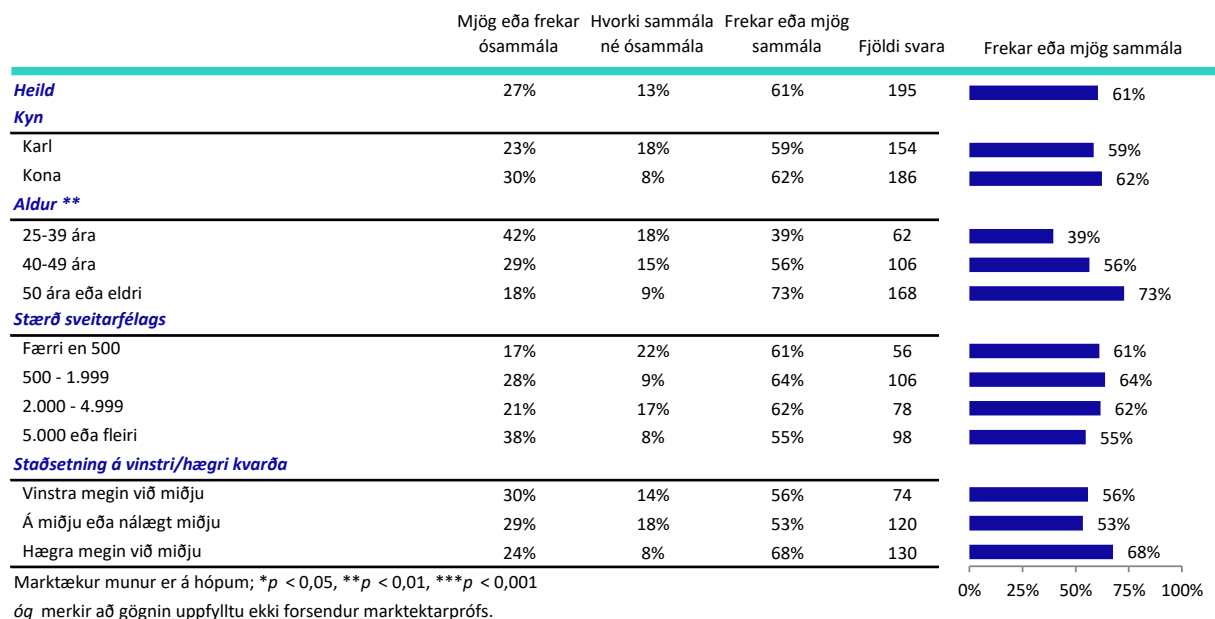
Tafla xlv. Í starfi mínu sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi kjörtímabili hef ég orðið fyrir þrýstingi þegar kemur að ákvarðanatöku í einstaka málum af hálfu annarra - Bakgrunnsgreining

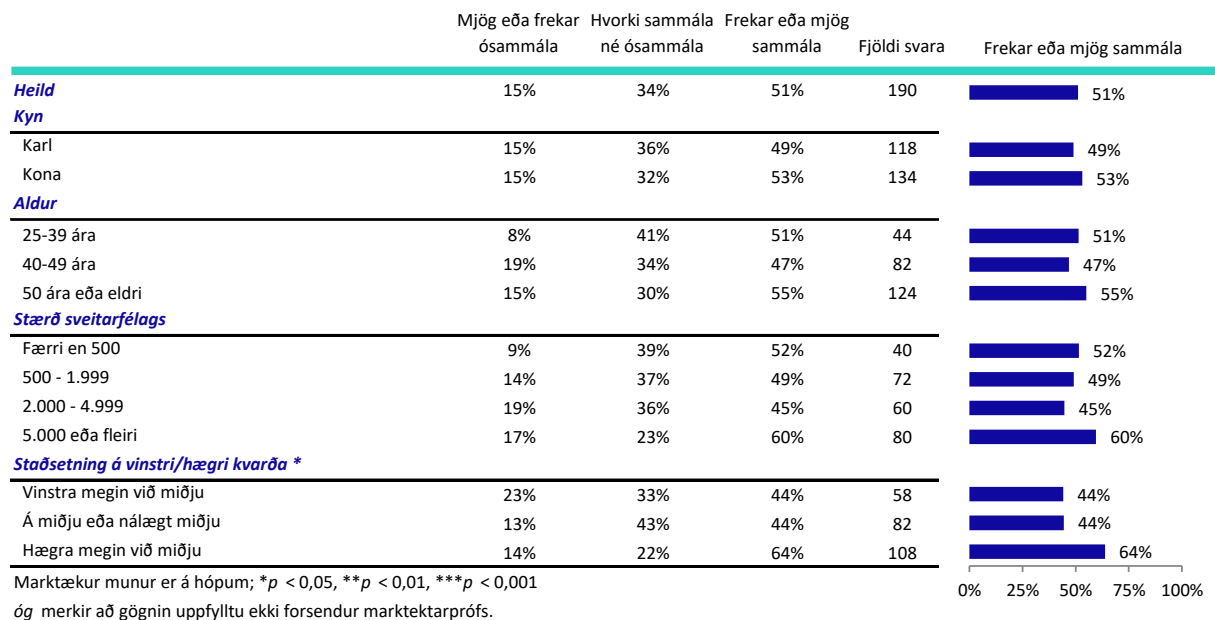
Tafla xlv. Heilt á litið er ég mjög sátt(ur) með feril minn sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining

Tafla xlvii. Ég hef auðveldlega getað samþætt störf mín sem kjörinn fulltrúi við aðrar skyldur í starfi og einkalífi - Bakgrunnsgreining

Tafla xlviii. Ég hef náð flestum þeim markmiðum sem ég setti mér í upphafi ferils míns sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining

Tafla xlix. Ég hef verið undir miklu álagi til lengri tíma í stöðu minni sem kjörinn fulltrúi - Bakgrunnsgreining

	Mjög eða frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar eða mjög sammála	Fjöldi svara	Frekar eða mjög sammála
Heild	15%	34%	51%	190	51%
Kyn					
Karl	15%	36%	49%	118	49%
Kona	15%	32%	53%	134	53%
Aldur					
25-39 ára	8%	41%	51%	44	51%
40-49 ára	19%	34%	47%	82	47%
50 ára eða eldri	15%	30%	55%	124	55%
Stærð sveitarfélags					
Færri en 500	9%	39%	52%	40	52%
500 - 1.999	14%	37%	49%	72	49%
2.000 - 4.999	19%	36%	45%	60	45%
5.000 eða fleiri	17%	23%	60%	80	60%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða *					
Vinstra megin við miðju	23%	33%	44%	58	44%
Á miðju eða nálægt miðju	13%	43%	44%	82	44%
Hægra megin við miðju	15%	22%	64%	108	64%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

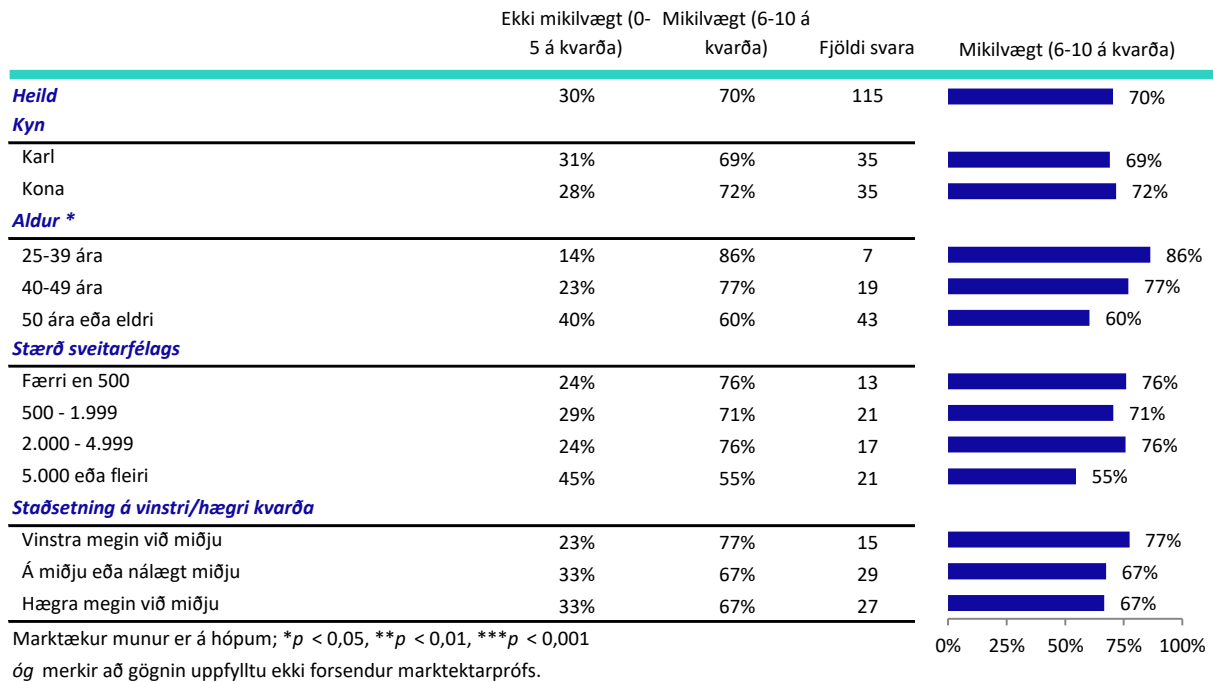
Tafla I. Nú líður að lokum kjörtímabilsins, hvað stefnir þú á að því loknu? - Bakgrunnsgreining

	Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	Hætta í sveitarstjórnarmálum	Óákveðin(n)	Fjöldi svara	Hætta í sveitarstjórnarmálum
Heild	28%	31%	28%	193	31%
Kyn					
Karl	29%	34%	37%	122	34%
Kona	27%	42%	31%	116	42%
Aldur					
25-39 ára	37%	34%	29%	50	34%
40-49 ára	30%	34%	36%	80	34%
50 ára eða eldri	24%	43%	34%	102	43%
Stærð sveitarfélags					
Færri en 500	19%	49%	32%	38	49%
500 - 1.999	31%	40%	29%	70	40%
2.000 - 4.999	20%	46%	35%	50	46%
5.000 eða fleiri	39%	22%	39%	80	22%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða					
Vinstra megin við miðju	14%	49%	37%	44	49%
Á miðju eða nálægt miðju	25%	40%	35%	86	40%
Hægra megin við miðju	37%	31%	31%	96	31%

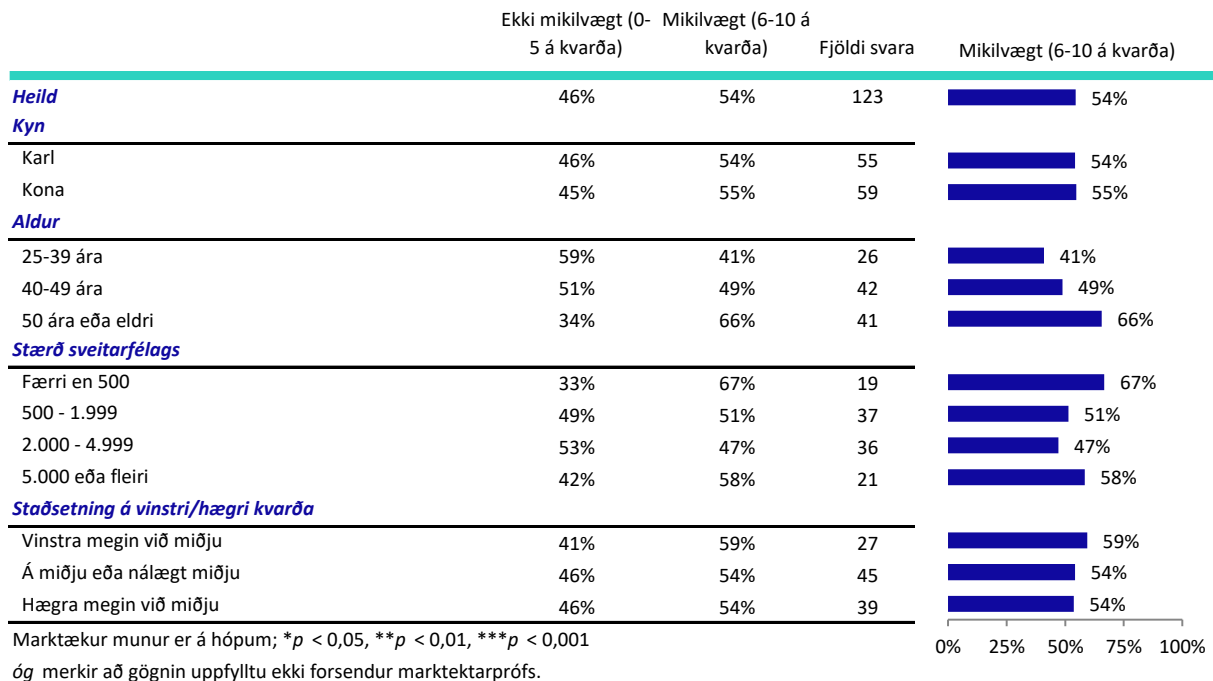
Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

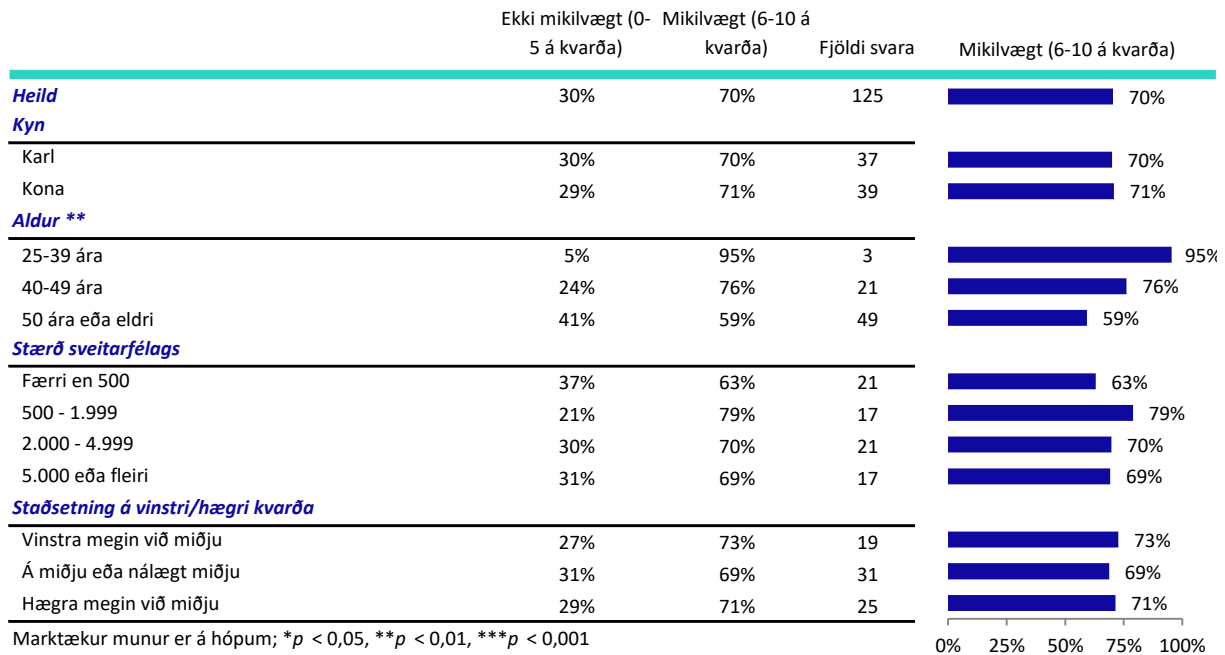
Tafla li. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég vil einbeita mér að öðru starfi sem ég gegni - Bakgrunnsgreining

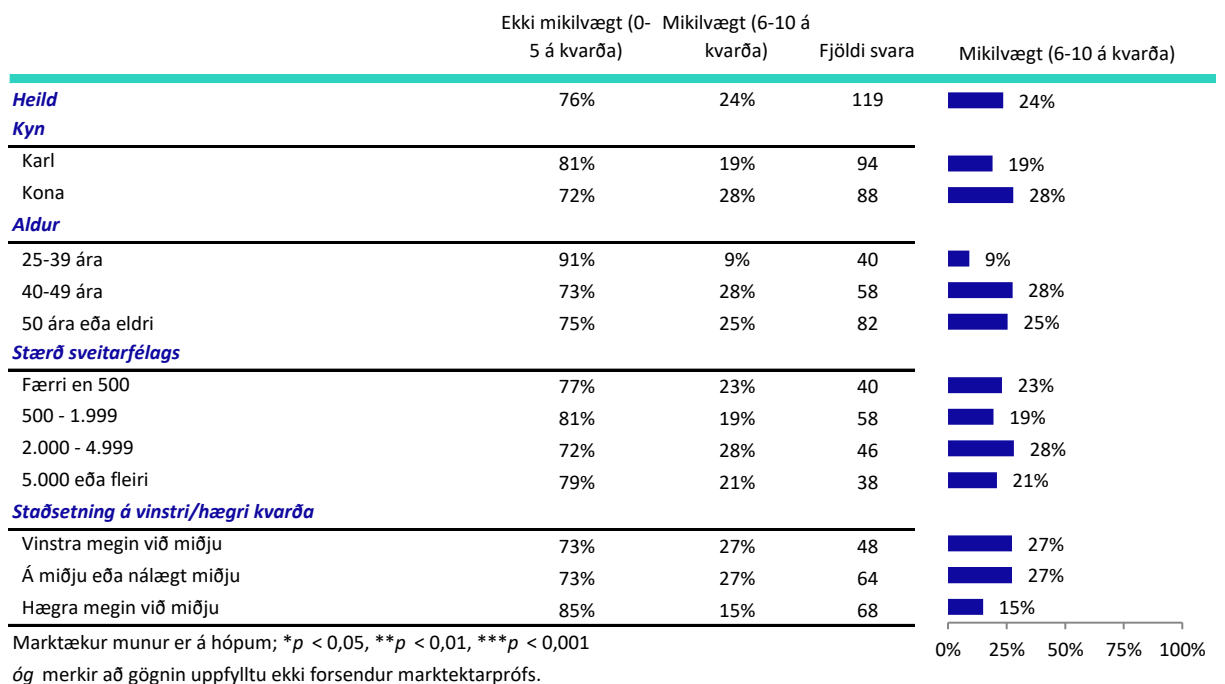
Tafla lii. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég hef sinnt minni samfélagslegu skyldu með þátttöku í sveitarstjórnarmálum - Bakgrunnsgreining

Tafla liii. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég tel að verkefni tengd þátttöku í sveitarstjórnarmálum taki of mikinn tíma frá fjölskyldu og vinnu - Bakgrunnsgreining

Tafla liv. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég upplifi mig áhrifalaus(a)n innan sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining

Tafla Iv. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég upplifi minn flokk/lista áhrifalausa(n) innan sveitarstjórnar - Bakgrunnsgreining

	Ekki mikilvægt (0-5 á kvarða)	Mikilvægt (6-10 á kvarða)	Fjöldi svara	Mikilvægt (6-10 á kvarða)
Heild	76%	24%	103	24%
Kyn				
Karl	80%	20%	82	20%
Kona	71%	29%	74	29%
Aldur				
25-39 ára	94%	6%	32	6%
40-49 ára	68%	32%	46	32%
50 ára eða eldri	76%	24%	78	24%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	64%	36%	18	36%
500 - 1.999	84%	16%	54	16%
2.000 - 4.999	66%	34%	42	34%
5.000 eða fleiri	84%	16%	42	16%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	68%	32%	38	32%
Á miðju eða nálægt miðju	71%	29%	60	29%
Hægra megin við miðju	88%	13%	56	13%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

Tafla Ivi. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég er of gamall/gömul - Bakgrunnsgreining

	Ekki mikilvægt (0-5 á kvarða)	Mikilvægt (6-10 á kvarða)	Fjöldi svara	Mikilvægt (6-10 á kvarða)
Heild	86%	14%	121	14%
Kyn				
Karl	81%	19%	96	19%
Kona	90%	10%	112	10%
Aldur ***				
25-39 ára	100%	0%	40	0%
40-49 ára	100%	0%	80	0%
50 ára eða eldri	71%	29%	84	29%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	79%	21%	44	21%
500 - 1.999	91%	9%	64	9%
2.000 - 4.999	91%	9%	58	9%
5.000 eða fleiri	80%	20%	40	20%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	90%	10%	56	10%
Á miðju eða nálægt miðju	81%	19%	78	19%
Hægra megin við miðju	90%	10%	70	10%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$
 óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

**Tafla Ivii. Mikilvægi í þeirri ákvörðun að hætta: Ég stefni á að flytja úr sveitarfélaginu -
Bakgrunnsgreining**

	Ekki mikilvægt (0- 5 á kvarða)	Mikilvægt (6-10 á kvarða)	Fjöldi svara	Mikilvægt (6-10 á kvarða)
Heild	91%	9%	106	■ 9%
Kyn				
Karl	93%	7%	100	■ 7%
Kona	88%	12%	92	■ 12%
Aldur				
25-39 ára	95%	5%	36	■ 5%
40-49 ára	97%	3%	70	■ 3%
50 ára eða eldri	84%	16%	84	■ 16%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	86%	14%	38	■ 14%
500 - 1.999	87%	13%	54	■ 13%
2.000 - 4.999	93%	7%	56	■ 7%
5.000 eða fleiri	95%	5%	42	■ 5%
Staðsetning á vinstri/hægri kvarða				
Vinstra megin við miðju	90%	10%	56	■ 10%
Á miðju eða nálægt miðju	90%	10%	72	■ 10%
Hægri megin við miðju	91%	9%	60	■ 9%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

HÍ

FÉLAGSVÍSINDASTOFNUN

&

STJÓRN MÁLAFRÆÐIÐ

VIÐAUKI 2

Reynsla kjörinna fulltrúa af áreiti

Febrúar 2021

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Evu Marín Hlynsdóttur
Markmið rannsóknar	Að greina reynslu kjörinna fulltrúa sveitarstjórna af áreiti
Úrvinnsla og skýrslugerð	Ásdís Aðalbjörg Arnalds
Dagsetning skýrsluskila	19. febrúar 2021

EFNISYFIRLIT

Töfluyfirlit	68
Myndayfirlit	68
Inngangur	69
Aðferð	69
Úrtak og svörun könnunar	69
Úrvinnsla	69
Bakgrunnur þátttakenda	70
Reynsla af áreiti	73

TÖFLUYFIRLIT

Tafla 1. Hvert er kyn þitt?	70
Tafla 2. Aldursdreifing þátttakenda	71
Tafla 3. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið?	71
Tafla 4. Er starf þitt sem kjörinn fulltrúi fullt starf?	71
Tafla 5. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfar við meðfram starfi þínu sem kjörinn fulltrúi?	71
Tafla 6. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfaðir síðast við áður en þú varst fyrst kosin/n sem fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn?	72
Tafla 7. Hversu margir búa á heimili þínu að þér meðtöldum/meðtaldri?	72
Tafla 8. Hvað búa margir í þínu sveitarfélagi?	72
Tafla 9. Nú líður að lokum kjörtímabilsins, hvað stefnir þú á að því loknu?	73
Tafla 10. Hefur þú orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali vegna stöðu þinnar sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi og síðasta kjörtímabili?	73
Tafla 11. Hefur þú orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali vegna stöðu þinnar sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi og síðasta kjörtímabili?	74
Tafla 12. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti á samfélagsmiðlum	76
Tafla 13. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti í tölvupósti	76
Tafla 14. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti á heimili sínu	78
Tafla 15. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti í opinberu rými	79
Tafla 16. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti þegar þeir hafa haldið erindi sem kjörinn fulltrúi	80
Tafla 17. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti á vinnustað öðrum en í bæjar-/sveitarstjórn	80

MYNDAYFIRLIT

Mynd 1. Hefur áreitið átt sér stað að einhverjum af eftirfarandi stöðum?	75
--	----

INNGANGUR

Í samráði við Evu Marín Hlynsdóttur, dósent við stjórnmálafræðideild annaðist Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands úrvinnslu á spurningum um áreiti í könnun hennar meðal kjörinna fulltrúa bæjar- og sveitarstjórna .

AÐFERÐ

Notast var við meginlegt rannsóknarsnið. Lagður var spurningalisti fyrir úrtak kjörinna fulltrúa bæjar- og sveitarstjórna á landinu öllu.

Úrtak og svörun könnunar

Könnunin beindist að kjörnum fulltrúum bæjar- og sveitarstjórna. Hlekkur að könnun var sendur fulltrúunum í tölvupósti og voru þeir beðnir að svara könnuninni á netinu. Könnunin var lögð fyrir dagana 16. nóvember til 4. desember 2020. Alls var könnunin send á 466 kjörna fulltrúa og var heildarfjöldi þátttakenda 236. Heildarsvarhlutfall var því um 51%.

Úrvinnsla

Í kafla um niðurstöður eru töflur sem birta dreifingu svara við spurningu um hvort þátttakendur hafi orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali vegna stöðu sinnar sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi og síðasta kjörtímabili. Jafnframt er að mynd sem sýnir dreifingu svara við sjö spurningum um hvar áreitið átti sér stað. Í niðurstöðukafla eru jafnframt bakgrunnstöflur þar sem svör þátttakenda eru greind eftir kyni, aldri, menntunarstigi, starfshlutfalli sem kjörinn fulltrúi, stöðu á vinnumarkaði, fjölda í heimili, stærð sveitarfélags og hvert þátttakendur stefna að kjörtímabili loknu. Í töflum eru aðeins birt svör þeirra sem tóku afstöðu til spurningarinnar og af þeim sökum er mismunandi fjöldi svara á bak við hverja töflu. Í einhverjum tilvikum kann samanlagt prósentuhlutfall að vera 99% eða 101% í stað 100% vegna námundunar.

Notast var við marktektarprófið kí-kvaðrat til að meta hvort tölfræðilega marktækur munur væri á hlutföllum mismunandi hópa. Ef tölfræðileg marktekt kemur fram er það gefið til kynna með stjörnumerkjum (*). Ein stjarna þýðir að innan við 5% líkur séu á því að munur sem sést í hópi svarenda sé kominn til af tilviljun ($p < 0,05$). Með öðrum orðum getum við sagt með 95% vissu að sá munur sem birtist meðal svarenda sé einnig til staðar meðal allra kjörinna fulltrúa bæjar- og sveitarstjórna. Tvær stjörnur þýða að munurinn sé marktækur miðað við 99% öryggi

($p < 0,01$) og þrjár stjórnur þýða að fullyrða megi með 99,9% vissu að munurinn sé til staðar í þýði ($p < 0,001$). Í þeim tilvikum þar sem munur var ómarktækur eru engin tákni. Skammstöfunin óg. merkir að marktektarprófið hafi reynst ógilt vegna fámennis í hópum. Í slíkum tilvikum var valmöguleikum spurningarinnar slegið saman, þegar það átti við, og marktekt aftur reiknuð eins og útskýrt er í neðanmálgrein hvernar töflu. Þegar marktekt kom fram eftir þessa fækkun flokka, var hún birt í sviga á eftir niðurstöðu fyrra marktektarprófsins. Ómarktækt samband í þeim tilvikum er táknað með (--).

BAKGRUNNUR ÞÁTTTAKENDA

Í töflum 1 til 9 er að finna lýsingu á þátttakendum. Hlutfall karla og kvenna var nokkuð jafnt, tæplega helmingur var 50 ára eða eldri og mikill meirihluti (73%) hafði lokið námi á háskólastigi. Lítil hluti þátttakenda (15%) var kjörinn fulltrúi sveitar- eða bæjarstjórnar í fullu starfi og hlutfallslega flestir þeirra sem voru í öðru starfi samhliða voru stjórnendur á einkamarkaði (21%) eða tilheyrðu fagstétt á borð við kennara eða lögfræðinga. Þátttakendur voru jafnframt spurðir hvaða starfi þeir gegndu áður en þeir voru fyrst kosnir sem fulltrúi í sveitar- eða bæjarstjórn. Tveir af hverjum tíu höfðu verið stjórnendur hjá einkafyrirtæki og jafnmargir voru kennarar eða tilheyrðu annarri fagstétt. Algengast var að það byggju tveir (23%) eða fjórir (25%) einstaklingar á heimilum þátttakenda og hlutfallslega flestir (24%) bjuggu í 2.000 til 4.999 manna sveitarfélagi. Þegar þátttakendur voru spurðir hvert þeir stefndu að kjörtímabili loknu kom í ljós að 28% vildu halda áfram sem kjörinn fulltrúi en 38% stefndu á að hætta í sveitarstjórnarmálum. Þriðjungur var óákveðinn með hvert skyldi stefna.

Tafla 17. Hvert er kyn þitt?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda		
Karl	114	48%		48%
Kona	122	52%		52%
Fjöldi svara	236	100%		
Vil ekki svara	0			
Alls	236			

Tafla 18. Aldursdreifing þátttakenda

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
25 til 39 ára	38	20%	 20%
40 til 49 ára	62	32%	 32%
50 ára eða eldri	92	48%	 48%
Fjöldi svara	192	100%	
Veit ekki / vil ekki svara	44		
Alls	236		

Tafla 19. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Grunnskólanám	8	4%	 4%
Framhaldsskóli eða sambærilegt nám	45	23%	 23%
Háskóli eða sambærilegt nám	141	73%	 73%
Fjöldi svara	194	100%	
Veit ekki / vil ekki svara	42		
Alls	236		

Tafla 20. Er starf þitt sem kjörinn fulltrúi fullt starf?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Nei	166	85%	 85%
Já	29	15%	 15%
Fjöldi svara	195	100%	
Vil ekki svara	41		
Alls	236		

Tafla 21. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfar við meðfram starfi þínu sem kjörinn fulltrúi?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	20	12%	 12%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	18	11%	 11%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	34	21%	 21%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	34	21%	 21%
Bóndi eða sjómaður	17	10%	 10%
Annað	39	24%	 24%
Fjöldi svara	162	100%	
Á ekki við	29		
Vil ekki svara	45		
Alls	236		

Tafla 22. Undir hvern af eftirfarandi flokkum fellur starfið sem þú starfaðir síðast við áður en þú varst fyrst kosin/n sem fulltrúi í bæjar-/sveitarstjórn?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	27	14%	14%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	22	11%	11%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	38	20%	20%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	38	20%	20%
Bóndi eða sjómaður	20	10%	10%
Annað	48	25%	25%
Fjöldi svara	193	100%	
Vil ekki svara	43		
Alls	236		

Tafla 23. Hversu margir búa á heimili þínu að þér meðtöldum/meðtaldri?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Bý ein(n)	15	8%	8%
Tveir	44	23%	23%
Þrír	32	17%	17%
Fjórir	49	25%	25%
Fimm	35	18%	18%
Sex eða fleiri	18	9%	9%
Fjöldi svara	193	100%	
Vil ekki svara	43		
Alls	236		

Tafla 24. Hvað búa margir í þínu sveitarfélagi?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	Hlutfall
Færri en 200	16	7%	7%
200-499	32	14%	14%
500-999	38	16%	16%
1000-1999	34	14%	14%
2000-4999	56	24%	24%
5000-14999	25	11%	11%
15000 eða fleiri	34	14%	14%
Fjöldi svara	235	100%	
Vil ekki svara	1		
Alls	236		

Tafla 25. Nú líður að lokum kjörtímabilsins, hvað stefnir þú á að því loknu?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Ég myndi vilja halda áfram sem kjörinn fulltrúi	54	28%	 28%
Ég stefni á að hætta í sveitarstjórnarmálum	74	38%	 38%
Ég er óákveðin(n)	65	34%	 34%
Fjöldi svara	193	100%	
Vil ekki svara	43		
Alls	236		

REYNSLA AF ÁREITI

Í þessum hluta er gerð grein fyrir niðurstöðum um reynslu kjörinna fulltrúa af áreiti. Tafla 10 sýnir að ríflega helmingur þátttakenda hafði orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali vegna stöðu sinnar sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi og síðasta kjörtímabili.

Tafla 26. Hefur þú orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali vegna stöðu þinnar sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi og síðasta kjörtímabili?

	Fjöldi	Hlutfall svarenda	
Nei	88	46%	 46%
Já	102	54%	 54%
Fjöldi svara	190	100%	
Vil ekki svara	46		
Alls	236		

Í töflu 11 eru svör við spurningunni greind eftir bakgrunni þátttakenda. Lítil munur var á dreifingu svara eftir hópum en þó kom fram munur eftir fjölda á heimili. Ríflega tveir af hverjum þremur sem bjuggu á heimili þar sem voru fimm eða fleiri höfðu orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali en hið sama átti við um tæplega helming þeirra sem bjuggu á smærri heimilum.

Tafla 27. Hefur þú orðið fyrir áreiti eða neikvæðu umtali vegna stöðu þinnar sem kjörinn fulltrúi á yfirstandandi og síðasta kjörtímabili?

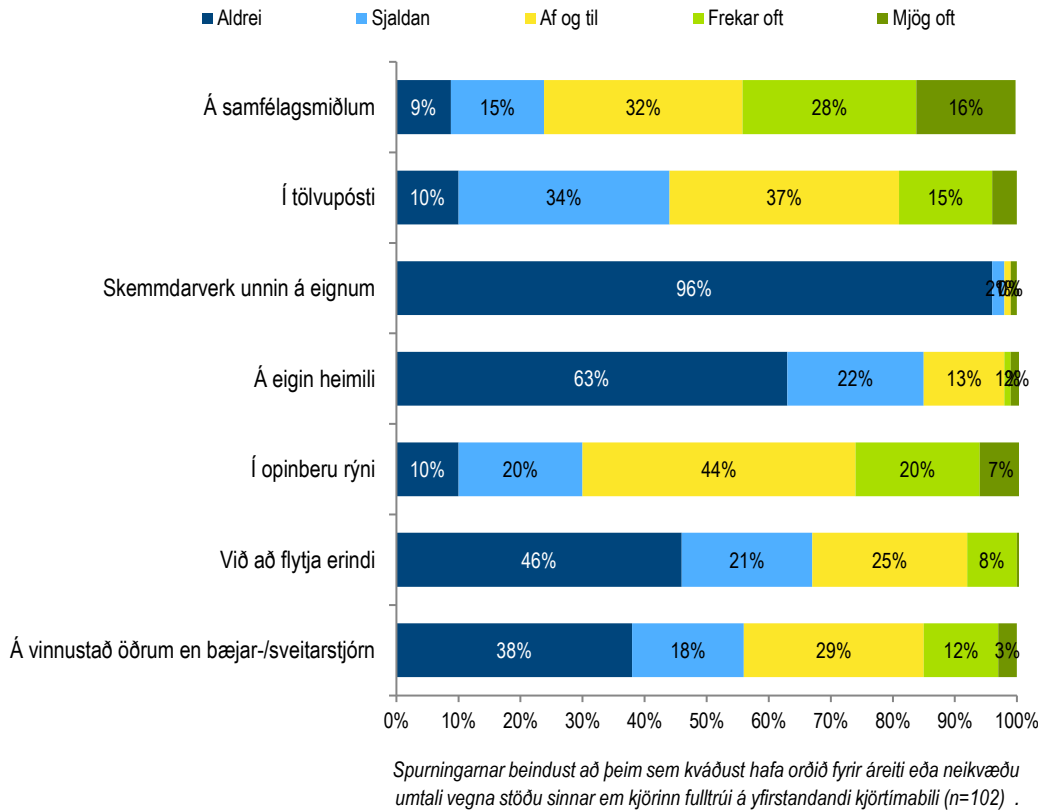
	Nei	Já	Fjöldi svara	Já
Heild	46%	54%	236	54%
Kyn				
Karl	45%	55%	85	55%
Kona	47%	53%	93	53%
Aldur				
25-39 ára	32%	68%	25	68%
40-49 ára	48%	52%	59	52%
50 ára eða eldri	50%	50%	91	50%
Menntun				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	46%	54%	49	54%
Háskólanám	47%	53%	129	53%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi				
Hlutastarf	48%	52%	155	52%
Fullt starf	39%	61%	23	61%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	60%	40%	24	40%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	44%	56%	17	56%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	53%	47%	36	47%
Kennari eða tilheyri annari fagstétt	48%	52%	33	52%
Bóndi eða sjómaður	40%	60%	13	60%
Annað	42%	58%	33	58%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	54%	46%	28	46%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	50%	50%	23	50%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	61%	39%	46	39%
Kennari eða tilheyri annari fagstétt	43%	57%	33	57%
Bóndi eða sjómaður	50%	50%	19	50%
Annað	30%	70%	29	70%
Fjöldi á heimili*				
Einn eða tveir	51%	49%	58	49%
Þrjár eða fjórir	53%	47%	82	47%
Fimm eða fleiri	32%	68%	35	68%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	46%	54%	33	54%
500 - 1.999	44%	56%	49	56%
2.000 - 4.999	53%	47%	50	47%
5.000 eða fleiri	42%	58%	45	58%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	48%	52%	51	52%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	40%	60%	59	60%
Óákveðinn	53%	47%	66	47%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

Þátttakendur voru jafnframt spurðir hvar áreitið átti sér stað og hversu oft. Mynd 1 sýnir að algengast var að þátttakendur höfðu orðið fyrir áreiti samfélagsmiðlum en einnig var töluvert um að þátttakendur höfðu orðið fyrir áreiti í opinberu rými, t.d. á skemmtunum, í búð, sundi o.s.frv.

Mynd 20. Hefur áreitið átt sér stað á einhverjum af eftirfarandi stöðum?

Í töflum 12 til 17 er búið að endurflokka svör við spurningum um hvar áreitið átti sér stað. Niðurstöður í töflunum eru reiknaðar á grundvelli heildarfjölda þátttakenda og sýna töflurnar hlutfall þeirra sem einhvern tíma höfðu orðið fyrir áreiti á þeim stöðum sem nefndir eru á mynd 1. Þar sem afar fáir höfðu reynt af því að skemmdarverk voru unnin á eignum, eru ekki birtar niðurstöður fyrir þann flokk. Töflurnar sýna að starfsmenn félagasamtaka og hins opinbera voru líklegri til að hafa orðið fyrir áreiti á samfélagsmiðlum og í tölvupósti en aðrar starfsstéttir. Þá voru fulltrúar sem bjuggu á heimili með fimm eða fleiri líklegri til að hafa orðið fyrir áreiti á samfélagsmiðlum en fulltrúar á smærri heimilum.

Tafla 28. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti á samfélagsmiðlum

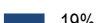

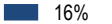

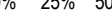
	Ekki orðið fyrir	Orðið fyrir	Fjöldi svara	Orðið fyrir
Heild	66%	34%	273	34%
Kyn				
Karl	65%	35%	144	35%
Kona	66%	34%	154	34%
Aldur				
25-39 ára	45%	55%	31	55%
40-49 ára	55%	45%	66	45%
50 ára eða eldri	63%	37%	114	37%
Menntun				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	65%	35%	64	35%
Háskólanám	56%	44%	152	44%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi				
Hlutastarf	60%	40%	190	40%
Fullt starf	48%	52%	27	52%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi*				
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	70%	30%	28	30%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	56%	44%	20	44%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	65%	35%	40	35%
Kennari eða tilheyrði annari fagstétt	61%	39%	40	39%
Bóndi eða sjómaður	67%	33%	20	33%
Annað	53%	47%	40	47%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn				
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	67%	33%	36	33%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	55%	45%	24	45%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	75%	25%	54	25%
Kennari eða tilheyrði annari fagstétt	53%	47%	40	47%
Bóndi eða sjómaður	76%	24%	26	24%
Annað	39%	61%	35	61%
Fjöldi á heimili*				
Einn eða tveir	69%	31%	76	31%
Þrjú eða fjórir	59%	41%	94	41%
Fimm eða fleiri	44%	56%	45	56%
Stærð sveitarfélags				
Færr en 500	73%	27%	66	27%
500 - 1.999	69%	31%	92	31%
2.000 - 4.999	68%	32%	76	32%
5.000 eða fleiri	53%	47%	62	47%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	55%	45%	56	45%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	53%	47%	74	47%
Óákveðinn	67%	33%	84	33%

 Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

Tafla 29. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti í tölvupósti

	Ekki orðið fyrir	Orðið fyrir	Fjöldi svara	Orðið fyrir
Heild	75%	25%	272	 25%
Kyn				
Karl	79%	21%	170	 21%
Kona	71%	29%	168	 29%
Aldur				
25-39 ára	67%	33%	44	 33%
40-49 ára	69%	31%	84	 31%
50 ára eða eldri	69%	31%	122	 31%
Menntun				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	73%	27%	70	 27%
Háskólanám	68%	32%	184	 32%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi				
Hlutastarf	73%	27%	228	 27%
Fullt starf	50%	50%	29	 50%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi*				
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	75%	25%	30	 25%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	59%	41%	20	 41%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	78%	22%	50	 22%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	68%	32%	42	 32%
Bóndi eða sjómaður	81%	19%	26	 19%
Annað	74%	26%	56	 26%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn				
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	67%	33%	36	 33%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	67%	33%	28	 33%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	78%	22%	58	 22%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	59%	41%	44	 41%
Bóndi eða sjómaður	84%	16%	32	 16%
Annað	65%	35%	56	 35%
Fjöldi á heimili				
Einn eða tveir	77%	23%	86	 23%
Þrjú eða fjórir	69%	31%	106	 31%
Fimm eða fleiri	62%	38%	62	 38%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	80%	20%	72	 20%
500 - 1.999	78%	22%	108	 22%
2.000 - 4.999	78%	22%	84	 22%
5.000 eða fleiri	63%	37%	72	 37%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	67%	33%	70	 33%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	61%	39%	80	 39%
Óákveðinn	78%	22%	102	 22%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

Tafla 30. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti á heimili sínu

	Ekki orðið fyrir	Orðið fyrir	Fjöldi svara	Orðið fyrir
Heild	91%	9%	218	■ 9%
Kyn				
Karl	90%	10%	146	■ 10%
Kona	91%	9%	166	■ 9%
Aldur				
25-39 ára	90%	10%	36	■ 10%
40-49 ára	82%	18%	72	■ 18%
50 ára eða eldri	91%	9%	116	■ 9%
Menntun ^{ög}				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	84%	16%	62	■ 16%
Háskólanám	89%	11%	168	■ 11%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi ^{ög}				
Hlutastarf	86%	14%	198	■ 14%
Fullt starf	100%	0%	32	0%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi ^{ög}				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	93%	7%	28	■ 7%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	75%	25%	18	■ 25%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	100%	0%	44	0%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	87%	13%	40	■ 13%
Bóndi eða sjómaður	73%	27%	16	■ 27%
Annað	83%	17%	50	■ 17%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn ^{ög}				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	89%	11%	34	■ 11%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	86%	14%	24	■ 14%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	100%	0%	58	0%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	84%	16%	42	■ 16%
Bóndi eða sjómaður	80%	20%	24	■ 20%
Annað	82%	18%	46	■ 18%
Fjöldi á heimili*				
Einn eða tveir	90%	10%	76	■ 10%
Þrjú eða fjórir	93%	7%	106	■ 7%
Fimm eða fleiri	74%	26%	46	■ 26%
Stærð sveitarfélags ^{ög}				
Færri en 500	85%	15%	68	■ 15%
500 - 1.999	91%	9%	100	■ 9%
2.000 - 4.999	97%	3%	76	■ 3%
5.000 eða fleiri	89%	11%	66	■ 11%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	92%	8%	68	■ 8%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	81%	19%	78	■ 19%
Óákveðinn	91%	9%	84	■ 9%

 Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

Tafla 31. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti í opinberu rými

	Ekki orðið fyrir	Orðið fyrir	Fjöldi svara	Orðið fyrir
Heild	68%	32%	272	32%
Kyn				
Karl	65%	35%	142	35%
Kona	71%	29%	166	29%
Aldur				
25-39 ára	50%	50%	35	50%
40-49 ára	60%	40%	74	40%
50 ára eða eldri	65%	35%	112	35%
Menntun				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	61%	39%	60	39%
Háskólanám	61%	39%	166	39%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi				
Hlutastarf	60%	40%	192	40%
Fullt starf	65%	35%	34	35%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi				
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	65%	35%	26	35%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	59%	41%	20	41%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	77%	23%	48	23%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	61%	39%	40	39%
Bóndi eða sjómaður	53%	47%	16	47%
Annað	51%	49%	40	49%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn				
Pingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	73%	27%	38	27%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	57%	43%	24	43%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	78%	22%	56	22%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	55%	45%	42	45%
Bóndi eða sjómaður	61%	39%	22	39%
Annað	48%	52%	43	52%
Fjöldi á heimili				
Einn eða tveir	68%	32%	78	32%
Þrjú eða fjórir	64%	36%	98	36%
Fimm eða fleiri	49%	51%	49	51%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	68%	32%	60	32%
500 - 1.999	64%	36%	90	36%
2.000 - 4.999	76%	24%	82	24%
5.000 eða fleiri	65%	35%	74	35%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	60%	40%	60	40%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	56%	44%	78	44%
Óákveðinn	70%	30%	88	30%

 Marktækur munur er á höpum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

Tafla 32. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti þegar þeir hafa haldið erindi sem kjörinn fulltrúi

	Ekki orðið fyrir	Orðið fyrir	Fjöldi svara	Orðið fyrir
Heild	82%	18%	235	18%
Kyn				
Karl	80%	20%	142	20%
Kona	84%	16%	168	16%
Aldur				
25-39 ára	77%	23%	34	23%
40-49 ára	68%	32%	72	32%
50 ára eða eldri	83%	17%	116	17%
Menntun				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	76%	24%	56	24%
Háskólanám	77%	23%	172	23%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi				
Hlutastarf	78%	22%	196	22%
Fullt starf	70%	30%	32	30%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi ^{ög}				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	87%	13%	26	13%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	69%	31%	22	31%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	80%	20%	40	20%
Kennari eða tilheyrði annari fagstétt	79%	21%	44	21%
Bóndi eða sjómaður	89%	11%	16	11%
Annað	76%	24%	44	24%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	78%	22%	36	22%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	78%	22%	28	22%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	87%	13%	52	13%
Kennari eða tilheyrði annari fagstétt	75%	25%	48	25%
Bóndi eða sjómaður	92%	8%	22	8%
Annað	63%	38%	40	38%
Fjöldi á heimili				
Einn eða tveir	83%	17%	76	17%
Þrjú eða fjórir	74%	26%	98	26%
Fimm eða fleiri	74%	26%	50	26%
Stærð sveitarfélags				
Færri en 500	82%	18%	62	18%
500 - 1.999	83%	17%	96	17%
2.000 - 4.999	87%	13%	78	13%
5.000 eða fleiri	77%	23%	72	23%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	76%	24%	62	24%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	71%	29%	80	29%
Óákveðinn	84%	16%	86	16%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

ög merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%

Tafla 33. Hlutfall þátttakenda sem einhvern tíma hefur orði fyrir áreiti á vinnustað öðrum en í bæjar-/sveitarstjórn

	Ekki orðið fyrir	Orðið fyrir	Fjöldi svara	Orðið fyrir
Heild	82%	18%	235	18%
Kyn				
Karl	80%	20%	142	20%
Kona	84%	16%	168	16%
Aldur				
25-39 ára	77%	23%	34	23%
40-49 ára	68%	32%	72	32%
50 ára eða eldri	83%	17%	116	17%
Menntun				
Grunnskólanám eða nám á framhaldsskólastigi	76%	24%	56	24%
Háskólanám	77%	23%	172	23%
Starfshlutfall sem kjörinn fulltrúi				
Hlutastarf	78%	22%	196	22%
Fullt starf	70%	30%	32	30%
Starf meðfram starfi sem kjörinn fulltrúi ^{ög}				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	87%	13%	26	13%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	69%	31%	22	31%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	80%	20%	40	20%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	79%	21%	44	21%
Bóndi eða sjómaður	89%	11%	16	11%
Annað	76%	24%	44	24%
Starf fyrir kosningu í sveitar-/bæjarstjórn				
Þingmaður eða stjórnandi hjá félagasamt. eða hinu opinbera	78%	22%	36	22%
Starfsmaður hjá félagasamtökum eða hinu opinbera	78%	22%	28	22%
Stjórnandi hjá einkafyrirtæki	87%	13%	52	13%
Kennari eða tilheyrði annarri fagstétt	75%	25%	48	25%
Bóndi eða sjómaður	92%	8%	22	8%
Annað	63%	38%	40	38%
Fjöldi á heimili				
Einn eða tveir	83%	17%	76	17%
Þrjú eða fjórir	74%	26%	98	26%
Fimm eða fleiri	74%	26%	50	26%
Stærð sveitarfélags				
Færr en 500	82%	18%	62	18%
500 - 1.999	83%	17%	96	17%
2.000 - 4.999	87%	13%	78	13%
5.000 eða fleiri	77%	23%	72	23%
Stefna að loknu kjörtímabili				
Halda áfram sem kjörinn fulltrúi	76%	24%	62	24%
Hætta í sveitarstjórnarmálum	71%	29%	80	29%
Óákveðinn	84%	16%	86	16%

Marktækur munur er á hópum; * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$

óg merkir að gögnin uppfylltu ekki forsendur marktæktarprófs.

0% 25% 50% 75% 100%